

W. E. JOHNS

BIGGLES

V ZEMI MAUGLÍHO

TOUŽIMSKÝ®
& MORAVEC

© 1968 by W. E. Johns (Publications) Ltd.
Jacket Illustration Petr Barč, Zdeněk Burian
© Petr Barč, 2002
© Zdeněk Burian – dědicové, 2002
Illustrations © Petr Barč, 2002
Translation © Oldřich Vidlák, 2002
Remake © Mikuláš Moravec, 2002

ISBN 80-7264-044-5

PÁR SLOV ÚVODEM

Většině zdravých hochů je vrozena touha po dobrodružství. Když si k nim dobrodružství nenajde cestu, vydávají se za ním sami. To je jedna z hnacích sil, které ženou člověka od počátku dějin, aby podnikal výzkumné výpravy do neznáma, šplhal se po nehostinných horách, plul po nebezpečných mořích, nebo dával svůj život v sázku jinak. Proč to mladí hoši dělají? Pohání je k tomu jen zvědavost? Očekávají vzrušující zážitky? Dychtí vyzkoušet si svou odvahu a dokázat víc než ti ostatní? Pokud toto nutkání zůstává neukojené, může se stát, že neopustí člověka po celý život. Když pak všechny pokusy selžou, hledá chlapec útěchu četbou o dobrodružství, které prožili jiní.

Nebýt téhle hnací síly, zůstala by značná část světa doposud neprozkoumaná. Lidé přijímají výzvu těch zdánlivě nedosažitelných cílů patrně jen proto, aby dokázali, co všechno se dá provést. Hnalo je to až k mrazivým pólům, i když tam nebylo nic než sníh, dokonce ani ty póly ne!

Jaké dobrodružství si průměrný chlapec najde, závisí samozřejmě na tom, kde žije. Když tam jsou skály, začne na ně šplhat. Jsou-li v okolí jeskyně, pravděpodobně se do nich spustí. Pokud rostou v blízkosti stromy, nedá jim pokoj. Jestliže žije poblíž nebezpečné řeky, najdete ho určitě u ní. Málokdy se pro takové činnosti najde nějaký užitečný důvod. Mladé lidi prostě přitahuje nebezpečí. Bez nebezpečí není dobrodružství a čím je nebezpečí větší, tím větší bývá uspokojení z úspěchu.

V tak zvaných civilizovaných zemích se může stát, že si chlapec nevhodným způsobem pokusí vyzkoušet, jak pevné má nervy. Třeba se vydá na zamrzlý rybník, aby se přesvědčil, zda ho unese led. Vydá se na vysokou strmou skálu, jen aby našel hnízdo dravých ptáků, či skočí do řeky, o které se říká, že se v ní točí nebezpečný proud, aby si ověřil, jestli to je pravda. Nevíme, co ho vede k tomu, aby dával v sázku vlastní život. Pravděpodobně to netuší ani on sám. Skutečnost je však taková, že to dělá. Dělal to vždycky a podle všeho to udělá znovu. Patří to k lidské povaze.

Když nějaký hoch žije náhodou v tropickém prostředí uprostřed lesů nebo dokonce džungle, nemusí chodit pro vzrušení daleko. Je pravděpodobné, že se dostaví samo a to se ovšem může stát kdekoliv a v každém okamžiku. V lesích, které ještě zbývají v Evropě, se člověk může procházet docela bezstarostně a s jistotou, že z nich vyjde živý. Liška, srnec nebo divoké prase mu neublíží, obvykle se mu sami vyhnou. Jinak tomu ovšem bylo v rozsáhlé oblasti džunglí, kde se narodil Biggles. Tam mohla smrt číhat za každým stromem, vyřítit se z blízkého křoví nebo, pokud šlo o jedovatého hada, mohl ležet na cestě jako suchá větev, na kterou člověk neopatrně šlápne.

V Indii umírají každým rokem tisíce lidí po napadení divokými zvířaty, nepočítaje v to kousnutí hadem, jemuž se přičítá nejvyšší počet úmrtí. Došlo k tragickému případu, kdy jediný lidožravý tygr zabil v okolí jedné vesnice dvě stě lidí. Vražedného malého hada *bungara* najdete i ve městech. U hochů, jenž zde vyrůstají, se proto vyvine jakýsi pud, kudy jít a kam šlápnout. Naučí se také dívat se nahoru, zda na stromě není nějaká třicet stop dlouhá krajta, která se na nic netušící oběť spustí z výšky. Pokud je hoch zkušený, pak než vejde do řeky, dá si dobrý pozor na vyčnívající oči číhajícího krokodýla, který hledá něco k snědku.

Zkrátka místo uhánějících vozidel v ulicích města, ohrožuje váš život v džungli drsná příroda. V obou případech, jestli chce hoch zůstat naživu, musí být při chůzi hodně opatrný. Je třeba přijmout skutečnost, že různá nebezpečí ohrožující život není možno nikdy vyloučit. Mladý James Bigglesworth se v Indii naučil vyhýbat všem, která tam byla.

Ale v době, kdy Britové okupovali Indii, vybírala si daň na lidských životech ještě jiná neviditelná hrozba. Byly to choroby. Třeba horečka, která naplňovala hřbitovy bílými lidmi, zvláště mladými. Bigglese téměř zahubila a patrně by dokončila své dílo, kdyby ho včas neposlali do chladnějšího anglického podnebí, kde se jeho krev uzdravila.

Zacházeli bychom příliš daleko, kdybychom zde uvedli, že jeho pozdější úspěšná dráha stíhacího pilota byla vyústěním chlapeckých dobrodružství. Nelze však pochybovat o tom, že k tomu přispěly jeho zkušenosti z mládí, z doby kterou prožíval neustále ve stínu blízkého

nebezpečí. Pokud chtěl přežít, musel se naučit používat své hlavy, myslet a hlavně rychle jednat vždy, kdy sebemenší chyba nebo okamžik nepozornosti se mohly stát osudnými.

Dostalo se mu určitých výhod. V první řadě měl odbornou výchovu, kdy mu otec dovolil vydat se na výpravu se zkušeným šikari, neboli lovcem, hnědým nebo bílým. Ještě jako malého chlapce ho pro jeho vlastní bezpečnost pod přísným dozorem naučili, jak používat pušku a jak se o ni starat. James tak dokázal již v sedmi letech střílet rychle a přesně. Měl vlastní lehkou pušku a šestnáctku brokovnici. Je třeba říci, že si nikdy nevyšel na lov ze sportu, nebo aby něco ulovil „do kuchyně“. A už vůbec ho nelákala myšlenka zabít nějaké zvíře jen proto, aby si ho nechal preparovat a potom ho postavil do vitríny. Uvědomoval si, že každý živočich má právo na život.

Při příležitostech, kdy vyšel do džungle ozbrojený puškou, se vždycky jednalo o přesně určený záměr. Když škody páchané nějakým dravcem si vyžádaly pro dobro určité skupiny lidí jeho zabití, byl připraven to udělat a neprolévat nad ním „krokodýlí“ slzy. Když se mnohem později ocitl ve válce, bylo zcela přirozené, že se řídil obdobnými zásadami.

Stálí čtenáři příběhů o Bigglesovi si už možná položili otázku, jaký byl Biggles, když žil jako hoch v Indii, dříve než se dostal do Anglie. Doufám, že následující stránky jim na ni odpovědí, nebo alespoň napomohou tomu, aby si čtenář utvořil nějaký názor sám.

KAPITOLA PRVNÍ

ZKOUŠKA ODVAHY

Psal se rok 1912. Vnitřek bungalovu zástupce komisaře Spojených indických provincií byl v dusném vedru před blížícím se monzunem rozpálený jako pec. Téměř všechny rostliny povadly a dokonce i vějířovité listy palem visely splihle a mrtvě dolů jako vlajka na stožáru za bezvětří.

V místnosti zařízené kancelářským nábytkem, kde se monotónně otáčel *punkah*, aby udržel nedýchatelný vzduch alespoň trochu v pohybu, spolu hovořili dva muži. Jeden z nich, středního věku, v bezvadně čistém bílém obleku, byl zástupcem komisaře. Byl to *Sáhib* Bigglesworth z Indické civilní správy. Vypadal unaveně, z čehož se dalo usoudit, že měl mnoho starostí. Druhý muž byl o něco

mladší. Měl na sobě maskovací košili, jezdecké kalhoty a vysoké boty. Ten třetí v místnosti byl ještě hoch s vážnými přemýšlivými očima. Pozorně naslouchal hovoru dospělých, ale sám do něj nezasahoval. Starší z obou mužů byl jeho otec, druhý byl kapitán John Lovell, člen indické armády a proslavený *šikari*, známý po celé Indii jako nelítostný bijce lidožravých tygrů a levhartů.

Pro chlapce Jamese Biggleswortha, který dosud znal Lovella jen z vyprávění, byl tento skvělý lovec obdivovaným hrdinou. Chtěl se s ním osobně setkat a proto požádal otce o dovolení, aby mohl být přítomen. Toho se mu dostalo s obvyklým napomenutím, aby nerušil otázkami. Proto byl tak zticha.

„Jak se teď cítíte, Jacku?“ řekl právě jeho otec. „Slyšel jsem, že jste na tom byl dost bídně.“

„Já?“ usmál se voják. Já jsem v naprostém pořádku. Tedy skoro v pořádku. Už se zas cítím zdravý jako rybička.“

„Co vás trápilo? Obvyklá horečka?“

„Obávám se, že to bylo něco horšího. Měl jsem několik ošklivých záchvatů a zanedbal jsem to. Nic jsem s tím nedělal. Víte jak to chodí. Následovaly nějaké srdeční potíže. Zatraceně to bolelo, ale není to nic, co by se nedalo napravit. Doktor mi napsal do kapsy nějaké pilulky. Musím je neustále nosit s sebou, a to mi otravuje život. Kdybych ale cítil, že na mě jde další záchvat, stačí když si jednu strčím do úst. Jenže vy jste mě žádal, abych se zastavil. Měl jste k tomu nějaký zvláštní důvod?“

„Ano, měl. Ale když nejste zcela zdravý, musí to počkat.“

„Nedělejte si se mnou starosti. Jsem v pořádku. Oč se jednalo?“

„O tygra.“

„Kde?“

„Ve vesnici Kandžit. Asi pět mil odtud v horách.“

„Tam to znám. Jak dlouho řádí ta bestie?“

„Šest týdnů. Do dneška ten zloduch zahubil sedm žen a dvě děti. Odvážil se vyrvat lidi z jejich příbytků. Vesnice propadla panice. Je to skutečná hrůzovláda. Nikdo se neodvažuje vycházet. Zvířata jsou uvnitř se svými pány a hladovějí. Všechny dveře jsou zavřené na závoru a zabarikádované.“

„Kdo je tam náčelníkem? Nemůže s tím něco udělat?“

„Zřejmě ztratil odvalu jako všichni ostatní, ačkoli jinak mu nikdy nechyběla. Jmenuje se Hamid Lál a jinak je to docela šikovný chlapík. V okolí se vypráví obvyklá historka, že tenhle tygr není jen obyčejný lidožrout, ale že na svém hřbetě vozí zlého ducha, který ho varuje před nebezpečím. Proto prý nemá smysl pokoušet se ho zastřelit. Jakmile domorodci jednou začnou s takovou nesmyslnou pověrou, je to jak nevyléčitelná nemoc. Povídají si mezi sebou, že tak velká, zuřivá a dravá bestie se v kraji ještě nikdy neukázala. Ten tygr je prý velký jako buvol!“

„Hamid Lál? Není to ten chlapík, který nedávno dostal za něco vyznamenání?“ zeptal se kapitán Lovell.

„To je on. Šel v džungli po stezce s Barnesem z lesní správy, když z houštiny najednou vyskočil tygr, popadl Barnese za rameno, srazil ho k zemi a pušku mu vyrazil z rukou. Hamid Lál přiběhl a zvedl ji. Zbraň byla přirozeně zajištěná. Ind neuměl zacházet s pojistkou a tak popadl pušku jako klacek a mlátil s ní tygra po lebce tak účinně, až pustil Barnese a utekl.“

„To musela být báječná podívaná. Uznávám. Takže si vyznamenání opravdu zasloužil.“

„Dostal k tomu i doživotní penzi.“

„To je skvělé,“ řekl chlapec. „Ale když se nebál jednoho tygra, proč má teď strach před druhým?“

„To je něco úplně jiného,“ odpověděl jeho otec. „Tuhle pohromu nepovažují za obyčejného tygra. Oni věří, že zlý duch, jehož nosí na hřbetě, ho dělá nezranitelným. Jak si tihle lidé začnou myslet, že nějaké zvíře má nadpřirozenou moc, jejich odvaha se rozplyne jako sníh na slunci. To z nich udělala celá staletí pověr. Jejich strach je ještě ke všemu nakažlivý jako řada nemocí. Není pochyb, že Hamid Lál, přestože je jinak statečný člověk, mu podlehl stejně jako ti ostatní.“

„Podnikl jste v tom už něco?“ zeptal se Lovell.

„Vzkázal jsem Hamidu Lálovi, aby postavili u vesnice na stromě *mačan*¹. Napadlo mi, že byste se na něj mohl posadit a vyřídit

¹ Mačan — dřevěná plošina na stromě, posed.

tu bestii, až zase vyrazí na lov. Jenomže když jste ještě nemocný, tak bych nechtěl...”

„O tom nemluvte,“ přerušil ho Lovell. „Nejsem natolik nemocný, abych nedokázal zamířit a stisknout spoušť. Nechte to na mně. Hned tam zajdu a připravím všechno na dnešní noc.“

„Mohl bych jít s vámi, pane?“ vyhrkl náhle chlapec a hlas měl stísněný vlastní troufalostí.

„Co tě to napadlo?“ prohlásil káravě otec. „Na takové věci jsi ještě moc mladý. Ostatně bys jenom překážel.“

Kapitán Lovell se usmál. „Kolik je ti let, Jamesi?“

„Dvanáct, pane.“

„To je v pořádku,“ řekl kapitán staršímu muži. Jestli se chce někdy stát *šikarim*, tak čím dřív získá nějakou zkušenost, tím líp. Se mnou se mu nic nestane. Sedět na *mačanu* není nic nebezpečného.“

Komisař se zatvářil nejistě.

„Otče, prosím, dovolu mi jít,“ naléhal chlapec. „Slibuji, že budu poslouchat na slovo.“

„Dám pozor, aby se mu nic nestalo,“ řekl sebejistě Lovell.

„Tak dobře,“ souhlasil starší muž zdráhavě. „Pořádně se obleč, nebo zase dostaneš horečku.“ Obrátil se na lovce a vysvětloval: „Neměl by už déle zůstat v tomhle podnebí. Vyjednávám pro něho školu v Anglii.“

„To je o důvod víc, aby než odjede viděl, jak se vypořádáváme se zlými tygry,“ prohlásil kapitán Lovell.

„Mám si přinést svou pušku?“ zeptal se dychtivě James.

„Ne. Nebudeš ji potřebovat. Moje postačí.“

„Jak si přejete, pane.“

„V pořádku. Takže jsme domluveni a měli bychom raději vyrazit, abychom se dostali do vesnice před setměním. Je to kus cesty. Víš určitě, že to zvládneš?“

„Snadno. S tím si nedělejte starosti, pane.“

„Dobře. Tak se tedy vydáme na cestu.“

Jakmile vyšli z městečka a jeho okolí, kde byla obdělaná pole, vinula se stezka k postižené vesnici stále výše džunglí a lesem. Putování takovou krajinou nebylo pro Jamese nic nového. Oblíbil si

nezkrocenou divočinu a z častých výletů s jedním bývalým *šikarim* z kmene Gondů, který patřil ke služebnictvu jejich domácnosti, již o ní věděl dost a dost a uměl nazvat většinu věcí domorodými jmény. Nebylo to samozřejmě nebezpečné, vyloučíme-li nevyprovokovaný útok velkého zvířete nebo jedovatého hada. Kapitán Lovell krácel v čele s puškou pod paží a s chlebníkem a s polní láhví přehozenou přes rameno. Moc toho nenamluvili.

Zbrocení potem, protože ovzduší pod stromy bylo horké a vlhké, dospěli k cíli své cesty asi ve čtyři hodiny odpoledne a nikde tam nespatriili ani živou duši. Vesnice měla jedinou ulicí, lemovanou chatrčemi z hlíny a proutí o jedné nejvýš dvou místnostech. Osada byla tichá, jako by opuštěná. Dveře a okna všech domků obyvatelé pozavírali.

„Mohli nám aspoň přijít naproti,“ poznamenal James. „Co si o tom myslíte, pane?“

„Abys to od nich nečekal,“ usmál se Lovell. „V džungli na ně číhá lidožravý tygr a oni mají jako zbraň jen starodávný *bundook* a možná jen pár nábojů. Těmhle lidem odvaha obvykle nechybí, ztratí ji však, když zvíře vozí na zádech d'ábla, který ho ochraňuje. Jak řekl tvůj otec, u nich jsou pověry o tygrech vrozené. A nemusíš mi pořád říkat pane. Říkej mi prostě kapitáne.“ Lovell se zastavil a zavolal náčelníkovo jméno.

Otevřely se jedny dveře, z nichž po bázlivém rozhlížení vyšel starý muž. Řekl, že se jmenuje Hamid Lál.

„Kdy jste naposledy viděli tygra?“ zeptal se kapitán.

Muž řekl, že tygr odtáhl jednu ženu včera večer. Utekla jí koza a ona ji šla hledat. Koza se vrátila, ale žena ne. Slyšeli ji, jak v džungli křičí.

„Postavili jste *mačan*?“

„Ano, pane. Dnes ráno,“ kývl náčelník. „Všichni muži dělali při práci co největší hluk. Ukáži vám ho.“

Hamid Lál je potom zavedl asi sto yardů stezkou na mýtinu v džungli. Stál na ní osamělý strom, v jehož větvích, ve výšce asi dvanácti stop, zřídili jednoduchou plošinu. Kolmo ke kmeni uvázali několik klacků, po nichž se dalo vystoupit jako po žebříku. Kousek stranou od stromu zarazili do země kůl, ke kterému se večer uváže

návnada. Na okraji džungle bylo vidět ohavnou změt' zakrvácených hadrů. Bylo to zřejmě místo, kde lidožrout zabil a požíral svoji poslední obět'.

„Dobrá,“ řekl kapitán Lovell. „Budeme potřebovat kozu.“

Hamid Lál mu oznámil, že dostanou tu, která zavinila smrt ubohé ženy.

Vrátili se do vesnice, a protože na vlastní akci bylo příliš brzy, zůstali v domě u náčelníka a popíjeli čaj, dokud nenastalo přitímí a nezačalo se šerit. Hamid Lál šeptem vyprávěl o strašlivé šelmě, ale dověděli se od něho jen to, že nemá žádné zvyky, které by se pravidelně opakovaly. Někdy přichází brzy, jindy zase pozdě. Je tak drzá, že vnikne až do vsi, čenichá a škrábe na dveře. Dobře ví, že se jí nemůže nic stát.

Soumrak trval krátce a nastala tma.

„Podíváme se jí na zoubek,“ řekl kapitán Lovell chmurně. „Pojď, Jamesi, je čas, abychom zaujali místa.“ Chopil se pušky a lahve s vodou. „Chlebník nebudeme potřebovat, může tu zůstat.“

Hamid Lál přivedl kozu, která měla provaz kolem krku. Nikdo z obyvatel vesnice se neukázal, všechny dveře byly zavřené. Náčelník Hamid se omluvil, že s nimi nepůjde a hned nato slyšeli, jak za ním bouchly dveře a zaklapla velká dřevěná závora. Až teď si James uvědomil, co pro tuhle vesnici znamená, když je zakletá kouzlem pruhované příšery, o které lidé věří, že ji nic nezničí.

Přivedli kozu pod *mačan*, uvázali ji ke kůlu, vyšplhali se na posed a usadili se tam tak pohodlně, jak jim to omezený prostor dovoľoval. Kapitán Lovell seděl se zkříženýma nohama, s puškou na kolenou. Z kapsy vytáhl malou elektrickou svítilnu a dal si ji k ruce.

„Teď už nemluvit,“ vyzval Jamese. „Kdyby ten zatracený ďábel slyšel hlasy, věřil by léčku. Když jdou vraždit, jsou prohnání.“

Obklopila je tma. Nad vrcholy stromů se objevil měsíc s mlhavým světelným kruhem. Pomalu se k němu blížil okraj černého mraku.

„Jestli z toho zatraceného mraku začne pršet, všechno se nám pokazí,“ zabručel kapitán Lovell. „Nic neuvidíme ani neuslyšíme. Kdyby byla tichá noc, uslyšeli bychom tygra přicházet, jak vleče ocas po suchém listí.“

Více už neřekli ani slovo. Nad lesem se rozestřelo noční ticho. Mrak se pomalu plazil přes tvář měsíce a z oblohy se na ně snesla úplná tma jako černá pokrývka. James upřeně hleděl do prostoru pod svýma nohama a namáhal zrak, aby rozeznal něco určitého. Podařilo se mu rozpoznat jenom nejasné obrysy kozy. Nepásla se, stála tam nehnutě jako socha a hleděla do temnot. Občas ze sebe vydala slabé úzkostlivé zamečení. Věděla o nebezpečí, které jí hrozilo? James o tom přemýšlel a ubohého osamělého zvířátka se mu zželelo. Litoval, že to tak musí být.

Čas ubíhal. Chybělo sebemenší rozptýlení a tak se zdálo, že se hodiny zastavily. Mrak stále visel před měsícem jak černá záclona. Koza se chvílemi tiše a žalostně ozvala. Ovzduší naplňoval strach. James jej cítil v úderech svého srdce. Chápal, že jsou na *mačanu* v bezpečí, ale vědomí, že někde v černém moři pod ním se vražedná šelma plíží ke kořisti, mu napínalo nervy a rty mu vyschly.

Potom začalo pršet. Nebyla to žádná potopa ani bouřka. Padaly jenom velké roztroušené kapky, jež pleskaly do širokých zelených listů a vyvolávaly zvuky, jako kdyby se současně z několika stran blížilo hned několik nebezpečí. James pochopil, co kapitán myslel tím, když mluvil o dešti, který pokazí jejich plán. Pohlédl na něj a čekal, zda něco řekne, jenže kapitán nemluvil. Vůbec se nehýbal. Sklesl do velmi nepohodlné polohy s hlavou mezi koleny. Puška mu ležela u nohou. James se na něho upřeně zadíval. Je možné, že by v této situaci usnul? Obával se, že by mohl z *mačanu* spadnout. „Není vám něco, kapitáne?“ zašeptal.

Lovell neodpovídal.

James se lehce dotkl jeho ramene a náhle se ho zmocnil pocit, že něco není v pořádku. „Co se děje, kapitáne?“

Odpovědělo mu zasténání.

„Co je vám, pane?“

Kapitán zápasil s dechem. Znovu zasténal. „Dostal jsem... zase ten srdeční... záchvat...“

„Pilulky,“ řekl James, jenž si vzpomněl, že se o nich Lovell v bungalovu zmínil. „Kde máte své pilulky?“

„Nechal jsem je... v chlebníku...“ vydechl muž a potom ho umlčel záchvat.

„V chlebníku...?“ vydechl James a téměř se mu zastavilo srdce, když si vzpomněl, že chlebník nechali v náčelníkově domku. V hlavě mu zavířilo, že bez pilulek může kapitán zemřít, kdyby je dostal až ráno, mohlo být příliš pozdě. Nemohl teď zůstat sedět a dívat se, jak jeho společník umírá. Když pochopil, že se to dá vyřešit jen jediným způsobem, v hlavě se mu náhle vyjasnilo. Musí dojít pro pilulky a donést je na posed. Podíval se dolů. V hluboké tmě pod ním bezútešně zamečela koza. V jejím hlase nyní zaznělo něco nového, byl to tón panického děsu. Neustálé pleskání kapek deště přehlušovalo všechny ostatní zvuky.

Když si James uvědomil, co musí udělat, již neváhal. Nejdřív si odmotal z krku dlouhý šál, který nosil jako ochranu proti moskýtům a přivázal jím kapitánovu paži k větví, aby nespadl z *mačanu*. Vzal pak svítilnu a zamířil kužel světla na mýtinu. Světlo však bylo slabé a daleko nedosáhlo. Viděl jen kozu. Strnule stála a hleděla upřeně do jednoho místa v džungli. Zhasl svítilnu a zastrčil ji do kapsy. Pak naplněn děsem, jaký ještě v životě nepocítil, sestoupil po příčlích dolů. Na zemi vykročil se svítilnou v ruce po stezce, která vedla do vesnice.

Následovala noční můra, na kterou už nikdy nezapomněl. Aby to nebylo tak jednoduché, světlo svítilny stále sláblo a měnilo se na pouhé blikání. Baterie se zřejmě vyčerpala. James šel bez váhání dál. Přemohl chuť rozběhnout se, věděl, že by to skončilo zděšeným úprkem. Říkal si, že má jedinou naději – neztratit hlavu. Dešťové kapky pleskaly a dopad každé z nich vyvolával kradmé šelesty, jako tiché kročeje ve vysoké trávě.

Došel do vesnice. V některých domcích se svítilo, ale jak se dalo očekávat, všechny dveře našel zavřené. Zastavil se u prvních. Zevnitř slyšel tiché mumlání. Zaklepal a hlasy zmlkly. Neslyšel už ani dech obyvatel. Zabušil na dveře.

„Pusťte mě dovnitř!“ vykřikl a cítil, že mu nervy vypovídají službu. Dveře se nepohnuly. Ani v té strašné chvíli to neměl lidem ztuhlým strachem za zlé.

Šel k dalším dveřím. Situace se opakovala. Musel vynaložit nové úsilí, aby ušel padesát yardů k obydlí náčelníka. Ano. Pomoc

najde jediné tam! V okně svítilo světlo, ale dveře byly pevně zavřené na závoru. Zatloukl na ně a zavolal: „Otevřete!“

Nikdo neodpovídal.

„Otevřete ty dveře, to jsem já!“ vyjekl. Znovu jen ticho.

„Mám povědět celému světu, že Hamid Lál, muž jehož vyznamenali za odvalu, má srdce kuřete?“ zaječel zoufale.

Po chvíli někdo odtáhl závora a dveře se pootevřely. James je rozrazil a vtrhl dovnitř. Než se stačil otočit, slyšel jak dveře bouchly a zapadla závora. Hamid Lál na něho zíral, oči vytřeštěné hrůzou. Nedokázal ze sebe vypravit jediné slovo.

„Sáhíb Lovell je nemocný,“ sdělil mu James krátce. „Musí dostat lék. Ten je tady.“ Vzal chlebník a vyprázdnil jeho obsah. V příští chvíli měl lahvičku s pilulkami v kapse. „Dej mi pochodeň!“ řekl úsečně. Hamid Lál mu ukázal na několik klacků, opřených o stěnu. Byly poměrně krátké s chumáči suché trávy a chrastí, které byly uvázány na konci. James jeden z nich popadl a přiložil chumáč nad malý oheň hořící v krbu.

„Teď mě pusťte ven!“ nařídil.

„Ne!“

„Otevřete dveře!“

„Ne, *sáhíbe*!“

James starého muže odstrčil. Divil se, jak někoho kdo je známý velkou statečností, dokáže pověra dovést k takovému děsu. Otevřel dveře a se zvednutou pochodní vykročil do tiché vesnice. Dveře za ním okamžitě zabouchly a závora zaklapla. Jamese se zmocnil hrozný pocit naprosté osamělosti a musel sebrat všechny své síly, aby se nevrhl zpátky do domu. Místo toho se odhodlaně a se zaťatými zuby vracel po stezce k *mačanu*. V této chvíli ho to nenapadlo, ale již brzy si uvědomí, že již nikdy v životě nebude podroben tak tvrdé zkoušce, jaké musí čelit při zpáteční cestě s vědomím, co ho na ní může potkat. Každý nerv v jeho těle úpěnlivě volal po tom, aby se vrátil.

„Stejně by mě už nepustili dovnitř,“ tiše zamumlal.

V půli cesty k *mačanu* mrak odplul a zjevil se měsíc. Jeho svit zaplavil všechno přízračným modrým jasnem, který ještě prohloubil stíny pod stromy. Přestalo pršet, ale z listí nadále stékala voda a zvuk

dopadajících krůpějí vyvolával v Jamesovi dojem, že se tam někdo kradmo plíží vpřed...

Před ním ležela mýtiny. James pudově toužil se otočit a utéct z toho strašného místa. Nezpomalil však kroky a ztuhlý strachem a s vyschlými rty šel dál. Koza ještě byla na místě. Nepásla se, ani nemečela. Trásla se po celém těle a upřeně zírala někam na okraj mýtiny. Nač se dívala? Co viděla? V Jamesovi to probudilo hrozivé podezření. Když přišel blíž, zaplavila ho vlna nesmírného soucitu s ubohým zvířetem, které bylo uvázané a nemohlo uniknout. Současně s tím se ho náhle zmocnil zuřivý vztek. S divokým řevem se vyřítíl vpřed a mrštil plápolající pochodní do místa, kam se dívala koza. Nečekal na výsledek. Vrhł se zpět ke kmeni a vylétl po žebříku jak nejmrštnější opice. Když stoupal, zaslechl dva zvuky vypovídající o mnohém. Prvním bylo hluboké tiché hrdelní zavrčení, které určitě nevydala koza, druhým bylo zapraskání v podrostu.

Když dosedl na plošinu, zalapal po dechu. Kapitána našel v téže poloze, v jaké ho opustil. Byl shrbený a slabě sténal. James sáhl po lahvičce s lékem. Prsty se mu tak chvěly, že mu pilulka málem vypadla. Odšrouboval víko u polní lahve, uchopil téměř bezvědomého muže za rameno a přidržel mu ji k ústům. Ve spěchu rozlil trochu vody. „Pijte,“ poprosil naléhavým hlasem. „Tak do toho, kapitáne. Pijte. Mám pilulky.“

Jenže kapitánovy otevřené oči nic neviděly. James mu rozevřel rty a vpravil mu lék do úst. „Tak pijte!“ řekl rozhodně. Kapitán zamrkal, usrkl vody a polkl.

„Spolkl jste ji?“

„Ano,“ vydechl muž.

„Dobrá. Ještě se napijte vody, abyste ji spláchl.“

Nemocný s velkým úsilím uposlechl a potom padl na záda a těžce dýchal. Uplynulo několik minut, než se slabě ozval: „Ach! Děkuji. Už je mi líp.“

„Chcete ještě jednu pilulku?“

„Teď ne. Později.“

James vrhl pohled dolů na mýtinu zalitou měsíčním světlem. Koza tam stála a zdála se být klidnější, ukusovala trávu. Pochodeň již dohořela. James rozvázal šálu, která zajišťovala kapitána.

Za chvílku se Lovell zvedl a posadil se. Podivným hlasem, jako by právě teď něco pochopil, řekl: „Ty pilulky! Kde byly?“

„Ve vašem chlebníku.“

„Jak se sem dostaly?“

„Přinesl jsem je.“

Kapitán se odmlčel, jako by si pomalu uvědomoval význam slov, která právě slyšel. „Chceš říct... žes byl ve vesnici?“

„Ovšem.“

„Panebože!“ zamumlal kapitán Lovell. „Kdyby se tvůj otec někdy dověděl, že jsem tě to nechal udělat, odstřelil by mě.“

„Vy jste mě nenechal,“ opravil ho James vesele. „Vy jste o tom vůbec nevěděl. Když mu to nepovíte sám, já se nepřiznám.“

„Viděl jsi tygra?“

„Ne, ale byl tam. Hodil jsem po něm pochodeň a tím jsem ho asi zaplašil.“

Kapitánovi to podivně zabublalo v hrdle. „Tak ty jsi zaplašil lidožrouta, co?“ Po chvílce pokračoval hlasem, který již rychle nabýval na síle. „Něco ti řeknu, Jamesi. I kdybys žil do sta let, sotva uděláš něco statečnějšího, než bylo to, co jsi udělal dnes v noci, a já vím, o čem mluvím. Nemyslím si o sobě, že jsem nějaký zbabělec, ale neslezl bych po tom žebříku dolů za všechny poklady Indie. Ani s puškou ne.“

„Co jiného jste očekával, že udělám?“ namítl James. „Teď řeknu něco já vám. Jestliže budu někdy v životě vyděšenější než jsem byl dnes v noci, sotva to přežiji, abych o tom mohl vyprávět. Strachem jsem úplně zdřevěněl. Když vaše svítilna zhasla, opravdu jsem si myslel, že snad umřu.“

„To je opravdová zkouška odvahy, Jamesi,“ řekl kapitán vážně.

„Pro člověka, který nepoznal strach, je snadné být statečný. Jenom člověk, kterému něco hrozí a on překoná strach, si zaslouží poctu. Takoví lidé mají cenu zlata. Ryzího zlata! A teď mi pověz, jak se to stalo.“

James mu to vyprávěl.

Seděli na *mačanu* do svítání, ale tygr se už neukázal. „Tys ho zastrašil,“ řekl Lovell, když se s kozou vraceli do vesnice. „Není na

světě mnoho lidí, kteří o sobě mohou tvrdit, že zastrašili a zahnali lidožravého tygra.“

Je třeba poznamenat, že tygr lidožrout se již u vesnice Kandžit nikdy neobjevil. Snad měl Hamid Lál pravdu, když to vysvětlil po svém: Jeho démon ho varoval, aby odešel, protože tady ho čekala smrt.“

Po tomhle dobrodružství uvízla v Jamesově paměti na nějaký čas tři pochvalná slova kapitána Lovella: „Zlato. Ryzí zlato...“

Jenže co kdybych získal falešnou pověst s jakou bych pak nemohl žít? napadlo Jamese. Co kdybych jako voják oceněný Viktoriiným křížem, o sobě věděl, že jsem zbabělec? Jak bych mohl předstírat statečnost a jak bych se pak bránil oprávněné kritice ostatních?

My si zase můžeme položit otázku, zda mohl tygr plížící se tmou skutečně ovlivnit Jamesův budoucí život...

KAPITOLA DRUHÁ

PŘÍLIŠ VRATKÁ LÁVKA

Začalo to tím, že do bungalovu, kde sídlil zástupce komisaře pro Spojené indické provincie *sáhib* Bigglesworth, přiběhl udýchaný posel z Bandalí, což byla vesnice ležící v předhůří hor, asi šest či sedm mil severně odsud. Podstata poselství, které chlapík přinesl, byla následující.

Panu Laneovi, úředníku lesní správy, došla do vesnice stížnost, že tam působí veliké nesnáze levhart. Zabíjí dobytek i kozy a zdá se, že je stále při chuti. Ukazuje se totiž až příliš často a jeho hlad a troufalost je čím dál větší. Dravec byl už starý, ztratil jedno oko a právě z toho patrně plynulo, že byl velice prohnáný. Zranili ho a nyní byl dvojnásobně nebezpečný. Doupě měl uprostřed rozlehlých houštin *lantany*², blízko vesnice. Protože bylo příliš nebezpečné vstoupit do houštin pěšky, poslal pan Lane pro slona. Spoléhal se na to, že z jeho hřbetu, bude mít výborný rozhled a dostane příležitost levharta zastřelit. Vzápětí však zjistil, že má málo nábojů pro svou pušku Westley Richards a prostřednictvím posla proto požádal zástupce komisaře, aby mu přenechal alespoň jednu krabičku.

To byla jednoduchá a nikoli neobvyklá žádost. Muž, kterému byla určena, však náhodou trpěl záchvatem úplavice a zprávu za něho převzal jeho zaměstnanec Lálu Din. S ním byl v době příchodu posla jeho čtrnáctiletý syn Habu a komisařův dvanáctiletý syn James. Když posel přiběhl a unaveně se posadil, hoši se bavili v zahradě a protože byli zvědaví a obávali se, že se přihodilo něco vážného, vyslechli si oč jde. James pak zprávu převzal a zašel k nemocnému otci sám.

„Pošli mu ty náboje, najdeš je ve skladu,“ řekl komisař.

„Rád bych je odnesl sám,“ pokusil se James.

„Proč?“

² Lantana — plazivý porost tvořící neproniknutelné houštiny.

„Posel je vyčerpaný. Běžel celou cestu a potřebuje odpočinek. V Bandalí jsem byl už několikrát a cestu znám.“

Nemocný muž váhal.

„Je to docela bezpečné,“ naléhal James. „Od nás až do Bandalí přece vede stezka. Abych nešel sám, může jít se mnou Habu. Vrátime se před západem slunce a možná vám přineseme zprávu, že levharta již zastřelili.“

„Tak dobrá. Ale neopouštějte stezku. Lovit zraněného levharta, není hračka pro malé chlapce. A vrať se dřív, než se setmí. Víš, že noční vzduch ti škodí.“

„Počkám ve vesnici, než pan Lane odbude lov a pak půjdu rovnou zpátky,“ slíbil James. Jdu pro náboje.“ Spokojeně šel do skladu, našel náboje odpovídající ráže, zastrčil jednu krabičku do kapsy a vrátil se k Lálu Dinovi, který podával poslovi nějaké občerstvení. „Já ty náboje donesu,“ oznámil mu. „Tenhle člověk si potřebuje odpočinout. Může jít Habu se mnou, abych nešel sám?“

Lálu Din neměl námitky. Do vesnice, kde čekal pan Lane, nebylo nijak daleko. Cesta vedla lesem a zčásti čajovými plantážemi, kde pracovali lidé a nehrozilo žádné nebezpečí, či se tam aspoň nedalo předpokládat.

Za chvíli byli hoši na cestě. James měl na sobě košili, šortky, lehké boty a tropickou helmu, Habu jenom bederní zástěrku. Žádný z nich si nevzal zbraň. Chodili raději na lehkou a ani si nemysleli, že by zbraň k něčemu potřebovali. James chtěl dodržet každé slovo, které dal otcí. Určitě by ho ani ve snu nenapadlo, přiblížit se ke zraněné šelmě.

Pospíchali, nikde se nezastavovali a cesta jim ubíhala.

Asi míli před cílem došli k mostu. Věděli o něm, vždyť James po něm již několikrát přecházel a považoval jej za bezpečný. Je ovšem pravda, že pro člověka nezvyklého na místní mosty by jeho přechod mohl být silným zážitkem. Nešlo totiž o most podobný evropským, ale spíše o provazovou lávku, při čemž ta na cestě do Bandalí byla obzvlášť jednoduchá. Čtyři lana ručně ukroucená z trávy přehodili přes řečiště s příkrými stěnami, široké přibližně třicet yardů. „Stavitelé“ pak lana svázali vždy v pravidelných

vzdálenostech od sebe, na spodní pár lan přivázali krátká prkna, takže vznikl úzký chodník pro pěší. V hloubi jednoho sta stop pod jejich chodidly se přes změt balvanů hnal zpěněný proud horské říčky.

S těmito po domácku zhotovenými mosty, dají-li se tak nazývat, bývají potíže. Jakmile se jednou postaví, nikdo se o ně nestará. Každý očekává, že vydrží na věky. Ve skutečnosti podléhají zubu času jako všechna lidská díla a potom se zhroutí. Chodec který má smůlu, přitom obvykle skončí špatně. Taková nehoda, kterou zavíní nedbalost, nebývá nic nezvyklého ani jinde ve světě...

Jamese nic takového nenapadlo. Nemyslel na takové věci. U vstupu na lávku se posadil, aby si setřel kapesníkem pot ze tváře, neboť bylo horko a dusno, a tak se stalo, že Habu vkročil na lávku první. James ho bez velkého zájmu sledoval, když si náhle všiml, že se chatrná konstrukce prohýbá a houpe více než by měla. Snad to bylo tím, že Habu rázoval po lávce jako člověk, který dělá takové věci po celý život a nijak na to nemyslí.

Byl asi uprostřed lávky a James se právě chystal, že vyrazí za ním, když se to stalo. Zaznělo tiché brnknutí a lávka se uprostřed propadla o dobrých pět, šest stop. Několik prkének spadlo dolů do proudu, jiná volně visela na jednom konci. Jedno z lan se přetrhlo a část lávky s Habuem, který se jí držel, se vznášela ve vzduchu nad strží.

Při prvním propadu si James myslel, že se řítí celá lávka. Držel se jednoho lana, jež sloužilo k přidržování a zůstalo nepoškozené. Odtud viděl svého přítele, jak se houpe jako kyvadlo na jediném laně, které zbylo ze spodní části lávky. „Vydrž, Habu,“ vyjezl, ačkoli sám dobře nevěděl, co by měl udělat. Zdravý rozum mu říkal, aby se vrátil na břeh, který právě opustil, pokud to ještě jde.

„Drž se pevně,“ zavolal opět. V hlavě mu to vířilo, ale věděl, že když přidá svou váhu k váze svého indického přítele, všechno se to utrhne a oba najdou smrt dole na kamenech nebo v divoké vodě. Nebylo však myslitelné, aby zcela bezmocného Habua v této strašné situaci opustil.

Sotva si uvědomoval, co dělá, protože pak už nejednal uvážlivě. Začal ručkovat po horních nepřetržených lanech. Most se naklonil a

povážlivě se prohnul. Chatrná konstrukce skřípala a další prkna padala dolů. Jamesovi se zdálo, že konec přijde každou vteřinou. Pak se však znenadání jeho strach vytratil. Chladně se soustředil jen na to, co dělal, nebo co měl v úmyslu učinit.

Bylo to k neuvěření, ale zbývajících dvě lana vydržela a James se dostal do nejnižší části, která byla samozřejmě přímo nad Habuem. Přesto na něho ještě nedosáhl. Chyběly mu nejméně tři stopy. James zvažoval, co teď dál. Část zhroucené lávky, které se držel, byla o něco níže. Stačilo to, aby se dostal Habuovi na dosah. I kdyby se tam však spustil a lana to vydržela, což se mu zdálo nemožné, pochyboval, že bude mít dost síly, aby přítele vytáhl nahoru.

„Už to dlouho nevydržím,“ křičel Habu zoufale.

„Počkej! Však už jdu,“ dodával mu odvahy James a začal slézat dolů po spleti lan, bambusu a prkének. Přestože mu to nahánělo hrůzu, pomohlo mu, že pod jeho tíhou se zbytky mostu pro věsily níže, takže se dostal téměř vedle svého přítele. Jeho paže, které nesly celou váhu těla, rychle umdlévaly. Uvědomil si, že vytáhnout Habua nahoru nepřichází v úvahu, že to je nad jeho síly. „Habu,“ vyrazil ze sebe se zaťatými zuby, „slyšíš mě?“ Nevěděl to určitě, protože voda valící se pod nimi působila velký hluk.

„Slyším.“

„Chytni se mě za nohy a vyšplhej se po nich k lanu.“

„Nemůžu.“

„Musíš. Je to jediná možnost. Zkus to.“

Pak James pocítil, jak mu Habu sevřel rukama nohy jako ocelovým svěrákem. Pomalu, kousek po kousku, se chlapec začal po Jamesovi vytahovat vzhůru. Lávká příšerně skřípala. Zdálo se nemožné, že tu dvojitou váhu unese. James sebou cukal bolestí, když se mu Habuovy nehty zarývaly do kůže. Hrozivě bylo, když cítil, jak se mu trhá košile, ale zesílený límec vydržel, i když zase Jamese přiškrtil. Potom náhle sevření povolilo a chlapec si uvědomil, že se Habu již zachytil horního lana. Očekával, že nyní bude ručkovat dál až do bezpečí. Doufal, že to udělá a přenesení svou váhu z nejslabší části zbývajících kusu lávky. Když však zvedl hlavu, viděl, že Habu leží na zbývajících prknech a natahuje k němu ruce.

„Jdi dál,“ řekl sípavě James.

„Pojď,“ křičel Habu.

James věděl, že teď není čas na dohadování. S posledním vypětím sil se zachytil jeho rukou a v příštím okamžiku ležel vedle svého druha. Těžce lapal po dechu.

„Běž,“ zasípal. Byl příliš vysílený, než aby se vydal na cestu sám.

Hábu lezl po svažujících se prkénkách, která ještě držela při sobě, až se doplazil na druhý břeh. Když James po chvíli nabral dech, následoval ho a zhroutil se na břeh porostlý kapradím. Lapal po vzduchu a otvíral ústa jako ryba na suchu. Chvíli ani jeden z hochů nepromluvil. Potom se jejich zraky setkaly a Habu se konečně zmohl na chabý úsměv.

James na tom, co právě prožili, sice neviděl nic veselého, ale usmál se také a pak vyslovil první otázku, která ho napadla. „Jak se dostaneme domů?“

„Přes řeku jsou i jiné cesty,“ prohlásil Hábu s jistotou. „Však nám někdo z vesnice ukáže, kudy chodili, než postavili most.“

„Snad máš pravdu,“ řekl James. „Půjdeme. Pan Lane čeká na své náboje.“ Sáhł do kapsy, aby se ujistil, zda tam ještě jsou, neboť při krkolomném cvičení mohly snadno vypadnout.

Nahmatal krabičku, pak se zvedl a vyrazil vpřed.

KAPITOLA TŘETÍ

ZUŘIVÝ LEVHART A ŠÍLENÝ SLON

Hochům bychom asi prominuli, kdyby došli k názoru, že pro jeden den a jednu cestu bylo toho dobrodružství již dost. Samozřejmě je to ani nenapadlo a věděli, že je nečeká další přechod přes lávku. Jestliže však doufali, že je všem potížím konec, potom se mýlili. Skutečný problém, o kterém zatím nevěděli, je teprve čekal. Začalo to tím, že když šli džunglí po cestě k vesnici, odněkud zpředu se ozval výstřel. Po chvilce zazněl křik a jekot a do toho silné ryčení slona.

Hoši se zastavili a pohlédli na sebe.

„Něco se děje,“ řekl velmi vtipně Hábu.

Než mohl James poznamenat, že o tom není nejmenších pochyb, vynořil se na cestě jakýsi k smrti vyděšený člověk. Uháněl proti nim s hrůzou vytřeštěnýma očima. Vůbec je nevnímal a při zběsilém úprku je málem porazil. Něco vykřikoval, ale James mu nerozuměl. Přirozeně si myslel, že to nějak souvisí s levhartem a rychle se rozhlížel po nějakém stromu, na který by vylezl.

„Co je mu? Co to říkal?“ ptal se Habua.

„Křičel něco o slonovi.“

„To bude asi slon pana Lanea.“

„Asi ano.“

„To by přece měl být cvičený slon.“

Hábu pokrčil rameny.

„Raději zjistíme, co se stalo.“

Neušli daleko a již tu byl další vyděšený muž, který pelášil stezkou dolů. I on by je minul, avšak James ho chytil za ruku a zadržel ho. „Co se děje?“ zeptal se ho hindsky.

Muž začal něco nesouvisle breptat. Bylo to příliš rychlé, aby hoch stačil pochytit smysl slov. Habu mu ale rozuměl, a když muž domluvil, vysvětlil Jamesovi oč jde.

Byl to muž, jenž spatřil levharta, jak se vyhřívá na slunci u okraje lantanové houštiny, blízko svého doupěte. Pověděl to panu

Laneovi, který nechtěl propást dobrou příležitost a rozhodl se, že nebude čekat na další náboje. Vydal se k místu na slonu, kterého vedl jeho *mahut*³. Muž, který levharta viděl, jel rovněž na slonu, aby ukázal místo, kde ho najdou. Dosud tam byl. Pan Lane na dravce vystřelil, ale jenom ho zranil. Vzápětí levhart zaútočil. Vyskočil na slonův chobot, aby se dostal k muži na jeho hřbetě. Velké zvíře šílené strachem a bolestí, třáslo hlavou, aby se zbavilo levharta, jenž zatínal drápy do jeho chobotu. Shodilo na zem jezdce, který ztratil pušku. Později spadl i nešťastný *mahut* a zdivočelý slon ho asi rozdupal. Pak slon vyrazil ke vsi a cestou setřásl levharta. Muž, který je doprovázel, ve strachu seskočil ze svého slona a prchal, aby si zachránil život. Přitom potkal chlapce. Napadený slon zdivočel a zběsile řádí.

„Kde je teď?“ zeptal se James a dozvěděl se, že je ve vesnici a rozbíjí a ničí všechno, na co přijde.

„Kde je pan Lane?“

To chlapík nevěděl. Naposledy viděl pana Lanea ve chvíli, kdy ho slon shodil.

„Myslím, že se vrátíme,“ řekl rozvážně Habu. „Ty náboje už pan Lane nebude potřebovat.“

„Pokud chceš, vrať se,“ řekl rozhodně James. „Já půjdu dál.“ Neznamenalo to, že podceňuje nebezpečí. Věděl, že postavit se beze zbraně zraněnému levhartovi a navíc ještě slonovi, jehož se zřejmě zmocnil amok, vypadalo jako čiré bláznovství. Nemohl však zanedbat strašlivou situaci, do které se dostal pan Lane. Mohl být mrtev, na druhé straně však třeba pád přežil a teď nutně potřebuje pomoc. Od toho se nedalo uprchnout. James něco udělat musel, nevěděl však co. Najisto věděl, že se musí dostat na místo neštěstí, nebo se o to alespoň pokusit.

„Podívám se, co dělá ten slon,“ řekl a vykročil po stezce. Habu si to rozmyslel a šel s ním. Kousek za nimi šel vesničan. Bylo jasné, že se mu hochův nápad vůbec nezamlouvá a bylo mu proto jen ke cti, že s nimi zůstal. Ve vesnici již nikdo nekřičel, avšak ozývaly se z ní jiné hrozivé zvuky.

³ Mahut — ošetřovatel a poháněč slona.

Když došli na okraj džungle a otevřel se jim pohled na vesnici, bylo hned všechno jasné. Nebylo tam vidět jediného člověka, viděli však slona. Právě prudce otočil hlavu a bylo vidět, že po chobotu mu stéká krev. Slon zavřeštl, přiklusal k domku na kůlech, který měl nejbliž a začal jej ničit. Vytrhával rohové nosné sloupky a v záchvatu zuřivosti je odhazoval do stran. Bylo jisté, že v tomhle stavu se k němu nikdo nemůže přiblížit.

„Kde se stalo to neštěstí?“ zeptal se James vesničana. Muž ukázal na širokou stopu, která končila v travnatém poli. „Jak je to daleko?“

„Jen kousek odsud.“

„Počkej tady,“ řekl James Habuovi.

„Ne,“ odporoval jeho přítel. „Půjdu s tebou.“

„Zůstaň tu!“ nařídil James stroze. Jeden postačí.“

Dával pozor, aby nedělal hluk a nebudil zbytečnou pozornost, a co nejopatrněji kráčel při okraji džungle, aby se dostal blíže k vyšlapané stezce. Nemusel chodit daleko. Když došel k husté trávě, první co tam uviděl, bylo téměř nahé, hnědé tělo muže, nepochybně nešťastného *mahuta*. Nehýbal se. James se plížil dál. Zanedlouho si všiml skvrnitého těla levharta. Ležel tiše natažený v trávě. James ho chvíli soustředěně pozoroval. Byl mrtvý? Hejno much vznášející se nad ním napovídalo, že asi ano. Jak se o tom přesvědčit? Vybral si strom, na který by mohl při útěku vylézt, sebral kus dřeva a hodil. Levharta nezasáhl, ale dřevo dopadlo blízko jeho hlavy. Zvíře se ani nepohnulo. Pokročil o kus dál a rozhlížel se očima plnými úzkosti. Hledal pana Lanea. Jestli ho levhart zabil nebo vážně poranil, nemohl být daleko, nikde ho však neviděl. Vyšplhal se proto na nízkou větev blízkého stromu, aby viděl na místo kde došlo k neštěstí z větší výšky. Neodvažoval se volat z obavy, že levhart ještě žije. Pak ho zaujalo něco bílého, napolo zapadlého v trsu trávy. Zjistil, že to je tropická přílba. Blízko ní leželo ve vysoké trávě něco delšího. Tráva to zakrývala, ale mohly by to být světlé šaty, jaké zde nosí běloši. Pokud uvažuje správně, mohl to být pan Lane!

S levhartem za zády musel James sebrat veškerou svojí odvalu, aby slezl ze stromu, ale když už to udělal, kráčel rychle k místu, které objevil. Cestou téměř zakopl o pušku. Byla to zbraň Westley

Richards! Pojistku měla uvolněnou. Trhnutím otevřel závěr. Vypadla z něj prázdná nábojnice. Rychle pušku nabíl z krabičky, kterou měl v kapse. S puškou v ruce se cítil mnohem lépe. Nespouštěl levharta z očí a spěchal dál, až poznal, že vysoká tráva skutečně zakrývala tělo lovce. Ještě než k němu došel, napadlo ho, že nemá zakrvácené šaty, takže ho levhart nepotřhal.

Zastavil se nad ním a poznal, že muž má otevřené oči. Klekl si k němu.

„Kde jste zraněný?“ vyhrkl.

Pan Lane údivem vykulil oči. „Mladý Bigglesworth, že?“

„Ano. Na tom teď nezáleží. Já...“

„Dej pozor! Je tu někde poraněný levhart a...“

„Viděl jsem ho. Myslím, že je mrtvý. Můžete chodit?“

„Ne. Asi mám zlomenou nohu. Šlápl mi na ni ten hloupý slon. A ani nepohnu ramenem. Dopadl jsem na něj, když jsem sletěl dolů. Bude v něm taky něco zlomeného.“

„Neunesl bych vás, takže vás tu musím nechat, než sem přivedu pomoc,“ řekl James rozhodně. „Udělám to co nejrychleji. Nejprve se ale přesvědčím, zda je levhart skutečně mrtvý.“

„Kde je slon?“

„Ve vesnici. Rozzuřil se. Budu ho muset zastřelit, jinak bych tam nesehnal pomocníky. Vydržte!“ James odběhl.

Nejprve šel k levhartovi s prstem na spoušti, připraven střílet při prvním jeho pohybu. Jenže levhart měl pod tlamou kaluž krve a byl neodvolatelně mrtev. James pocítil velkou úlevu a hned zamířil k *mahutovi*. K jeho úžasu se muž při jeho příchodu posadil.

„Řekli mi, že jsi... asi jsi mrtvý,“ zakoktal James.

„Ne mrtvý, *sáhibe*.“

„To vidím,“ odpověděl James uštěpačně. „Slyšel jsem, že na tebe šlápl slon.“

„Ne. To já držet jeho nohu.“

James nemařil čas vyptáváním, co tím *mahut* myslel. „Ale proč jsi zůstal ležet v trávě?“ zeptal se rozpačitě.

„Já raději zticha. Levhart myslet, že já mrtvý.“

„Levhart je mrtvý, ne ty,“ ušklíbl se James. „Můžeš chodit?“

Mahut vstal, vyzkoušel si to a zjistil, že může, i když poněkud toporně.

„Pojď se mnou,“ vyzval ho James a vydal se k vesnici.

Muž ho následoval.

Když došli na dohled k domkům, viděli, že slon tam stále ještě stojí. Stál tiše u zbořené chatrče, na které si zřejmě vylil svůj vztek. Vypadal již klidněji, ale James si pomyslel, že by nebylo rozumné mu důvěřovat. Potřeboval pomocníky, aby přinesli zraněného lovce.

„Budu ho muset zastřelit,“ řekl spíš sám pro sebe.

„Ne, *sáhibe*. Nestřílet,“ prosil úpěnlivě *mahut*. „To dobrý slon. Můj přítel.“ Aniž by čekal na odpověď, vykročil ke slonovi. Za chůze vydával laskavé uklidňující zvuky a volal „Fátimo, Fátimo“, což bylo zřejmě jméno jeho slona.

Slon tomu porozuměl nebo poznal hlas svého pána, protože účinek byl bleskový. Otočil se kolem osy a na okamžik se upřeně

zahleděl na *mahuta*. Slabě zakvičel a s vysoko zdviženým chobotem se rozběhl směrem k nim.

Jamese to vůbec nepotěšilo. Nevystřelil, ale připravil se na to nejhorší. Zapřel pažbu pušky do ramene a položil prst na spoušť. Jeho obavy se však vzápětí rozptýlily. Nevěřicně hleděl na úžasnou podívanou. Dojatému *mahutovi* tekly slzy po tváři, jak hladil velký poraněný sloní chobot, který se k němu přátelsky natahoval. Veliké zvíře, podle podivných zvuků, které vydávalo, plakalo asi také.

Bylo to sice dojemné, ale James měl důležitější starosti, než marnit čas pozorováním fňukající dvojice. „Raději něco dělej. Utři mu krev,“ radil *mahutovi*. „V zavazadle pana Lanea určitě najdeš nějaký dezinfekční prostředek.“

Mahut přikývl a s rukou položenou na sloním chobotu si *Fatimu* odvedl.

Habu všechno sledoval a nyní se přihnál do vesnice jako vítr. Když pominulo nebezpečí, lidé se náhle vynořovali z nejružnějších koutů. James musel rychle rozhodnout co dál, a byly to asi právě tyhle rané zkušenosti, které ho naučily rozhodnosti a rychlému, ráznému jednání.

„Levhart je mrtvý a pan Lane je vážně zraněný,“ řekl Habuovi. „Potřebuje lékaře. Najdi někoho, kdo zná cestu do Forest Post. Je tam ošetrovna a měl by tam být i doktor.“

Habu přivedl posla hned. Sehnal vlastně dva a vzápětí oba muži vyrazili na cestu.

„Teď musíme zařídit, aby sem lidé donesli pana Lanea,“ vyzval James Habua rozhodným hlasem. „Nemůže chodit. Sežeh pár lidí, aby nařezali bambusové tyče a zhotovili nosítka. Nechám to na tobě. Já jdu za ním hned. Přineste nosítka hned jak budou hotová. Neleží nijak daleko.“

Spěchal zpátky ke zraněnému. Během necelé půlhodiny vesničané přenesli pana Lanea do domu náčelníka a uložili ho tam pohodlně na podlahu. Sykal bolestí, ale sám uklidňoval Jamese, že zatím nemůže víc dělat. Až přijde lékař, postará se o něho.

James si po jeho slovech oddechl. Slunce už zapadalo a jak řekl Habuovi, měli už dávno pochodovat zpátky. Bylo možné, že už v této době mají jejich otcové plné hlavy starostí. Habu našel

průvodce, jenž je převede přes řeku, když nemohou použít lávku. Brzy nato vyrazili.

Přechod přes řeku byl toho dne závěrečnou zkouškou odvahy obou chlapců. Museli slézt po téměř kolmém srázu k řece a jediná cesta přes běsnící vodu na druhý břeh vedla po kamenech, po nichž museli skákat. Kameny byly kluzké od vodní tříště a pád do proudu by mohl být osudný. Zdolat protější příkrý svah bylo namáhavé, ale pak už je na rovině čekala pouze dlouhá cesta hustou džunglí, končící u zřícené lávky. Na štěstí všechno zvládli bez nehody.

Hoši pospíchali domů již skoro potmě a nedaleko před cílem se setkali se skupinou vedenou Lálu Dinem, Habuovým otcem, kterého komisař vyslal, aby je hledal. Již se o ně strachovali.

Když James dorazil domů, svítil již měsíc. Byl unaven a nohy ho pořádně bolely. Hned běžel k otci, aby mu vysvětlil, proč přišel tak pozdě. Musel mu podrobně vylíčit, k čemu všemu došlo.

„Bojím se, Jamesi, že si toho bereš na sebe víc než uneseš,“ řekl vážně otec, když hoch skončil.

„Co jsem mohl dělat jiného?“ bránil se James.

„Vyhýbej se takovým věcem nebo jednou špatně skončíš. Naštěstí tady už nebudeš dlouho. Za pár měsíců pocestuješ do Anglie. Tam už budeš mít méně příležitostí vystavovat se nebezpečí, alespoň pokud jde o zuřivé levharty a šílené slony. Teď se pořádně najež a jdi si lehnout, nebo nám zas onemocníš a dostaneš znovu horečku.“

„Ano, pane,“ odpověděl James poslušně. Z Indie se mu nechtělo a doufal, že jeho odjezd do Anglie otec ještě odloží.

KAPITOLA ČTVRTÁ

VE VODĚ ČÍHÁ SMRT

Krokodýl se vyskytuje ve všech teplejších krajích, v řekách, v jezerech a někdy i v moři u pobřeží, zejména poblíž ostrovů. Podle lidských měřítek jde o odporné masožravé zvíře, které může za léta dorůst přímo obludných rozměrů. Každým rokem si pravidelně vybírá svou daň na životech zvířat i lidí a proto ho každý nenávidí a má z něj strach. Samuel Baker, slavný badatel a velký lovec zvěře, který by jistě nepřeháněl, vyprávěl, že viděl krokodýly s břichem stejným velkým jako mají hroši.

I ti největší savci, snad kromě slona, se mohou stát obětí jeho žravosti. Před několika lety badatel jménem Max Fleischman, získal sérii fotografií, která v té době způsobila rozruch. Byl na nich krokodýl, zabíjející nosorožce. Zavlekl ho do vody a utopil. Když uvážíme velikost, váhu a sílu nosorožce, je snadné pochopit, jak malou naději má člověk, jehož sevřou tak strašlivé čelisti. Lovci, kteří by se postavili útočícímu lvu „aniž by hnuli brvou“, blednou při pomýšlení na to, že by je sevřely čelisti krokodýla. Patrně není hrůznější smrti.

Krokodýli žijí ve všech indických řekách a všichni Indové to dobře vědí. Vědí o tom i malí hoši, stejně jako evropský chlapec se brzy dozví, že vosy mají žihadla. Mladý James Bigglesworth toho věděl o krokodýlech dost, ale převážně jen z vyprávění, protože se takovému střetnutí vyhýbal. I proto jen stěží mohl vidět krokodýla nebezpečného lidem. K osudným neštěstím však docházelo a oběťmi se nejčastěji stávaly ženy, chodící k řece pro vodu, nebo s prádlem. Krokodýli taková místa znají, a když se tohle zvíře někde zabydlí, pak to lidem, kteří jsou závislí na čerpání vody z řeky, hromsky ztrpčuje život.

Bylo však téměř jisté, že James dříve či později na krokodýla narazí. Stalo se to takto. Asi čtvrt míle od vesnice tekla nevelká řeka. Byla to stejná řeka, kterou přecházel s Habuem při cestě do Bandalí, když se zhroutilá lávka. To však bylo mnohem výše proti proudu,

kde ledově chladná voda stéká prudce dolů ze zasněžených hor. Tam byla příliš studená a prudká na to, aby lákala krokodýly. Když však dospěla do nížiny, cestou se ohřála, tekla zde pomaleji a rákosí, rostoucí zde místy v mělčině, přerůstalo z jedné hluboké tiché tůně do druhé. Protékala džunglí, stromy a křovím, prodírala se mezi břehy, jež byly někde převalené a špatně přístupné.

Jednoho dne si James vyšel na procházku a náhodou se vydal po stezce končící na břehu řeky. Stezku vyšlapaly celé generace žen, chodící z vesnice k řece prát prádlo. Proč chodily zrovna tudy, mělo svůj důvod. Stezka končila na jednom z mála volně přístupných míst na břehu. Byla tu malá kamenitá pláž, vzniklá působením vody, protékající ostrým zákrutem. Ze stejného důvodu zde vznikla široká a hluboká tůň, ztrácející hloubku na opačném břehu, kde však říční voda vnikala hluboko pod něj. Vlastní dno na tomto konci tvořila velká černá kamenná deska, která tu šikmo vystupovala nad hladinu. Musel ji tam již před dávnými věky zanést obzvláště silný příval. Povrch černé skály byl vyhlazen jako leštěný mramor od nesčetných úderů mokrých šatů, které tam praly vesnické ženy, jak je v Indii obecným zvykem. Bylo proto každému jasné, proč vesničané nazývali to místo Černá skála.

Když tam James dorazil, našel tři malé chlapce ve věku asi do sedmi let, kteří dováděli na mělčině, cákali na sebe vodu a dělali velký hluk, jak to už hoši umějí. Patrně neuměli plavat. Naštěstí pro ně nešli do vody hlouběji než po pás. Nebylo to ale ze strachu před krokodýly, protože tůň byla považována za bezpečnou. Určitě tam zatím nikdy k ničemu zlému nedošlo. James, uhřátý a utmácený, se posadil, aby si před zpáteční cestou domů odpočal. Nesešel až dolů k hladině, ale sedl si kousek výše, kde voda protékala kolem nízkého, ale značně příkrého travnatého břehu. Měl také sto chutí se svlažit, ale neudělal to, protože byl uhřátý a bál se, že by se mohl nachladit.

Seděl tam několik minut a bavil se skotačením chlapců, když si povšiml rozčeřeně hladiny o kus dál, kde byla hloubka. Protože byl od přírody zvědavý, díval se tam dál. Napadlo ho, že tam asi pluje *mahseer*, ryba podobná lososu, která někdy dorůstá do slušné délky a v mnoha indických řekách je docela běžná. Začal myslet na něco jiného, jenže zčeření nakonec nabylo podoby „V“ a stále rychleji se

blížilo k místu chlapeckých her. Když se pak na hladině, hned za špičkou rozčeřeně vody, objevily dvě bulky, náhle si uvědomil co vidí. Byly to oči krokodýla a byl ho pořádný kus.

James s varovným výkřikem vyskočil. Hoši vycítili nebezpečí a pádili ke břehu. Jak byl James rychlý, přece jen to nestačilo. Dva hoši rozstříkovali vodu a běželi ke kamenité pláži. Třetí, který byl skoro pod ním, to měl dál. V průzračné vodě James nyní viděl tmavé tělo, které proráželo vodu jako velký šíp. Poslední chlapec už na břeh nedoběhl. Vyjekl hrůzou, mávl divoce rukama do vzduchu, zakopl a upadl. V rozbouřené vodě James uviděl, jak ho krokodýl chytil za nohu. Když si zbývající dva hoši uvědomili, co se stalo, bezmocně poskakovali po břehu, mávali rukama a křičeli, což bylo zřejmě všechno, co mohli dělat.

James strnule hleděl na hrůzný výjev. Byl stejně bezmocný jako oba dva hoši. Neměl zbraň, jen lehkou vycházkovou hůl, která mu teď k ničemu nebyla. Jak upřeně sledoval hladinu, zjevila se na ní krokodýlova hlava. Nenávist k ohyzdnému plazovi zaslepila Jamese natolik, že si ani neuvědomil co dělá. Pevně zaťal zuby, odrazil se, skočil a nohama dopadl přímo na šerednou zvířecí hlavu. Náhlý úder vylekal krokodýla tak, že chlapce pustil. James však přitom neudržel rovnováhu, sklouzl a zřít se do vody. V příští chvíli byl opět na nohou, chytil zmítajícího se chlapce za vlasy a nějak se mu podařilo vytáhnout ho na břeh do bezpečí. Krokodýl mu v té vteřině zmizel z očí, dlouho ho však nehledal. Když si uvědomil, jak šíleně si počínal, rozechvěl se strachem. Dopřál si chvilku, aby se vzpamatoval a pak se začal zajímat o chlapce, který ležel na břehu, křičel a sténal bolestí. Rány na noze mu krvácely. Druzí dva hoši stáli opodál a němí hrůzou s otevřenými ústy zírali na Jamese. Snad se jim zdálo, že slétl z nebe...

James zkusil zastavit krvácení čistým kapesníkem, ale příliš to nepomáhalo. Neviděl pořádně na to, co dělá, neboť hoch kolem sebe divoce kopal a všude byla krev a voda. Přivolal druhé dva chlapce, aby kamaráda přidrželi, sejmul z hlavy tropickou přilbu a strhl z ní *pagerí*, závoj chránící týl před sluncem. Použil jej jako obvaz a zkroutil jeho konce hůlkou, kterou kupodivu ještě držel, aby tak stáhl cévy a zastavil krvácení. Potom se zarazil a náhle nevěděl, jak by

měl pokračovat. Nebylo divu, protože to k čemu tak bleskově došlo, ho nesmírně rozrušilo. Pak si uvědomil, že jeho první pomoc nemůže nahradit odborný zákrok lékaře. Navíc si všiml, že hochova krev se míchá s vodou a dobře věděl, že sotva co tak spolehlivě přiláká dravce jako právě tahle směs.

Prinutil se ke klidu, vzpomatoval se a začal rychle přemýšlet. Zraněný chlapec byl v takovém stavu, že nepřicházelo v úvahu, aby došel do vesnice sám. James také věděl, že by ho tam neodnesl, ani s pomocí druhých dvou hochů. Viděl jen jediné řešení. Ve vesnici určitě nenajde lékaře a protože zraněný chlapec potřebuje důkladně ošetřit, aby rány nezačaly hnisat, musí mu ho opatřit. Mnohokrát už přece slyšel, že lidé, poranění zuby či drápy divokých zvířat, neumírali přímo na svá zranění, ale často následkem toho, že se rány zanítily.

Bezděčně se ujal velení. Zraněného chlapce především přenesli do bezpečné vzdálenosti od řeky. Potom řekl těm dvěma, aby zůstali u svého kamaráda a nedovolili mu, aby se hýbal. Sám vyrazil rovnou cestou domů a po celou cestu běžel. Když tam doběhl, nezdržoval se vysvětlováním, ale zastavil se až u skříňky s léky. Vyndal z ní cupaninu, balíček obvazů a lahvičku s dezinfekčním prostředkem na nenadálá zranění. Měl toho plné ruce a utíkal zpátky k řece. Našel tam čtyři ženy s ranci špinavého prádla. Nejdřív je varoval před novým nebezpečím, jež se tam objevilo, a pak se věnoval zraněnému chlapci, který byl po utrpeném šoku v bezvědomí.

Když mu James dezinfikoval stopy po zubech a tržné rány, hoch se probral a křičel bolestí. James věděl, že dezinfekce bude pálit a požádal ženy, aby hochu držely a pokračoval v činnosti, která mu zachraňovala život. Právě končil, když dorazili dva vesničané, kteří slyšeli křik a přišli zjistit, co se u řeky děje.

„Ví někdo, kde chlapec bydlí?“ zeptal se James, když přitáhl poslední obvaz a vstal.

Dvě ženy to věděly a James je požádal, aby ukázaly cestu oběma mužům, kteří nesli hocha do vesnice. „Řekněte jeho matce, aby ho uložila a nedovolila mu vstát. Teď už by měl být v pořádku,“ řekl jim závěrem.

Všichni vesničané, muži, ženy i děti odešli. James se zadíval za nimi a pak se na chvíli posadil, aby si po té námaze odpočinul. Silně prožíval napětí poslední horečné půlhodiny. Po odpočinku se také vydal domů. Byl celý mokrý, rozcuchaný a od krve. Býval by se před setkáním s otcem převlékl, jenže osud mu to nedopřál. Otec na Jamese čekal, protože se k němu již donesly zprávy z vesnice, a nemařil čas hubováním. Podíval se přísně na hocha, ale když viděl, v jakém je stavu, řekl prostě: „Tak co mi povíš?“ Na to se nedalo neodpovědět.

„Jsem v pořádku, pane,“ pokrčil rameny James.

„Co se stalo?“

Chlapec mu krátce popsal celou událost a když skončil, otec se na něj nedůvěřivě zahleděl.

„Říkáš, že jsi skočil krokodýlovi na hlavu?“

„Ano, pane.“

„Tos musel být zuřivostí bez sebe.“

„Opravdu jsem zuřil, ale něco jsem musel udělat,“ připustil hoch. „Nemohl jsem se na to jen dívat.“

„Ano, chápu, že to bylo těžké,“ souhlasil komisař Bigglesworth a lehce zavrtěl hlavou. „Teď raději upaluj a převlékni si šaty. Až budeš v suchém, přijď za mnou do pracovny.“

„Ano, pane,“ řekl James a odešel.

Za dvacet minut rozhovor pokračoval v pracovně. Byl tam i Lálu Din, jeden z otcových spolupracovníků.

„Kde se to stalo?“ zeptal se otec Jamese.

„V tůni u Černé skály.“

„Nikdy jsem neslyšel, že by tam byl krokodýl.“

„Mohu vás ujistit, pane, že dnes tam jeden byl.“

Lálu Din se do toho vložil. „Musel připlavat proti proudu řeky z Baradádu, *sáhibe*. Slyšel jsem, že tam jeden řádl. Lidé tvrdí, že zabil několik žen.“

„Postarej se, aby všichni lidé ve vesnici dostali varování, aby nechodili prát k Černé skále.“

„Myslím, že zpráva se již rozšířila,“ prohlásil James. „Ženám tím však vzniknou potíže. Nemají tu jiné místo, kde by byl snadný přístup k vodě.“

„No, nevím co bychom v té věci mohli podniknout.“

„Něco by se určitě udělat dalo, pane.“

„Opravdu? A copak?“

„Znepříjemnit krokodýlovi život tak, aby si pobyt v tůni rychle rozmyslel.“

!Jak by sis to představoval?“

„Posadit se na břeh a střílet po něm, vždy když se ukáže.“

„A kdo myslíš, že bude celý den sedět na břehu a hlídat?“

„Já bych to zkusil.“

„Ty?“

Lálu Din se usmál.

„Pročpak ne? V učení mi to nebude vadit. Mohu si přece vzít s sebou knížku,“ řekl James.

Je třeba vysvětlit, že James se tehdy učil doma, protože žádná běžná škola nablízku nebyla a otec nechtěl připustit, aby se svým nepříliš dobrým zdravím studoval v některé internátní škole, které byly ve větších městech.

Komisař zřejmě o návrhu uvažoval, ale pak nakrčil obočí.

„Nic se mi nemůže stát,“ naléhal James. „Určitě nebudu takový blázen, abych znovu skákal do vody. Něco musíme udělat. Ať řeknete co chcete, ty ženy stejně půjdou s prádlem k Černé skále jako to dělaly vždycky. Měl byste je znát. Dříve či později na to některá doplatí.“

Byl to důvod, proti kterému nemohl otec nic namítat a James to dobře věděl.

„Tak dobrá,“ znělo jeho rozhodnutí. „Dovolím ti vzít s sebou k tůni pušku, ale dáš mi své slovo, že za žádné situace nevlezeš do vody. Ani nemluvě o tom, že bys skočil krokodýlovi na hlavu!“

„To vám slavnostně slibuji, pane,“ prohlásil James a myslel to smrtelně vážně.

Tím rozmluva skončila.

Už následujícího dne byl James časně ráno u tůně. Ohyb řeky byl opuštěn, nikoho tam nenašel. Zpráva o nehodě se nepochybně po vsi rozšířila. James se přibližoval tiše a opatrně. Našel si na břehu místo, kde seděl předešlý den a zkoumal pohledem tmavou hladinu. Po krokodýlovi nebylo nikde ani stopy. James vlastně nespatrił ani

nejmenší známku po jakémkoli živém tvorovi. Nemohl si však dovolit dát se oklamat, věděl, že krokodýl tu někde je. Snad udělal chybu, když se domníval, že krokodýl neopustí své doupe. Předpokládal, že si k tomu účelu vybral hlubinu pod protějším břehem, kde se mohl ukrýt, aniž by ho kdokoli viděl. Vcelku správně si myslel, že plaz je živočich s nižší inteligencí, ale měl se ještě přesvědčit, že tahle zvířátka bývají i nebezpečně prohnaná. Kdyby tuhle vlastnost neměla, neobstála by a ulovila by pouze tu nejtupější kořist.

Čas pomalu ubíhal. James měl s sebou knihu, ale nečetl. Příliš ho zaujal jeho nový úkol. Nabitou pušku s odjištěnou pojistkou měl položenou přes kolena. Přál si jen, aby zahlédl krokodýla a mohl ji použít. Ve svém vztahu k přírodě se vždycky snažil být slušný a čestný, ale lidožravý krokodýl v něm vzbuzoval krajní nenávist a odpor. Trpělivě vyčkával na svou příležitost, kdy dá průchod svým pocitům.

Ta možnost se mu naskytla dříve než doufal. Neproběhlo to však tak, jak James celkem samozřejmě předpokládal. Přirozeně si myslel, že pokud se krokodýl ukáže, uvidí ho v řece. Dopadlo to však zcela jinak. Sílicí vedro lovce uspávalo, avšak byl ve střehu, rozhodnut nepromarnit svou příležitost. Nakonec se ukázalo, že to bylo více než nezbytné.

Nezřetelný zvuk za zády, jako by tam slabě zapraskala přelomená větvička, chlapce přiměl, aby otočil hlavu a přesvědčil se, co se děje vzadu. Nebyly tam ale vesničanky, které očekával. Hleděl do tlamy krokodýla, vzdáleného od něj pouze několik málo yardů. Zvíře stálo na nohou a s prohnutým hřbetem vypadalo jako prehistorická obluda. Rozevřené čelisti odhalovaly řady zažloutlých zubů. Když viděl, že ho ta snadná kořist zpozorovala – a všichni dravci mají tuto schopnost – rozběhl se k chlapci.

James ani neměl čas se zvednout. Mohl jenom vsedě otočit pušku, nedokázal ji už ani přiložit k rameni, a s ústím téměř v otevřené tlamě hrozného zvířete stiskl spoušť. Okamžitě vyskočil na nohy, které mu však vzápětí podrazil těžký krokodýlí ocas, jímž se plaz divoce ohnal. Tak totiž krokodýli srážejí své oběti pod hladinu, ať už jde o lidi či zvířata. Jamese to smetlo rovnou dolů do řeky.

Když tam padal, vězela mu v hlavě jediná myšlenka: „Nesmím upustit pušku!“

Opravdu ji udržel v ruce. Naštěstí tam bylo mělko. Rázem stál znovu na nohou a brodil se vodou ke kameni na pláži. Neustále se otáčel ke břehu, co dělá krokodýl a jakmile stál na černém kameni, zasunul do závěru nový náboj.

Krokodýl kašlal krev a nehýbal se. Oči mu zářily a ani zdaleka nebyl mrtvý. James utíkal po pláži, aby se dostal co nejdále od vody. Krokodýl ho nepronásledoval, ale klopýtal k okraji řeky, kde si lehl. Polovinou těla vyčníval z vody a stále hrozně kašlal.

James, jímž záludný útok zezadu otřásl a téměř mu vyrazil dech, se pomalu uklidňoval. Pozorně zamířil na hlavu netvora a třeskla druhá rána. Náraz kulky jako by srazil krokodýla hlouběji do vody. Pokusil se plazit dál a dál do tůně. James však už získal jistotu, přiblížil se o pár kroků a poslal mu další střelu za rameno. Potom sázel do zvířete kulku za kulkou, až do posledního náboje v zásobníku. Když skončil, velký ještěr se již nehýbal. Krev z jeho tlamy zabarvila vodu do ruda. James znovu nabíl a stál připraven opět střilet, kdyby snad krokodýl ještě projevil známky života. Uplynula minuta a ozvěny výstřelů už dávno utichly. Ještěr ležel bez hnutí. Nahoře na břehu uslyšel hlasy. Krátce tam pohlédl a viděl, že má obecnstvo. Nad ním stály dvě ženy s ranci prádla. Něco na něho volaly, ale byl tak zaujatý pozorováním krokodýla, že nevnímal co říkají. Teprve když se ubezpečil, že je opravdu mrtvý, vyždímal si vodu z vlasů a ohlížel se po přílbě, která mu spadla. Viděl, jak odplouvá dolů po řece. Vůbec se nepokoušel ji chytit. Vlastně ani nemohl, protože teď když nebezpečí pominulo, dostavila se reakce a nohy mu tak zeslábly, že se musel posadit. Po tom hrůzném zážitku se celý třásl.

Ženy vzrušeně hovořily a sestoupily níž, aby si mohly krokodýla prohlédnout. Zahrnuly Jamese chválou, nazývaly ho „nebem seslaný“ a hýřily podobnými poklonami. Za okamžik přiběhl Lálu Din. Řekl, že ve vesnici slyšeli střelbu a poslali ho, aby vyšetřil, co se tu stalo.

James prostě ukázal na krokodýla.

Lálu Din si mršiny konečně všiml, pozvedl ruce a obrátil zrak k nebesům. „Ale vy jste mokrý, *sáhibe*,“ vyhrkl. „Byl jste v řece. Otcí jste přece slíbil...“

„Nešel jsem do vody,“ přerušil ho James. „Ta nestvůra mě tam srazila ocasem. Přišel si pro mě zezadu.“

„Ach! Byl v něm d'ábel.“

„No, jestli má v sobě d'ábla, má tam navíc pár kulek. Kdyby tu někdo chtěl d'ábla a kulky zabalené do krokodýla, může si to hned vzít. Já jdu domů.“

Až cestou domů si James uvědomil, že unikl smrti jen o vlásek. Předpokládal, že najde krokodýla v řece. Jenomže zatímco na něj chytře číhal, hloupý krokodýl si našel jeho. Hoch si z toho vzal nové poučení, že i nejhluupější zvíře je schopné přelstít člověka. V přírodě není možné považovat něco za samozřejmost!

Za několik dní, když o příhodě vyprávěl svému příteli, *šikarimu* kapitánu Lovellovi, dostalo se mu dalšího ponaučení. Kapitán mu položil ruku na rameno a vážně řekl: „Když lovíš nebezpečnou zvěř, Jamesi, nikdy nezapomínej dívat se za sebe. To měj vždy na paměti. Dívej se dozadu!“

Tenhle poznatek posloužil Jamesovi o několik málo let později, když bojoval s nepřátelskými letadly na válečné obloze ve Francii. Obraz těch strašlivých čelistí, rozevřených aby ho pohltily, byl příliš živý, než aby na něj mohl zapomenout.

„Jenom aby ti to nestouplo do hlavy, chlapče,“ řekl mu tehdy otec. „Musíš se ještě hodně učit, než z tebe bude zkušený lovec. Ne, ještě nejsi *šikari*!“

Závěrem je třeba dodat, že pokousaný hošík se nejen uzdravil, ale mnohokrát uvedl Jamese do značných rozpaků. Vždy když ho totiž uviděl, chodil za ním jako pokorný stín, usmíval se a naznačoval, že James je něco jako všemocný Bůh. Dalo se to sice pochopit, ale Jamese to nijak netěšilo.

KAPITOLA PÁTÁ

VELKÝ A ZLÝ MEDVĚD

Má být medvěd zařazen do seznamu nebezpečných divokých zvířat? Tato otázka byla mezi slavnými lovci zvěře dlouho předmětem debat. Jsou důvody pro i proti. Názory se mění podle zkušeností každého jedince. Ti, jímž se s medvědem nikdy nepříhodoval žádný nepříjemný zážitek, ujišťují, že když je zvíře ponecháno na pokoji, je zcela neškodné. Jiní, kteří se stali obětí ničím nevyvolaného útoku, s tím velmi rozhodně nesouhlasí.

Pravda je asi taková, že všechno záleží na každém jednotlivém medvědovi. Obecně řečeno, medvěd je pokojný brach, jako stvořený pro rodinný život. Ale jako mnoho divokých zvířat je nucen, když zestárne, žít osaměle a za těchto podmínek bývá špatně naladěný, je nevrlý a nerozpakuje se zaútočit na každého nebo na všechno, co ho zneklidňuje a ruší. Jsou důvody k domněnce, že medvěd může být příčinou nesnází. Bez zjevného důvodu se vyřítí z houští a napadne kolemjdoucího domorodce. Podle obecných zkušeností může mít ke své mizerné náladě celou řadu důvodů. Mohla ho bodnout včela či šlápl na trn, nebo ho třeba rozbolelo břicho, když se přežral nezralého ovoce. Stává se to. Avšak ať už je důvod medvědí zlosti jakýkoli, rozzlobený medvěd není to milé zvířátko, jaké známe ze zoologické zahrady.

Když se Míša sám poraní, snadno se dát do kvílení a skučení, jež se může zdát směšné, kdyby současně nebudilo soucit.

V různých končinách světa žije samozřejmě mnoho odlišných druhů medvědů, ale krom několika výjimek jsou jejich zvyky co do způsobu života a složení potravy velmi podobné. Jejich obvyklý jídelníček sestává z kořínků, ovoce, ořechů a z lahůdek, jako je med divokých včel, pokud je najde. Někteří medvědi požírají také ryby nebo malé živočichy a plazy. Mnoho jich dokáže lézt po stromech.

Výjimku tvoří medvědi grizzly v Severní Americe, kteří požírají zdechliny a když narazí na živou kořist, zaútočí na ni, aby měli mršín víc. Proto mají špatnou pověst. Také polární medvěd se živí masem,

ale to mu musíme prominout, poněvadž tam kde žije, nenajde k snědku nic jiného. Oba tyhle medvědy není snadné zabít. Další medvědi žijí v lesích východní Evropy, kde se k nim lidé chovají s velkých respektem.

Zde se však budeme zabývat jen dvěma druhy, které se vyskytují v Indii nebo přesněji řečeno v Himálaji, proto že setkání s jedním takovým medvědem málem mohlo mladého Jamese Biggleswortha stát život. Ty dva druhy jsou známé jako „červený“ a „černý“. Červený není tak nebezpečný jako černý. Oba jsou masožraví a občas zabijí ovci nebo kozu. Proto je horalé nenávidí a bojí se jich. Některé z nich medvěd poznamenal hroznými jizvami. Nebývá nic zvláštního, když bojující medvěd jedním mávnutím své strašlivé pracky někoho skalpuje nebo mu utrhne kus tváře či ramene.

Černého medvěda snadno poznáme podle široké bílé náprsenky na hrudi. Nemá příliš dobrý zrak, čich má však ostrý a sluch jemný. Má ve zvyku ležet ve dne v houští nebo v podobném úkrytu, kde ho není vidět, dokud se rozzuřený nebo vystrašený nezvedne a nevyrazí ven. Při útoku dokáže vyvinout značnou rychlost a útočí v běhu po všech čtyřech, někdy se ale zvedne na zadní nohy, aby lépe viděl a když už tak stojí, spíše než by kořist trhal zuby, rozdává rány prackami. Je skvělý boxer a jedno máchnutí podobné prudkému háku, může způsobit strašnou ránu. Když se mu podaří soupeře „obejmout“, obvykle to pro něj znamená smrt.

Je to velké zvíře a jeho hustý, chundelatý kožich ho dělá ještě větším, než ve skutečnosti je. Proto také někdy dojde k tomu, že ho střela z pušky mine a pouze proletí srstí, aniž by zasáhla tělo zvířete.

Tam kde James žil, slyšel mnoho vyprávět o neobvyklém chování divokých zvířat, což byl přirozeně oblíbený námět při sousedských besedách. O medvědech však věděl málo už proto, že se s žádným nikdy nesetkal. Nakonec však k setkání přece jen došlo.

James právě seděl na zahradě a četl, když přišel na návštěvu kapitán Lovell, se kterým se chlapec znal již natolik dobře, že ho oslovoval „kapitáne“. Měl na sobě omšelý lovecký oblek a provázel ho indický nosič zbraní, který mu nesl pušku.

James vyskočil a zamával mu na pozdrav. „Buďte zdrav, kapitáne, jaký dobrý vítr vás sem zavál?“

„Šel jsem kolem a napadlo mě, že udělám zdvořilostní návštěvu u tvého otce,“ zněla odpověď. „Je doma?“

„Ano. Je v kanceláři. Dovedu vás k němu.“ James šel napřed do místnosti, kde se jeho otec zabýval úředními papíry.

„Nebudu vás zdržovat,“ řekl kapitán. „Mám namířeno do Čaripuru a napadlo mě, že se u vás na hodinku zastavím.“

„Čaripur? To je skoro v horách a je to dost vysoko.“

„Ano. Na půli cesty je noclehárna, kde přespím.“

„Jaké tam mají trápení?“

„Není to nic vážného. Saunders z lesní správy mi poslal prosbu, abych přijel. Prý se jim tam příliš rozdováděl medvěd a on by mi byl vděčný, kdybych mu to zarazil.“

„Pravděpodobně mnoho povyku pro nic.“

„Nezdá se. Ten starý satanáš prý už zabil desítky ovcí a zranil několik lidí, kteří se mu to pokoušeli zarazit. Zkusil si to také náčelník vesnice, ale výsledkem bylo jen to, že zvíře postřelil a medvěd se rozběsnil. Raději proto uzavřeli stezku mezi Čaripurem a Namsalou, kde se ten ďábel zdržuje. Děti z Čaripuru tudy chodí do školy, či spíše tudy chodily. Teď už nemohou, protože cesta je moc nebezpečná.“

„Co chcete udělat?“

„To je prosté,“ pokrčil rameny kapitán. „S medvědem, který má tak ošemetné zvyky, se dá udělat jen jedno, zabít ho. Neměla by to být velká potíž, ale byl bych raději, kdyby ho vyřídil někdo jiný. Nestojím o lovení medvědů, bývá příliš snadné. Je to dobrá zábava pro mladé důstojníky, kteří přijedou ze staré vlasti a rádi by zde získali nějakou loveckou trofej, aby doma dokázali, že se hned tak něčeho neleknu. Já mám tuhle vývojovou etapu dávno za sebou.“

„Nevadilo by vám, kdybych vás doprovodil, kapitáne?“ vložil se do hovoru James.

„S tím nepočítej!“ ozval se otec. „Jenom bys překážel.“

„Ale jen ho nechte, když chce,“ odporoval kapitán. „Se mnou se mu nic nestane. Bude mu to k užítku, když jednou narazí na medvěda

sám. Kdyby v dospělosti nastoupil u lesní správy, měl by vědět, jak se vypořádat s velkým bručounem. Rád mu to ukážu.“

„Dobrá,“ řekl váhavě komisař. „Když vám to nevadí...“

„Mohu si vzít svou pušku?“ zeptal se James dychtivě.

„Ne.“

„Nerad vám neustále odporuji, ale myslím, že nebude na škodu, když bude mít v ruce zbraň,“ usmál se kapitán. „Může se přihodit ledacos. Žádné potíže sice nečekám, ale při takovém výletě člověk nikdy neví, jak se lov v džungli vyvine. Nemělo by ale smysl, aby měl s sebou lehkou ručnici. Kdyby k něčemu došlo, situaci by jen zhoršila. Na zastavení velkého medvěda je potřeba zbraň pořádného kalibru.“

„Doufám, že nezamýšlíte dovolit tomuhle chlapci, aby střílel na medvěda!“ řekl odměřeně Jamesův otec.

„Ovšemže ne. Střílet budu já. Myslím však, že by bylo rozumné dovolit mu, aby v případě nouze měl v ruce něco vhodného k obraně. Dodá mu to sebedůvěru.“

„No budiž, když myslíte,“ odpověděl Jamesův otec váhavě. „Ať si vezme moji Rigby. Ta zastaví všechno na světě.“

Sotva James dostal od otce svolení k výletu, zmizel jako šipka z místnosti. Měl strach, aby si to otec nerozmyslel. Vřítel se do ložnice, kde se bleskově převlékl do vhodnějších šatů a s otcovou těžkou puškou pod paží vyběhl na zahradu. Kapitán Lovell tam již čekal.

„Připraven?“ zeptal se.

„Ano.“

„Náboje máš?“

„V kapse,“ kývl James a předal pušku nosiči, protože moc dobře věděl, že je čeká dlouhá a namáhavá cesta. Ind šel s nimi proto, aby nesl všechno, co budou potřebovat, hlavně jídlo na dva až tři dny.

Vyrazili. Mnoho nemluvili a šetřili si plíce na slézání kopců. Teprve pozdě odpoledne došli k noclehárně. Tam si trochu oddechli, něco snědli a připravili se na noc.

„Sedni si ke mně, Jamesi,“ řekl pak kapitán. „Chci si s tebou promluvit. Bez ohledu na to co jsem řekl tvému otci, nechci aby sis myslel, že lov na starého mrzoutského medvěda, a tenhle bude asi přesně takový, je něco jako náramná zábava. Rozzuřený medvěd je

velice nebezpečný dravec. Není právě moc inteligentní, ale má v sobě řádnou dávku potměšilosti. Dovol proto, abych ti dal hrstku rad. Pamatuji si, že jestliže půjde po tobě, nesnaž se mu uniknout lezením na strom, i kdyby byl náhodou nějaký po ruce. Vyleze tam totiž rychleji než ty. Měl víc příležitostí se v lezení pocvičit. Kdybys pak uviděl medvěda na stromě, nech ho být. Předvedl by ti trik, při němž by sklouzl po kmeni na opačné straně, takže bys ho ani neviděl. Zatímco by ses rozhlížel, kam se poděl, najednou by stál před tebou, připraven k útoku. Když se k tobě medvěd přiblíží po čtyřech, zamiř mu kousek pod dolní čelist. Tak zasáhneš srdce. Kdyby se vztyčil na zadní, střílej na dolní konec bílé náprsenky na hrudi. Nikdy se však nepouštěj do medvěda, když je výš než ty, dejme tomu na svahu. Do kopce nijak rychle neběží, ale dolů sjede jako blesk, jak se říká.“

„Budu si to pamatovat,“ řekl James vážně.

„Nečekám, že se ti něco takového přihodí, ale vůbec neškodí být připraven. Medvěd má totiž jednu zvláštní vlastnost. Na rozdíl od kočkovitých šelem nevaruje vrčením nebo šleháním ocasem. Obvykle se tváří netečně a je proto naprosto nepředvídatelný. Dá se od něj čekat všechno možné. Když je poraněn, může nechat boje, posadit se a zoufale skučet. Umí se však také rozběhnout a potom se chová jako zuřivý býk. Jindy se tváří, jako kdyby zaboha nevěděl co udělat. Zlaté pravidlo je, být připraven na všechno.“

„Budu připraven,“ slíbil James.

Tím večerní rozhovor skončil. Noc zatáhla nad džunglí záclonu a oni šli spát.

Druhý den odpoledne přišli do horské vesničky Čaripur. Osadníci je přijali s otevřenou náručí, patrně doufali, že se přiblížil konec velkého zlého medvěda. James si to myslel stejně jako oni, avšak když si všiml hrozných jizev na tělech několika mužů, jeho jistotu to zviklalo. Sám náčelník měl sotva zhojenou pohmožděnou tvář. Pak se James zeptal, jak dlouho již medvěd ohrožuje okolí a zděsil se, když se dověděl, že již téměř tři roky. Když se zeptal, proč nepodali stížnost dříve, řekli mu, že nechtěli dělat rozruch kvůli něčemu, s čím by si měli poradit sami. Měli k věci správný postoj, ale k vyřešení nevedl. Jamese to ani moc nepřekvapilo když se

dověděl, že jedinou zbraní ve vesnici je starodávná předovka, znamenající větší nebezpečí pro střelce než pro cíl. Náčelník se strašným úšklebkem tvrdil, že s ní medvěda zranil. James se nemohl ubránit obdivu nad statečností muže, který šel na dravé zvíře s tak ubohou zbraní.

Kapitán se zeptal, kde se medvěd obvykle zdržuje a vyjádřil naději, že ho vyřídí ještě téhož dne.

Náčelník prohlásil, že jim místo ukáže. Medvěd se prý zdržoval v blízkosti stezky do Namsaly. Mířila tam oklikou, neboť se vinula kolem značně rozlehlého a strmého kopce.

Nosiči, jenž neměl vlastní zbraň, Lovell nařídil, aby počkal ve vesnici a pak, za pozornosti všech místních obyvatel, vyrazili za medvědem tři lidé – kapitán, James a náčelník. Nešli nijak daleko a náčelník se zastavil na úzké stezce, kterou označil jako cestu do Namsaly. Obtáčela se kolem kopce, na jehož protilehlých úbočích ležel Čaripur a Namsala.

Kapitán nabil pušku a požádal náčelníka, aby dál nechodil. Pak se obrátil k Jamesovi. „Jdu jako první a ty mě budeš následovat,“ řekl mu. „Drž se těsně za mnou. Nabij si pušku, ale neodjišťuj ji. Ve svahu vidím uvolněné balvany. O některý by stačilo zavadit, dá se do pohybu a mohlo by dojít k úrazu. Dávej pozor na to co dělám a zbytečně nemluv. Když se zastavím, zůstaň taky stát. Kdybych se zastavil, nepokoušej se zjišťovat, proč jsem to udělal. Rozuměl jsi?“

„Ano, kapitáne.“

„Dobrá. Půjdeme.“

Stráž nahoře i pod stezkou byla téměř holá, nic tam nerostlo. Viděli jen několik míst se zakrslou kosodřevinou a křovím, všude jinde byly jen skály trčící do výše a spousta uvolněných balvanů. Zvíře velikosti medvěda se tady skutečně nemělo kde ukrýt. Keře a stromy zde prostě chyběly. O svazích kopce se dalo říct, že jsou volné a otevřené větrům ze všech stran. To se však brzy změnilo. Klikatá stezka zde byla nebezpečná. Zúžila se totiž natolik, že se po ní dalo jít pouze v zástupu husím pochodem.

Na levé straně byla většinou holá skála posetá balvany, která se prudce zvedala k vrcholu kopce. Při pravé ruce terén spadal snad ještě příkřeji dolů, a končil v hlubokém *nullahu*, v korytě

vysýchajícího potoka. U vody na dně strže řídce vyrůstaly vysoké stromy. Také tento svah strmý jak střecha domu pokrývala břidlice a volně ležící kameny, které vypadaly, že do nich stačí maličko strčit a zřítí se s rachotem do mělké bystřiny. Tu a tam vyčnívaly ze suťoviska zkamenělé kořeny pravěkých stromů. Na samotné stezce se jen zřídka dalo dohlédnout dál než na třicet nejvýš čtyřicet yardů, protože všude překážela vyčnívající úbočí skal. Kapitán si opatrně prohlédl každou z nich, než ji obešel.

Slunce páliło a ze skal sálalo horko. Nikde žádný stín. Lovell se zastavil, aby si utřel zpcenou tvář.

„Mně se to tady vůbec nelíbí,“ řekl tiše. „Těžko si představit místo, které by víc přitahovalo nehody než tohle. Bud’ opatrný a oči měj otevřené. Možná budeme muset utíkat. Pokud k tomu dojde, dávej pozor, abys neuklouzl.“

James němě přikývl.

Kapitán, s puškou připravenou k výstřelu, šel dál k nejbližšímu skalnímu výběžku, který zakrýval výhled. Došel k němu, zastavil se a vyhlédl za roh. Pak zvedl ruku a pokynul, že cesta je volná.

V té vteřině zaznělo cosi, jako zachrastění valícího se šterku. James otočil hlavu. Napadlo ho, že by se mohli stát obětí náhlého sesuvu půdy, kamenité laviny.

Z pohledu který viděl, mu málem ztuhla krev v žilách, pokud by něco takového bylo v tom vedru vůbec možné. Viděl medvěda. Blížil se k němu po stezce a byl už jen pár kroků od něho. Pohyboval se vztyčený na zadních nohách a vypadal obrovský, mnohem větší než si kdy James dokázal představit. Tyčil se nad ním jako věž a vydával podivné pištivé zvuky. Blížil se šouravými kroky a mával předními prackami ve vzduchu.

Po prvním omračujícím úleku, který Jamese na zlomek vteřiny zbavil veškeré síly, vrátila se mu rozvaha. Varovně vykřikl a hned si uvědomil, že má zajištěnou pušku. Rychlým pohybem palce odsunul pojistku, zamířil na spodek bílé náprsenky na medvědově hrudi a stiskl spoušť. Byl si jist, že zasáhl přesně a medvěd měl padnout. Jenomže nepadl. Jakoby se jen zarazil, ale pořád stál na zadních nohách a potácel se k chlapci. Podivné kníkové zvyky, jež vyrážel až

dosud, se proměnily v chraplavý řev. Hochovi se zdálo být zhora nemožné, že by ho netrefil.

Než stačil znovu nabít, byl medvěd u něho a zuřivě se rozmáchl prackou s dlouhými drápy po jeho obličejí. Nebylo kam uhnout. Hoch stačil jen odrazit pracku puškou, kterou držel v obou rukou. Zbraň úder zachytila, ale chlapec se pod jeho silou zapotácel. Ve snaze nabýt rovnováhu, došlápl jednou nohou na okraj stezky, ale noha mu podklouzla do svahu, až padl naznak. V příštím okamžiku se kutálel dolů a horečně tápal rukama po něčem, co by zastavilo pád po svahu dolů. Bylo by zbytečné pokoušet se popisovat Jamesovy pocity během následujících vteřin. Klouzal čtyřicet až padesát yardů, dokud se s prudkým nárazem nezarazil o starý pařez.

Nedokázal si uvědomit, zda v pádu upustil pušku, nebo zda mu ji medvěd nevyrazil z rukou. V rachotivém hluku sesuvu, který vyvolal sám, jako z dálky vnímal výstřely a silný pach medvěda. Podařilo se mu posadit a hned viděl, čím to je. Medvěd padal zároveň s ním a zastavil se o něco níže. Byl živ a dychtil po činech. Vykašlával sice krvavou pěnu, ale v očích mu planula nenávist a hrabal se do svahu vzhůru k Jamesovi.

Také hoch chtěl vystoupit výš a přitahoval se rukama k pařezu, avšak ten se mu rozpadal pod rukama a v jedné chvíli se zdálo, že James sklouzne až medvědovi do náruče. Zvíře se neúnavně pokoušelo dostat se k němu, ale zřejmě bylo těžce poraněno a šlo mu to velmi pomalu. V zoufalém úsilí a hnán pudem sebezáchovy se James natáhl pro volně ležící kámen, o něco větší než kokosový ořech. Zvedl jej oběma rukama nad hlavu a mrštil jím veškerou silou, kterou dokázal vyvinout, na medvědovu hlavu. Kámen udeřil zvíře přímo do čenichu. Medvěd se chytil prackami za hlavu a ztratil rovnováhu. S hlasitým řevem padl na bok, což přivodilo další sesuv. Kamenité suťovisko se pohnulo a i s medvědem sjíždělo dolů, až nakonec zvíře zmizelo za převislým okrajem *nullahu*. Zvedl se oblak prachu.

James chvíli tiše seděl, lapal po dechu a cítil jak mu po celém těle stéká pot. Námaha a vzrušení udělaly své. Hoch sbíral síly k cestě vzhůru, věděl, že bude velice obtížná. Potom uslyšel výkřik, který ho přiměl zvednout hlavu.

„Jsi v pořádku?“ křičel kapitán z okraje stezky.

„Ano,“ zmohl se James na odpověď.

„Tak zkus vylézt nahoru,“ řekl kapitán. „Kdybych šel pro tebe, uvolňoval bych kameny a některý by tě mohl přizabít.“

James zvedl ruku na znamení, že rozumí a začal se pracně soukat vzhůru, zpět na stezku. Než vylezl nahoru, našel ve svahu ke své velké úlevě pušku Rigby. Kapitán mu pomohl na stezku, kde se hoch na chvíli posadil, aby nabral dech a obnovil síly. Chvíli trvalo, než promluvil.

„Nezmiňoval jste se náhodou o tom, že lov na medvěda je sport pro nafoukané amatéry?“ vzhlédl k Lovellovi a zamrkal.

„Ano,“ zavrčel lovec. „Také jsem však řekl, jak jsou medvědi nepředvídatelní. Jedna taková potvora ti to právě dokázala. Jakkak se to všechno semlelo?“

„Přišel po stezce za námi. Kdyby byl opatrnější a neprozradil se šramotem sám, urazil by mi hlavu dřív, než bych si uvědomil, že mám společnost. Když jsem se otočil, funěl mi na hlavu. Vystřelil jsem stačil jen jednou. Namířil jsem tam, kam jste mi poradil, on se ale nesložil. Ohnal se po mně a zametl mě ze stezky.“

„To už jsem viděl,“ přikývl kapitán. „Nemohl jsem ale střílet, abych tě nezasáhl. Když jsi upadl, vyrazil na mně. Vpálil jsem do něho dvě rány. Jak se ale na mě řítí, šlápl vedle kraje stezky a sjel po stráni za tebou. Jednu chvíli jste se váleli těsně vedle sebe. Nemohl jsem nic dělat.“

„Já ani pořádně nevěděl, co se děje. Přišlo to všechno úžasně rychle.“

„Dokážu to pochopit. Ten mazaný starý pekelník nás musel chvíli sledovat. Ani se nehnul a čekal, až přejdeme, aby nám odřízl ústup do vesnice. No, podruhé to už nezkusí. Mrzí mě, co se stalo. Nebyl jsem dost opatrný.“

„Nevím, jak byste mohl tušit, co si ta škaredá bestie vymyslí,“ řekl James. „Raději o tom před otcem nemluvte, nebo mi už v životě nedovolí jít s vámi. Díky bohu, že jsem našel pušku. Bez ní bych se neodvážil domů.“

„V Čaripuru bys asi dlouho nevydržel,“ usmál se Lovell a otočil se směrem kterým přišli. „Vidím náčelníka. Určitě slyšel střelbu a

přišel se podívat, co se stalo.“ Zavolal na muže, jenž vykukoval za skalou: „Medvěd je mrtvý. Najdete ho v *nullahu*.“

Chlapík kývl a hbitě zmizel.

„Jestli se na to cítíš, vrátíme se do vesnice a můj sluha nám připraví šálek čaje,“ řekl kapitán. „Domů se dnes nedostaneme, ale mohli bychom sejít aspoň k noclehárně. Vesničané už určitě uhánějí pro mrtvého medvěda. Chceš kůži jako trofej?“

„Ne, díky,“ odpověděl James rozhodně. „Sběr zvířecích trofejí mě vůbec neláká. Dnešek si budu pamatovat i bez suvenýru. Rozhodně mám na těle dost modřin a škrábanců, aby na nějaký čas pomohly mé paměti.“

Pomalu se vraceli do vesnice, kde se potom občerstvili silným čajem. Velký hluk a vítězný pokřik pak ohlásily návrat mužů, kteří přinesli z *nullahu* mrtvého medvěda, který tak dlouho sužoval celý Čaripur.

„Teď když je mrtvý, nezdá se být tak veliký,“ řekl James, když si prohlížel medvěda zblízka.

„Tak to připadá každému,“ ušklíbl se kapitán. „Nezáleží na tom, jak jsou velcí, ale na tom, co dělají. Děti teď alespoň mohou zas chodit do školy a v klidu se učit.“

„Co se toho týče, také jsem dnes dostal za vyučenou,“ prohodil James zamyšleně. „V čem jsem udělal chybu?“

„Já bych to neudělal líp,“ usmál se kapitán. „Důležité je, žes zachoval rozvahu. Nebylo by těžké ztratit ji. Tuhle zkoušku jsi složil na výbornou.“

A tím skončilo Jamesovo první setkání s medvědem.

KAPITOLA ŠESTÁ

NEVŠÍMAVÝ HAD

O hadech mladý James Bigglesworth věděl hodně. Bylo to nutné a tam kde žil, tomu stěží mohlo být jinak. Tihle nebezpeční tvorové byli součástí každodenního běžného života a stávali se tak námětem různých povídalek a veřejného zájmu, zvláště když došlo k neštěstí a had někoho uštknul. James nejenom slyšel o hadech vyprávět, ale čas od času jich mnoho viděl, ať již jedovatých nebo neškodných. V Indii žije mnoho druhů hadů, většina z nich však nepatří mezi smrtelně jedovaté.

A pak zde ovšem byli i zaříkávači hadů, ti podivní muži, kteří snad plazy ovládají. Jsou dva různé typy zaříkávačů. Jedni užívají hady k představení podobnému cirkusu. Přicházejí na bazary s košem kober nebo Russelových zmijí, což jsou jedni jako druzí nesmírně jedovatí hadi. Hrají jim na rákosovou flétnu orientální melodie a přimějí je tím, aby se kolébali podle hudby jako při tanci. Mnozí pochybovači tvrdí, že tito „krotitelé“ odstraňují hadům váčky s jedem, James však o takových metodách nic jistého nevěděl a ani ho to nezajímalo. Uchvacoval ho ale pohled na zaříkávače, jak si beze strachu pohrávají se smrtelným nebezpečím.

Druhý typ zaříkávačů byl odlišný. Obvykle to byli svatí mužové, kteří brali svou práci nesmírně vážně. Když měl někdo podezření, že má hada na svém pozemku, nebo na střeše pokryté palmovými listy či rákosem, poslal pro některého z těchto lidí. Zaříkávač přišel, lákal hada voláním a pokud byl nějaký v doslechu, objevil se. Tito muži hady nezabíjeli, jen je přemístili jinam. Bylo v tom jakési prastaré tajemství Indie, kterému James nerozuměl.

Jednou viděl chlapce, kterého uštkl *bungar*. Uštknutý chlapec naříkal v zahradě, kde ho plaz napadl a potom udělal zvláštní věc.

Patrně u vědomí toho, že je odsouzen ke smrti, popadl hada a v záchvatu zuřivosti ho zuby rozerval na kusy. Tak zemřeli oba.

Jindy zase viděl, jak had zabil psa. Toho hada již znal. Byla to *hamadryad*, někdy též zvaná kobra královská. Je žlutá, na hřbetě má

klikaté pruhy a dorůstá až do délky dvanácti stop. Tahle kobra se zdržovala v jedné nedaleké vesnici a navzdory pověstem o velké útočnosti kober se chovala jako neškodné stvoření. Mezi kobrou a vesničany panovalo jakési příměří. Lidé jí nekladli překážky a ona jim také ne. Mnozí vesničané dokonce vítali přítomnost pochybného návštěvníka a tvrdili, že čistí ves od krys. Sloužila lidem stejně jako domácí kočka. Mohlo tomu tak být...

James jednou touhle vesnicí procházel a zastavil se, aby si to zvláštní zvíře prohlédl. Kobra ležela stočená venku a vyhřívala se na slunci. Právě v té chvíli se však na místě objevil pes, určitě to bylo zvíře, které se sem zatoulalo náhodně. Když viděl hada, s hlasitým štěkotem na něj zaútočil.

Hadi se obecně považují za liknavé, pomalu se pohybující tvory, ale rychlost, s jakou se kobra klidila psu z cesty, Jamese velice překvapila. Prchala do svého doupěte, do nevelké díry pod stromem, tak rychle, že ji pes sotva stačil dohnat. Podařilo se mu to až ve chvíli, kdy had zmizel ve své díře. Pes ještě stačil chytit plazu za konec ocasu a snažil se ho vytáhnout. Jako bleskem se objevila hadí hlava a zaútočila. Její jedovaté zuby se zaryly psu do krku. Útočník uskočil a ztichl. Během dvou nebo tří minut se potom začal potácet jako opilý a za dalších pět minut v křečích uhynul.

James pokračoval v cestě a přemýšlel o tom, co viděl. Znovu si umiňoval, že se bude vyhýbat vysoké trávě, kde se hadi vyskytují tak často.

S hadem si zažil příhodu, na kterou nikdy nezapomene.

Byl mimořádně horký den. James zůstal doma, hověl si na lehátku ve stínu několika stromů blízko cesty a upřímně se nudil. Otec byl pryč a on neměl co dělat. Nařídili mu, aby odpočíval, protože se u něj před krátkým časem opakoval slabší záchvat horečky. Cítil se po něm trochu zesláblý a dlaně se mu ještě potily. V domě vládlo naprosté ticho a po zaprášené cestě před ním nepřeběhla ani myška. Přehřátý vzduch se tetelil.

Hleděl na cestu naprosto bez zájmu, když se na ní objevil mladý chlapec. Utíkal, což v takovém počasí mohlo znamenat jediné to, že se jedná o naléhavou záležitost. James poznal Sula Dowla, chlapce zhruba v jeho věku. Byl synem zástupce dozorce na nedaleké čajové

plantáži, ležící kousek odtud na svahu kopce. Občas si spolu vyšli na procházku. K Jamesovu překvapení Sula pádil rovnou do zahrady. Když se zastavil, sotva lapal po dechu a bylo na něm vidět, jak je rozčilený.

„Pojď!“ vyhrkl napjatým hlasem.

„Nač ten spěch?“ zeptal se James a ani se nehnul, protože neměl chuť do ničeho, co by vyžadovalo námahu.

„Pojď, pojd' rychle!“ vyzýval ho chlapec.

„Kam mám jít a proč?“

„Uvidíš sám,“ prohlásil Sula. „Pojď! Vyděláme si peníze.“

„Jak?“

„Vezmi si pušku. Všechno ti ukážu.“

„Jak si vydělám peníze s puškou?“

„Prosím tě pojd', nemáme čas.“

James vstal, neochotně vešel do domu, vzal si ze stojanu pušku, dal do kapsy hrst nábojů a přidal se ke svému snědému příteli.

„Tak oč se vlastně jedná?“ chtěl vědět.

„Uvidíš.“ Sula se vydal po cestě, po které přiběhl.

James pokrčil rameny a následoval ho. Nezdálo se mu, že by na ně někde číhalo nebezpečí, jinak by se Sula tak dychtivě nevracel. Když vystupovali do kopce k čajové plantáži, James se asi dvakrát zeptal, co tam budou dělat, ale Sula mu s tajemným úsměvem vždycky opakoval. „Uvidíš.“

Později si James pomyslel, že ho to mohlo napadnout. Měl na to přijít sám podle hochova návrhu, že si vydělají peníze. V té době bylo v předních evropských městech velikou módou, že dámy nosily střevíčky z hadí kůže. Protože materiálu k jejich výrobě nebylo nikdy dost, bývaly drahé. Po kůžích byla poptávka a za pěknou kůži mohl lovec dostat až deset liber. James ovšem na nějaké střevíčky nikdy ani nepomyslel a móda patřila mezi to poslední, čímž se kdy v životě zabýval.

Když došli na čajovou plantáž, hned viděl, že tam něco neklape. Ženy, jež měly pracovat, stály v hloučku zjevně vylekané a dívaly se na přicházející chlapce.

Sula ho dovedl k jedné ze zavlažovacích struh, které křížovaly plantáž. Byly to úzké, asi osmnáct palců široké příkopy, hluboké asi

dvě až tři stopy. Vzápětí James pochopil, jakou udělal chybu, když si včas neuvědomil, co na něj indický hoch chystá. Dle místa, u něhož se zastavili, si mohl spočítat na prstech, jaký živočich by hledal útočiště před žářem slunce právě tady. Domorodci Jamese skutečně často varovali, že v těchto tmavých, vlhkých a chladných příkopech, se během největších veder rádi zdržují hadi. Asi právě dnešní veliké horko mu to varování vypálilo z hlavy, takže neměl pro události, které následovaly, vůbec žádnou omluvu.

Sula po špičkách přikročil k příkopu. Zakýval na Jamese a bodl prstem dolů. Pak něco nesrozumitelně zabrbal a ustoupil. James se přiblížil k příkopu. Nakoukl tam, avšak potom musel hodně zaostřit zrak. Zprvu totiž viděl jenom změt' stínů, jež tam vrhala převislá stébla trávy, bujně rostoucí při okrajích příkopu. Až na dno téměř nebylo vidět.

Potom to najednou rozeznal. Viděl vlastně jen dvě nehybné oči, které na něho uhrančivě hleděly. Okamžitě si uvědomil, že se dívá do očí hada. Zrakem pak sledoval jeho tělo, ležící natažené na dně příkopu. Zdálo se, že mu snad nikdy nebude konce a hochovo srdce se na vteřinu zastavilo, když pochopil, že vidí obrovskou krajt, největšího hada v Indii. Věděl, že tělo krajty může být až třicet stop dlouhé. Zvláštní chování Suly i žen se rázem vysvětlilo.

James na to okamžitě zareagoval tím, že se dal od zavlažovací strouhy na co nejrychlejší ústup. Jestli si Sula myslí, že takhle snadno získá peníze, on měl na to jiný názor. Pokud chce indický hoch hadí kůži, ať si ji zkusí ukořistit sám, protože střetnutí s tak strašnou bytostí nemá pro normálního člověka velký půvab, byť by za to byly velké peníze. Tedy pro Jamese určitě ne!

Hadí obluda klidně ležela na místě a James neměl nejmenší chuť zjišťovat, jak dlouho ji to bude bavit. Rozhodl se, nezasahovat do hadího pohodlí. Samozřejmě věděl, že tahle krajta není jedovatá a že zabíjí sevřením. Ovine se kolem oběti a než ji pozře, rozdrť ji kosti na kusy. Také mu již vyprávěli, že když krajta zaútočí, pohybuje se rychlostí spuštěného pera. James měl tedy celou řadu důvodů, aby nepíchal do vosího hnízda, přesněji řečeno, aby nechal hada odpočívat.

„Střílej,“ naléhal Sula, který si dával pozor, aby sám stál v bezpečné vzdálenosti, ale zjevně dál odhadoval cenu hadí kůže.

„Ne,“ řekl James pevně. Ačkoli by se mu peníze hodily, nechtěl kvůli hadí kůži obětovat tu vlastní.

Ustupoval od krajty pozadu s očima upřenýma k příkopu a pak náhle zaznělo ostré prasknutí. Hoch pocítil ostrou bolest, která mu vystřelila z lýtky nahoru. Byla tak velká, až vykřikl, sklesl k zemi a měl pocit, že ho někdo ze zadu střelil do kotníku. Až když se pokusil vstát, uvědomil si, co se stalo. Došlápl patou na starý shnilý pařez, z něhož se rázem vylomil velký kus, takže celá váha Jamesova těla se přenesla na šlachu, jež nevydržela náhlý nápor a přetrhla se. To bylo prasknutí, které slyšel. Pouze ti, kterým se stalo něco takového, vědí

co to znamená. Na tak poraněnou nohu člověk nedošlápne, neboť cítí mučivou a nesnesitelnou bolest. Hoch ji pocítil ve vteřině, kdy zkusil vstát. Bolest ho donutila plazit se po čtyřech prýč.

Vtom se ozval varovný Sulův výkřik a James se ohlédl. Krajta vylézala z příkopu a Jamesovi se zdálo, že její dlouhé tělo nemá konce.

Bolestí se mu dělalo špatně, přesto přidal a lezl dál rychleji, spíše se však o to jenom pokoušel. Sula nespouštěl oči z hada a běžel mu na pomoc. Nešikovně však zakopl o stejný pařez, který byl příčinou Jamesovy pohromy, upadl a srazil Jamese na břicho. Rychle byl znovu na nohou a oči měl navrch hlavy. Nebylo divu. Krajta se vztyčenou hlavou a s kmitajícím jazykem zamířila přímo ke dvojici. Pak zaváhala.

„Uteč,“ vydechl prudce James.

Sula místo odpovědi chytil pušku, kterou James upustil.

„Ne, nestřílej!“ vykřikl zděšeně James. Nevěděl, jaký je Sula střelec a bál se, že kdyby obrovského plaza zranil, jenom by celou situaci zhoršil. Hrozilo dokonce nebezpečí, že by Sula v horečném chvatu mohl zasáhnout jeho!

James se nemohl hýbat a tiše seděl. Sula se v té chvíli vůbec neovládal, na hada něco křičel, ale snad jen sám věděl, k čemu to mělo být dobré a nejspíš to nevěděl ani on. Ženy, které sledovaly co se děje, se rozkřičely a uháněly co nejdále od krajty. Všechn ten nesmyslný rámus mohl krajtou vydráždit, ta se však plazila dál a o hochy nejevila sebemenší zájem. Hluk ji zaručeně vadil, takže dala najevo svou nelibost výrazným zasyčením. Proplazila se kolem Jamese tak těsně, že by se jí mohl dotknout a hoch si všiml, že na jejím souměrně utvářeném těle je uprostřed jakási oteklina. Jak mu pak domorodci vysvětlili, právě ta uvedla krajtou do netečnosti a klidu. Nedávno předtím se totiž nažrala a odpočívala ve stínu, aby strávila kořist, což vždy trvá nějaký čas.

Ať se však dělo cokoli, najednou bylo po všem. K nepopsatelnému ulehčení obou chlapců se krajta prosmýkla kolem nich a zmizela jim z očí pod bujně rostoucími čajovými keři. Bledí a roztřesení hoši sledovali, jak se pomalu ztrácí v zeleni.

V tom okamžiku přiběhl Sulův otec, kterého sem přivedly výkřiky a hluk. Dorazil právě včas, aby viděl konec příhody. Ten Jamesovi vysvětlil pravděpodobnou příčinu toho, proč se krajta zachovala tak netečně. O důvodu, proč opustila příkop, se dalo pouze hádat. Nejspíš to byly lidské hlasy, ozývající se tak blízko. Bylo možné, že když ji Sula poprvé spatřil, klidně spala. O krajtě mu řekly ženy, které viděly plaza zalézat do strouhy.

Jamese odnesli domů na narychlo zhotovených nosítkách. Dobrých čtrnáct dní pak chodil s berlemi a ještě dlouho poté kulhal. Touha po snadném výdělku, na který se Sula těšil, se nenaplnila a James mu dosti drsně vysvětlil, že si bude muset vydělat peníze jiným, bezpečnějším způsobem.

Co Jamesovi po návratu domů řekl jeho otec, neboť chlapec musel své zranění vysvětlit, ponecháme raději představivosti čtenáře.

KAPITOLA SEDMÁ

VÝCHOVNÁ LEKCE

Bylo by obtížné rozhodnout, kdy mladý James Bigglesworth prvně pocítil nutnost zabíjet. Život chlapce v Indii, na okraji džungle, kde se různá havěť, často dosti nebezpečná, dostávala do zahrady i do nejrůznějších pokojů v domě. Bylo tedy více než pravděpodobné, že zkušenosti s útočnými a jedovatými tvory James získal již jako docela malý chlapec.

Víme, že již jako dítě nejméně dvakrát unikl smrti, která byla a stále je na indickém venkově zcela běžná, hadímu uštknutí. Každý rok mu podlehnou tisíce lidí. To se ovšem může přihodit kdykoli na jakémkoli místě, protože někteří smrtelně jedovatí indiští hadi jsou tak drobní a nenápadní, že mohou nepozorovaně vlézt do míst, kde by je nečekal nikdo. To nebezpečí je v Indii tak běžné, že si na ně lidé navykli a brzy na ně příliš nemyslí. Přijímají ho dost podobně, jako lidé z dnešních měst vnímají auta, ženoucí se před jejich zraky ulicí.

Když se člověku stane, že večer vyvázl o vlásek, dost drsně mu to připomene, k čemu může dojít ráno. Každý se tak učí opatrnosti a rychlému rozhodování a když se nepoučí, nese si následky sám.

James si zažil takový úlek ještě dřív, než mu bylo devět roků. Šel tehdy do koupelny, jejíž dveře byly pootevřené. Když do nich strčil, aby se otevřely, spadl na něho *bungar*, malý, ale smrtelně jedovatý had. Ležel na horním konci dveří. Padl chlapci na rameno, od něhož se naštěstí odrazil a skončil na podlaze. James uskočil zpátky na chodbu a had na něj téměř současně zaútočil. Nemohl za hochem jinudy než dveřmi, duchapřítomný James však přibouchl dveře a přerazil mu páteř.

Podruhé se hochovi podařilo šťastně vyvážnout, když se chystal k vycházce do džungle. Sáhl po vysokých sportovních botách a chtěl si je obout. Jedna mu připadala nezvykle těžká. Pomyslel si, že do ní náhodou něco spadlo a jen tak tak, že do ní nezasunul ruku, aby zjistil co to je. Místo toho, a ke svému štěstí, zvolil jednodušší

způsob, jak zjistit co je uvnitř. Otočil botu otvorem dolů a klepl s ní. Vypadla malá kobra, která si z nějakého důvodu usmyslela, že bota je pro ni připravené doupě. Hoch ji zabil starou golfovou holí, kterou užíval jako vycházkovou hůl. Nesloužila mu ovšem jako hole slouží švihákům a kavalírům, ale míval ji vždy po ruce právě proti škodlivé havěti.

Jindy zabil dalšího *bungara* stejným nástrojem. Měl na sobě jen krátké kalhoty a tenisky a proháněl po zahradě golfový míček. Ten mu při hře spadl do zarostlého květinového záhonu. Když chtěl najít míček a rozhrnoval holí vysoké stvolý rostlin, ucítil, jak mu něco leze po noze. Pohlédl dolů, uviděl bungara a rozechvěla ho hrůza. Had měl zakloněnou hlavu, vypadalo to, že se právě chystá k útoku.

James neměl čas na dlouhé přemýšlení. Neztratil však hlavu a to co udělal, byla zjevně naprosto pudová reakce na nebezpečí. Chytil hůl za opačný konec, a bez ohledu na vlastní nohu, udeřil veškerou silou rukojetí do hada. Jedovatý bungar spadl na trávník a James odskočil. Had ležel bezmocně v trávě jen asi po dvě vteřiny, ale chlapci to stačilo, aby ho ubil. Teprve později si uvědomil, že udeřil hada i sebe tak silně, až měl na lýtku černomodrou modřinu po celý měsíc.

Takové příhody nepovažoval za dobrodružství. Byla to nebezpečí každodenního života.

Možná je zvláštní, že jeden z nejvážnějších případů, který mohl opravdu skončit tragicky, se týkal psa. Nebyl to ovšem obyčejný pes, jací běhají v Evropě. Byl to *pária*. *Pária* je označení členů nejnižší indické kasty, mužů i žen, jichž se všichni straní. Pes *pária* je totéž mezi psy. Kříženec bez pána, vyvrženec, kterého se každý štítí. Vyskytují se nejvíc ve východní oblasti země. Obvykle se živí odpadky, čímž je dokonce užitečný. Tenhle psí *pária* však měl velice vážný problém. Někde se nakazil chorobou *rabies lyssa*, čili vzteklinou. Je to ohavná a zákeřná nemoc, která z Británie následkem přísných karanténních zákonů téměř vymizela.

Sám název nemoci naznačuje, že postižené zvíře bývá zuřivé, má pěnu u tlamy a napadá každého s divokou dravostí. Útočí obvykle na hrdlo nebo na tvář. Pokousaný člověk nebo zvíře se obvykle nemocí nakazí a trpí pak stejnými potížemi. Ve východních

zemích je téměř nemožné nemoc vymýtit, neboť divoká zvířata, jako třeba šakalové, potulující se v okolí města, mohou mít vzteklinu a šířit ji dál a dál. Když se střetnou se psem a pokousají ho, dostane napadený pes téměř nevyhnutelně vzteklinu a nakazí jí každého, se kterým přijde do styku.

James se setkal se vzteklým psem vlastně náhodou. Právě seděl na verandě otcova bungalovu, když z nevelké dálky uslyšel na cestě výkřiky. Běžel k brance, aby zjistil co křik znamená, a hned věděl k čemu došlo. Od branky co by kamenem dohodil, napadl vzteklý pes indické děvče. Bylo to statné zvíře neurčitého plemene. Dívka měla už potrhané šaty a odrážela zvíře zbytky něčeho, co bývalo košíkem s prádlem. Z šíleného chování zvířete bylo zřejmé, že je nakaženo vzteklinou. V dívce hoch poznal hezkou dceru jejich *dhobi-wallaha* (muže starajícího se o prádelnu), jemuž svěřovali prádlo...

Hoch měl dost rozumu, aby nešel na vzteklého psa holýma rukama. Vběhl zpátky do domu, strhl ze stojanu nejbližší pušku, opakováčku dvaadvacítku, hrábl do zásuvky pro náboje, pádil zpátky k brance a cestou nabíjel. Za tu chvíli se tam moc nezměnilo. Dívka sice již nekřičela, ale zoufale se snažila držet si psa od těla. Tloukla ho mokkými prostěradly a házela je po něm. Na zemi leželo plno cárů. Nikdo jí nepřicházel na pomoc, což se dalo pochopit. Pustit se do zápasu se vzteklým zvířetem s něčím méně účinným, než je střelná zbraň, by byla pošetilost a možná i sebevražda.

James uháněl k místu, kde se odehrával nerovný zápas a křičel, aby upoutal pozornost vzteklého zvířete a poskytl tím ubohé dívce příležitost k útěku. Zdařilo se mu to líp než zamýšlel. Pes nechal děvče děvčetem a zuřivě vyrazil na nového soupeře. Oči mu divoce svítily, cenil zuby a od tlamy mu stříkala pěna.

James se zastavil, rychle zamířil – snad až příliš rychle – a vypálil. Obláček prachu vedle psa mu prozradil, že rána šla mimo. Musel být opatrnější, protože psisko bylo víceméně v jedné linii s dívkou. Křikl na ni, aby utekla, ale zdálo se, že není schopná pohybu. Pes již byl na deset yardů před ním. Nahodil do komory další náboj a znovu vypálil. Pes se stále blížil, ale podle toho jak klopýtl, James poznal, že tentokrát zvíře zasáhl, ale patrně do žádného životně důležitého orgánu.

Sotva stačil znovu nabít, pes již po něm chňapal. Nemělo smysl mířit. Vystřelil naslepo od boku. Pes udělal přemet, padl na zem a chvilku sebou trhal. Potom však znovu vstal na nohy a James musel rychle uskočit, aby se vyhnul cvakajícím čelistem. Znovu přitom nabil pušku, vrazil ústí hlavně psovi téměř až do chřtánu a stiskl spoušť.

Byl konec. Psisko se svalilo na zem, několikrát sebou křečovitě trhlo a zůstalo nehybně ležet. James mu pro jistotu další kulkou prostřelil hlavu. Když se přesvědčil, že pes je mrtev, spěchal k dívce. Stála na místě mezi rozervanými kusy prádla a chvěla se na celém těle. Košík však nepustila.

„Nepokousal tě?“ vyhrkl James.

„Ne, *sáhibe*,“ vydechlo děvče.

„Víš to určitě?“

„Ano.“

„Ani tě nepodrápal?“

„Ne.“ Na důkaz ukázala holé paže a nohy. Potom se slzami na krajíčku začala sbírat prádlo.

„Nesbírej to,“ mávl James rukou k její pokažené práci, neboť si všiml, že spolu s trhlinami jsou na prádle také skvrny od pěny ze psí tlamy. Jdi hned domů a vykoupej se.“

„Ano, *sáhibe*.“

Zatím už k nim spěchalo několik lidí. První přiběhl otec dívky, jenž zřejmě neměl daleko k hysterickému záchvatu. Štítivě ukazoval na mrtvé zvíře a vykřikoval nesouvislé věty.

„Odved’ ji domů a prohlédni ji, zda není poraněná,“ nařídil mu James. Když pak chlapík padl k jeho nohám na kolena a svolával na chlapcovu hlavu požehnání nebes, prudce ho přerušil. „Nebudeme o tom mluvit. Odved’ ji domů. Pak odnes psa a spal ho! Dej pozor, aby ses sám nepoškrábal o jeho zuby nebo drápy.“

Z domu vyšel Jamesův otec. „Kdo tady střílel?“ řekl. Podíval se na mrtvého psa a potom na pušku v Jamesově ruce. „Tos udělal ty?“ zeptal se.

„Ano, pane.“

„Hm. Jak se to stalo?“

„Viděl jsem, jak vzteklý pes napadl děvče, tak jsem doběhl pro pušku a zastřelil ho.“

„Měl jsi zavolat mě, nebo někoho z lidí.“

„Nebyl čas, pane. Kdybych to udělal, přišel bych pozdě.“

„Je puška nabitá?“

„Ehm... ano, pane.“

„Tak okamžitě vyhod' náboj z komory. Je nebezpečné procházet se mezi lidmi s nabitou zbraní. Tak dochází k neštěstím.“

James vybil pušku.

„Je děvče v pořádku?“ zeptal se otec.

„Ano. Pokud jsem si všiml, nemá na sobě ani škrábnutí. Vyzval jsem jejího otce, aby jí pomohl sebrat cary, hlavně však k tomu, aby spálil tělo zabitého psa.“

„Docela správně. Tihle *páriové* tu jsou za trest. Kdyby se to opakovalo, dojdí pro mě, rozumíš?“

„Ano, pane,“ odpověděl James poslušně.

Kdyby z příhody, při které chlapec odehnal od vesnice zbytečnou smrt, nevzešlo nic jiného, určitě získal nehynoucí vděčnost *dhobi-wallaha* a oddanost jeho dcery. Je ovšem docela možné, že právě takové příhody ho naučily zachovávat si chladnou hlavu ve chvílích vrcholného nebezpečí, rychle myslet a hlavně jednat.

Měsíc po téhle události byl na cestě do školy v Anglii. Svého otce již nikdy neviděl. Potom uplynulo mnoho let, než opět ucítil nezapomenutelnou vůni Indie. Když opouštěl její břehy, byl ještě chlapec a neměl tušení o tom, co mu přinese budoucnost. To ještě nevěděl, jak mu změní život válka a že ho čekají mnohem strašnější nebezpečí na obloze zdivočelé Evropy. Když se vrátil, byl z něho veterán ostřílený mnoha bitvami.

KAPITOLA OSMÁ

PORANĚNÝ BUVOL

Mladý James Bigglesworth si prožil několik velmi nepříjemných příhod, přestože sám právě nebezpečí nevyhledával. Ačkoli při nich nedocházelo ke smrtelným následkům, několikrát mu připravily velmi horké chvílky.

Je známo, že bez ohledu na to kde člověk žije, občas se nemůže vyhnout nehodě a tím také riziku vážného úrazu či smrti. V zemích, kde dosud převládá divoká příroda, nepokrytá asfaltem, betonem či skládkami odpadků a nezastavěná domy a továrnami, bývá ohrožení života zcela přirozeným jevem a bylo jím vždycky. Samozřejmě že i v civilizovaných zemích, kde by bylo směšné očekávat uštknutí hadem či útok dravé šelmy, ohrožují člověka přírodní živly jako záplavy, vichřice a požáry, nebo samotné lidské vynálezy, nejčastěji rychlá vozidla.

Představa že se James setkával s nebezpečnými zvířaty pokaždé když vyšel z domu, by byla omylem. Po dlouhé měsíce se nepříhodilo nic, co by stálo za zmínku. K ohrožení však mohlo dojít kdykoli a občas k němu i docházelo, nejčastěji tehdy když to člověk nejméně čekal. Šlo o podmínky, v nichž si hoch navykl být stále připraven na nebezpečí a nijak se tím nelišil od domorodců.

Někdy se obyčejná procházka mohla proměnit v nebezpečný zážitek a takovým příkladem bylo první Jamesovo dobrodružství s buvollem. Podobná zvířata žijí v mnoha zemích, i když se podle místa výskytu trochu liší a mají jiná jména. V Severní Americe žijí bizoni, na východě Evropy zubři. Tyto dva druhy lidé téměř vyhubili. Jinak je tomu s buvoly, kteří patří ke stejné rodině. Buvolové ať už žijí v Asii nebo Africe nepatří mezi krásná zvířata jako třeba gazely či srnčí zvěř, vynikají však silou, odvahou, divokostí a také tím, že není snadné je zabít.

V části Indie, kde James žil, nepatřil buvol mezi častou zvěř. Jako u jejich amerických a evropských příbuzných se jejich počet již po dlouhou dobu snižoval a pokud chtěl nějaký lovec zastřelit

buvola, musel požádat úřady o povolení. Byla to plachá zvířata, žijící převážně v lesích, vyznačovala se úžasnou schopností stát nehybně jako sochy, takže bylo velmi těžké si jich povšimnout. Na otevřená prostranství vycházeli buvoli tehdy, když hledali pastvu a vodu, tehdy na opatrnost tolik nedbali. Obvykle nepůsobili větší škody. Někdy buvol zranil domorodce, jenž si to často zavinil sám. Buvoli se drželi spolu v malých stádech, a když zvětřili člověka, tiše se vytratili.

Výjimkou mohl být starý býk, který se stal nevrlým samotářem a obvykle se zdržoval na jednom místě. Stáda měla své hlídky a tuto povinnost zastávaly staré krávy. James je vícekrát viděl z dálky, slyšel je, nebo si povšiml jejich „navštívenek“. Nikdy se však o ně příliš nezajímal a šel jim z cesty. Ani buvola, o němž je řeč, nevyhledal úmyslně. Byl to starý býk a jestli byl špatně naladěný, měl k tomu jako starý pán určitě řadu dobrých důvodů. To ovšem James nemohl vědět...

Jednoho dne vyšel na procházku se svým mladým indickým přítelem Habuem Dinem. Nesl si s sebou malorážku. Neočekával, že by ji mohl použít, protože nebylo pravděpodobné, že by cestou narazili na nebezpečnou zvěř, vzal ji s sebou jen pro všechny případy. Proto si také zastrčil do kapsy pouze dva či tři náboje, jež by se mohly hodit k obraně před kobrou. Od zkušených lovců už dávno věděl, že střílet malorážkou na velkou nebezpečnou zvěř je holé bláznovství. Velké zvíře se dá složit jenom kulkou velké ráže. Totiž pokud je chceme zabít rovnou na místě. Všechna velká zvířata jsou nesmírně odolná.

Habu Din vyprávěl Jamesovi o místě, které našel, kde řeka tekla převážně otevřeným prostranstvím a kde vyrůstaly nádherné květiny. Podle toho co líčil, šlo o učiněný ráj na zemi. James se o květiny nijak zvlášť nezajímal, avšak místo se nabízelo jako zajímavý cíl pro jejich vycházku, možná poutavější než kterýkoli jiný. Tak tedy vyrazili.

Ještě než došli k cíli cesty, James zalitoval, že se nechal k výletu přemluvit. Habu ho totiž vedl pásem panenské džungle, což bylo samo o sobě více než nepříjemné. Když se vynořili z houštin, uviděli před sebou otevřený kus země, kde rostly osamělé stromy. Habu

přezíravě prohlásil, že teď jenom přeběhnou na druhou stranu, což ovšem znamenalo prokletit si cestu vysokou trávou a rákosem, sahajícím někde až po ramena. James neviděl sebemenší stezku a ani tam žádná nebyla. Každým krokem tak plašili oblaka much a jiného hmyzu, který si pak sedal chlapcům na upoceně obličej. James už byl několikrát v pokušení zastavit se a otočit se zpátky, protože pochopil, že cesta nestojí za námahu. Nechtěl však Habua zklamat a tak se dál prodíral mraky hmyzu. To ještě žádný z hochů netušil, že místo na které chtějí dojít, nakonec neuvidí.

Prošli asi polovinu cesty ve vysoké trávě, když kus před nimi se švitořením vzletli malí tmaví ptáci. James se rázem zastavil, protože je poznal. Byli to klubáci, malí ptáci živící se brouky, larvami a hmyzem, který se zavrtává do kůže velkých zvířat. Ta klubáky nejenom trpí, ale vítají je u sebe, protože jim prospívá hned dvojím způsobem. Čistí jim kůži od parazitů a současně jim dělají jakési létající strážce. Když se totiž objeví nebezpečí, klubáci vzletnou do vzduchu s varovným křikem.

James tedy věděl, že z přítomnosti klubáků může vyvodit jenom jediný závěr, ačkoli se mu zatím nepodařilo zahlédnout zvíře, o které se ptáci starají. Položil ruku na rameno svého druha, aby ho zadržel.

„Počkej,“ zašeptal. „Před námi musí být něco velikého.“

Habuovi to ovšem ani nemusel říkat. Znal klubáky stejně dobře jako James.

Pomalou postoupili o několik kroků a opatrně vyhlédli. Úplně jim to stačilo, aby věděli na čem jsou. Mezi vrcholky travních stébel se tyčila mohutná hlava, ozdobená obrovskými, do stran trčícími rohy.

Bylo jasné, že tam leží starý buvolí býk a že je již také spatřil. Jak mají buvoli ve zvyku zvedl čumák, položil rohy dozadu a civěl přímo na ně. Snad je slyšet přicházet, ale určitě zvěřil jejich pach, protože buvoli mají mimořádně dobrý čich.

James ani na okamžik nezaváhal a hned věděl, co musí udělat. S tímhle zvířetem si nechtěl nic začínat. Jak se zdálo, buvol ležel klidně a James nehodlal rušit jeho siestu. Začal pomalu couvat a doufal, že tím celá věc skončí. Až doposud neudělali nic, čím by zvíře podráždili. Habu také ustupoval, ale měl trochu víc naspěch. Potom však patrně ztratil hlavu, protože se dal do běhu, což by se

dalo pochopit, kdyby to nebylo tolik hloupé. Habu přece věděl, že skoro každý živočich začne pronásledovat to, o čem si myslí, že to před ním prchá. Takhle se často honí psi za nevinným jízdním kolem nebo za motorkou...

Po několika krocích se James ohlédl. Buvol vstal a šel za nimi. Neútočil, nijak se nenamáhal, snad byl jen zvědavý. Pouze krácel s nataženým čumákem a postupoval klidně, ale cílevědomě. Po několika yardech se James zase otočil. Buvol se dal do klusu.

To již bylo na Habua příliš. Vyrázil tryskem, pokud to bylo ve vysoké trávě možné. James si uvědomil, že k úkrytu v džungli je odsud příliš daleko a vykřikl: „Vylez na strom!“ Nevěděl, jestli ho Habu slyší a sám také utíkal k nejbližšímu stromu. Vůbec by ho nenapadlo zastavit běžícího buvola malorážkou. Další rychlý pohled dozadu mu prozradil, že zvíře se rozhodlo pronásledovat spíše jeho než Habua. Snad si ho vybral proto, že v bílém lněném obleku byl nápadnější. Snědý Habu měl na sobě pouze bederní roušku.

Jamesovi se podařilo doběhnout ke stromu který si vybral, ale buvol se za ním řítil plným cvalet. Hoch si přehodil řemen pušky přes rameno, protože se bál, že kdyby nechal zbraň na zemi, zvíře by na ni duplo a zničilo ji. Rychle vylezl na první vhodnou větev a pohlédl dolů. Buvol zabrzdil pod stromem a vzhlížel nahoru krví podlitýma očima. Pak vrazil do stromu rohy, avšak brzy poznal, že nestačí na to, aby strom porazil. Dvakrát obešel kolem kmene a pak, patrně proto že slézání stromů nepatřilo k jeho dovednostem, si lehl na zem. Teprve teď si James všiml, proč má starý buvol tak mizernou a výbojnou náladu. Na jeho šíji a na bocích byly hluboké, krvavé rýhy. Šrámy po drápech, jaké mu mohl udělat jedině statný tygr případně nesmírně odvážný levhart. Nebylo divu, že se mohutné zvíře chtělo na někom pomstít.

James samozřejmě doufal, že buvol brzy odejde, toho to však ani nenapadlo. Ani se nehnul. Rozvalil se pod větvemi, jako by právě v jejich stínu chtěl setrvat na věky. James nebyl moc trpělivý hoch, takže okamžitě hledal řešení. Bohužel se mu však zdálo, že nemůže udělat nic. Rozhlížel se po Habuovi, až ho uviděl. Seděl na jiném stromě v bezpečné vzdálenosti odsud a sledoval, jak se chová jeho přítel a buvol.

James se tedy zamyslel znovu. Měl celou spoustu důvodů pro to, aby nezůstal trčet na stromě přes celý den nebo možná i přes noc. Dlouho se nemohl k ničemu rozhodnout a nadále doufal, že si zvíře najde jiný předmět zábavy. Bylo by to skvělé, neboť hoch cítil, že místo na stromě je stále méně udržitelné. Slunce stouplo k zenitu a žhnulo, jako kdyby se otevřela dvířka od tavící pece, což ovšem nebylo hochovo jediné trápení. Jeho utrpení zvyšovaly snad všechny mouchy Indie, jež sem patrně přilákal pach krve. Vytvořily bzučící oblak nejen kolem buvola, ale i kolem hochu na stromě. James se je pokoušel zahnat, ale sváděl marný boj. Usedaly mu na tvář, lezly mu do uší, do očí, do nosu i do úst. Tam kde seděl, nemohl jejich neustávajícím náletům nijak uniknout. Vytrvale útočily a doháněly ho skoro k šílenství.

Když nakonec buvol neprojevil žádnou snahu, že by chtěl opustit stanoviště, James si řekl, že s tím musí něco udělat sám, jinak přijde o rozum. Pomyslel si, že se pokusí vyřešit situaci jediným způsobem, který mu zbývá, i když o tom uvažoval nerad. Musí vzít na pomoc pušku. Nechtěl to ubohé zvíře zabít, spíše se obával, že sotva přežije rány od tygra. Vlastně ani nevěřil, že by dokázal buvola zastřelit, ale napadlo ho, že by ostrý třesk pušky mohl zvíře přimět, aby se zvedlo a odešlo odpočívat na klidnější místo. Hoch jenž neměl olověné střely, byl také zvědav, co dokáže kulky s ocelovou špičkou. Buvol ležel velmi blízko a zvedal k němu hlavu, takže mělo být snadné, zasáhnout ho.

Setřel si z upocené tváře hmyz a pečlivě zamířil na mohutnou lebku mezi velké zahnuté rohy. Nepřálo mu však štěstí. Přesně v okamžiku, kdy stiskl spoušť, buvola napadlo pohnout hlavou a kulka narazila na špičku rohu a nenadělala více škody, než že ho kousek odštípla. Buvol jenom zatřepal hlavou. James nahodil další náboj a zkusil to znova. Uslyšel plesknutí kulky, ale jak téměř očekával, ta se jen s pronikavým zakvílením odrazila. Účinek se rovnal nule. To ho skutečně znepokojilo, protože zjistil, že mu zbývá poslední náboj a poslední možnost. Zlostně si řekl, že už nikdy nevyjde bez dostatečného množství nábojů. Život mu udělil další lekci.

Zasunul poslední náboj do komory. Tentokrát již nesmí udělat chybu. Bylo by špatné, kdyby to zvíře zabil, ale teď již propadal

zoufalství a neměl náladu na úzkostlivé ohledy. Tentokrát si jako cíl vybral místo přímo za lopatkou, kde by měl zasáhnout srdce. Stiskl spoušť. Cvak. Náboj se neodpálil. Něco takového se mu ještě nikdy nepříhodilo. Poučil se, že takové věci se mohou stát a také se stávají. Pootočil nábojem v komoře, aby úderník dopadl na jiné místo. Znovu stiskl spoušť a opět to jen cvaklo. Šestkrát náboj vyzkoušel, než to znechuceně vzdal. Nebylo už pochyb, že vyšplhal na strom s vadným nábojem v kapse.

James byl zoufalý a z toho všeho trápení a zklamání se cítil velmi špatně. Znovu se posadil na své nepohodlné sedátko. Podíval se na druhou stranu na Habua, jenž byl stále na stromě a křikl na něho, aby běžel pro pomoc. Habu se však ani nehnul. Buď nerozuměl, nebo si nechťel zahrávat s buvolem. Těžko se mu to dalo vyčítat, protože by musel uběhnout téměř dvě stě yardů, než by se dostal k nejbližšímu stromu, na němž by znovu našel bezpečí. Habu se přece cítil v bezpečí právě tam, kde seděl...

Jak by všechno skončilo se hoch mohl jen dohadovat, a pak pomoc přišla z nečekané strany, ačkoli James, když ji zprvu spatřil, ji za pomoc nepovažoval. Nad stromem již po nějakou dobu kroužili dva supové a postupně se snášeli stále níže. Teď se usadili na vrcholu stromu, Jamesovi přímo nad hlavou. Měli dojem, že buvol je mrtev? Cítili či viděli krev, nebo je na místo přivedl jejich podivuhodný instinkt hrobařů divočiny? Hoch to nevěděl a ani ho to nezajímalo. Napadlo ho jen to, že pokud tihle odporní mrchožrouti hledají něco k snědku, budou pravděpodobně zklamáni.

Supi po chvíli zamávali křídly, snesli se dolů a usadili se na zemi blízko buvola. Potom začali ke zvířeti opatrně hopkat. James je sledoval bez většího zájmu, dokud sám buvol nezačal projevovat známky znepokojení a pohazoval hlavou, jako by chtěl dát najevo, že není ochoten dát se sežrat zaživa. Nepochybně tuze dobře věděl, co mají ti ptáci za lubem. Tak to chvíli pokračovalo. Ptáci se ponenáhlu přibližovali, jako by je k buvolovi přitahoval jejich instinkt pro blížící se smrt. Poraněné zvíře se po supech zuřivě ohánělo rohy. Když se k prvnímu páru přidali další dva, měl toho buvol již patrně dost. Vstal a oklepal se. Krátce se rozehnal po okřídlených poslech smrti a pak bez jediného pohledu na chlapce ve větvích pomalu

odešel. Když ptáci pochopili, že jídlo na které se těšili, není ještě hotové, s plácáním křídel se vznesli, ale bylo jasné, že nespouštějí buvola z dohledu.

James počkal, až buvol bude v bezpečné vzdálenosti a potom se spustil ze stromu a běžel jako o život, pokud mu to hustě zarostlý terén dovoľoval. Habu, který viděl co se stalo, se k němu připojil a oba běželi spolu a neplýtvali dechem na zbytečná slova. Žádného už ani nenapadlo, aby dokončili výlet na Habuovo překrásné místo, kam měli původně naměřeno. James byl až příliš šťastný, že se může k němu obrátit zády a taky to Habuovi rovnou řekl.

Nikomu se nic nestalo, ale příhoda Jamesovi dokázala, jak lehce mohlo dojít k neštěstí.

Jiný případ, který mohl mít vážné následky, se týkal prasete, či spíš divočáka, kterým se v Indii běžně říká „prasata“. Lov této zvěře běžně probíhá na koních s kopím a je považován za nebezpečné dobrodružství. Zuřivost a bojovnost vydrážděných divokých prasat, je třeba vidět na vlastní oči, aby člověk uvěřil. Bojují totiž do posledního dechu. James slyšel vyprávět, jak se kanec nabodnutý na kopí pokoušel po něm vylézt, aby zabil muže, který to kopí držel. Se svými ostrými kly a zuby je hrozným soupeřem. James samozřejmě tuto jeho pověst znal a samo sebou se rozumí, že si dával dobrý pozor, aby se nepřiblížil k místu, kde by se mohl skrývat houfec prasat. Divočáci se zde vyskytovali poměrně vzácně, ale nikdy se nedalo vyloučit, že se někteří ukážou na volných plochách poblíž polí, kam chodili za potravou.

Jednou ráno si James vyšel na kratší procházku, aby se nadýchal svěžího čerstvého vzduchu, než nastane denní žár. Šel po vyšlapané cestě, kterou vždycky považoval za zcela bezpečnou a proto s sebou neměl zbraň. Nenapadlo ho, že by ji mohl potřebovat a možná to tak bylo lepší. Kdyby měl pušku, byl by v pokušení ji použít a to by mohlo skončit všelijak.

Pěšina vedla k políčku prosa, jež patřilo Indovi, který bydlel v chalupě blízko cesty, nedaleko svého pole. Ve chvíli kdy James míjel jeho prostý domek, hospodářova žena právě stála ve dveřích a mlela zrní. Na chvíli se u ní zastavil, prohodili pár slov a hoch šel dál. Procházka se mu líbila, cestou ho nikdo nerušil.

Jak se vzápětí ukázalo, byl to omyl. Stačilo pár kroků a uviděl na stezce před sebou pohyb. Připoutal jeho pozornost a tak poznal selátko. Bylo malé, nejvýše dva dny staré a v tom věku nemohlo být nebezpečné. S úsměvem se zastavil a promluvil na ně. Nechtěl tomu zvířátku nijak ublížit a bezděčně je zvedl, aby se na ně podíval zblízka. To však už bylo na selátko příliš. Jak se dalo očekávat, leklo se a James poznal, že kvičí hlasem lodní sirény.

V nedalekém křoví to okamžitě zapraskalo a pak se ozvalo divoké zachrochtání. James se nezdržoval zjišťováním, co to je. Nemusel hádat, aby pochopil, že se blíží mstitel – matka selete.

Položil mládě a uháněl pryč, aby se zachránil. Jediné útočiště v blízkosti byl domek, kolem něhož před chvílí prošel. Myslel si, že když selátko matce vrátí, prasnice se uklidní, ale tu to ani nenapadlo. Slyšel, jak za ním dupe a doslova ječí vzteky.

Je málo pravděpodobné, že by James ještě někdy v životě uběhl sto yardů rychleji. Bylo to jen tak tak. Když doběhl k domku, měl svini v patách. Žena tam nebyla, ale dveře byly naštěstí dokořán. Vrazil dovnitř a zabouchl je rozvzteklému zvířeti před rypákem. Potom, protože tam nebyla židle, zhroutil se na podlahu, aby se vydýchal. Nebylo divu po tak rekordním sprintu. Nic nechápající žena na něj zírala očima rozšířenýma úžasem.

Prasnice ještě chvilku funěla před dveřmi, ale pak se obléhání vzdala. Patrně se vrátila k opuštěnému mláděti, aby ho ochránila před dalším nebezpečím. Jamese nechala, aby vysvětlil vylekané ženě svůj překotný vstup do její kuchyně a omluvil se jí.

Žena dokázala jeho spěch pochopit.

KAPITOLA DEVÁTÁ

DVOJICE ŠKRTIČŮ

Slovo „thug“ zdomácnělo v angličtině ve významu neobyčejně odporného zločince, zloděje a lotra, člověka, který se dopouští násilných loupeží, a ohavných vražd. Člověka zcela bezohledného, bez výčitek svědomí. Slovo thug doputovala do Anglie z Indie.

Lidé takhle označovaní tvořili původně potulné tlupy fanatiků, které zamořily střední a severní Indii a zabývaly se nakonec jen vražděním. Pokračovali v tom až do dvacátého století, kdy muselo dojít k rozhodným opatřením, aby byli vyhlazeni. Akce byla bohužel úspěšná jen zčásti. Když takové nelidské zrůdy chytili, museli je uvěznit na doživotí. Ze zkušenosti se vědělo, že věznění žádného z nich nezměnilo a jakmile byli opět na svobodě, vrátili se ke svému hrůznému řemeslu. Říkali jim škrtiči.

Částečně to souviselo s náboženstvím. Zavraždění lidi a jejich majetek považovali škrtiči za oběť pohanské bohyni Kálí. V časech, kdy žil v Indii hoch jménem James Bigglesworth, byly větší bandy domorodých škrtičů již rozprášeny a zničeny, ale jeden nebo dva se občas v některém koutě země ukázali a pokračovali v nesmyslných a bestiálních vraždách.

Jejich obvyklým způsobem zabíjení bylo pomalé zardoušení obětí. Thugové na zvolenou oběť otevřeně neútočili, jak by se dalo čekat u divochů a právě zákeřnost zvyšovala jejich nebezpečí. Chovali se jako poklidní a neškodní lidé a tak si získali důvěru nic netušící osoby, vybrané k usmrcení. Byli trpělivi a ukazovali jí vlídnou tvář po celé týdny. Potom nejčastěji v noci, když předurčená oběť usnula, ji přepadli, uškrtili a odnesli i se vším, co jí patřilo. Muži zákona jen málokdy museli bojovat se surovějšími a krutějšími zločinci.

Jak bylo řečeno, za Jamesova pobytu v Indii doba škrtičů rychle končila, takže ačkoli se hoch někdy doslechl o jejich zverstvech, nikdy se thugy v myšlenkách nezabýval. Věděl, že je v kraji ještě několik jednotlivců, kteří se dopouštějí zločinů, ale určitě by ho

nikdy nenapadlo, že by se setkal s někým takovým. Škrtiče prostě nepovažoval za nebezpečí, které by ohrožovalo přímo jeho osobu. Jeho vztah k Indům, které znal, bez ohledu na kastu k níž patřili, byl vždy co nej přátelštější. To byl asi pravý důvod, proč když se s jedním z nich setkal, necítil se v nebezpečí. Kdyby proto nebylo šťastné náhody, mohl by přijít o život.

Ne všechna jeho dobrodružství se totiž týkala divokých zvířat nebo plazů a toto byl názorný příklad. V tomto případě se vlastně choval jako zlobivý kluk, který se lehkomyšlně vystavil nebezpečí. Nechť to čtenář posoudí sám. Kdyby jeho otec tehdy nebyl pryč, asi by k ničemu nedošlo, on však odjel v úřední věci do města Lucknow, takže se v domě nenašel nikdo, kdo by zabránil neuváženému jednání hochu Jamese.

Byl příjemný, nepříliš horký den. James vypracoval doma nějaké úkoly, které si sám uložil a rozhodl se, že si vyjde na procházku. Celkem bez zvláštního důvodu zvolil často užívanou cestu, která vedla do kopce k čajovým plantážím a do lesa za nimi. Měl v úmyslu dojít až k čajové plantáži, kde se hodlal setkat se známým hochem jménem Sula Dowla a popovídat si s ním. Hochův otec byl zástupcem dozorce. James považoval cestu za naprosto bezpečnou a tak si vzal pouze vycházkovou hůl z lehkého bambusu. Nezamýšlel jít dále za plantáž. Chtěl si tam jen trochu odpočinout a pak se vrátit domů na oběd. S takovým záměrem vyrazil.

Pomalů kráčet do kopce, který byl místy příkrý a ve slušné době dorazil k cíli. Rozhlédl se. Viděl ženy pracující na plantáži, ale byly dost daleko, tak s nimi nemluvil. Sulu nikde neviděl. Chvilí čekal pod stromem, a když se přítel neukázal, vydal se na zpáteční cestu. Celá následující nepěkná a nebezpečná událost se začala ve strmé části kopce.

Přišel k muži, který se Jamesovi zdál starý. Seděl u cesty a vedle sebe měl značně velký ranec. Patrně se mu již pronesl a muž se posadil, aby si odpočal. James si povšiml ošklivé jizvy na jeho bradě. Prošel by kolem něho bez zastavení, kdyby na něho chlapík nepromluvil sám. Podle značně tmavé pokožky ho považoval za Gonda, což je jeden z původních indických kmenů. Mají tmavou pleť a černé kudrnaté vlasy. Starý muž se přátelsky usmál, sepal ruce a

jak tu bylo zvykem, zvedl je na pozdrav k čelu. Řekl dvě věty, ale James jim neporozuměl. Zastavil se tedy a požádal ho, aby mu opakoval co řekl. Mluvil přirozeně v hindu. Chlapík mu odpověděl ve stejném jazyce, ale lámaně a s podivným přízvukem, jako by mu jazyk hindu byl cizí. James ho oslovil v urdú, v dalším běžném jazyce, který trochu znal, ale to bylo ještě horší. Přesto se nějak domluvili.

Spíše ze zdvořilosti než z jiného důvodu se James starého muže zeptal, kam jde a co dělá, protože pokud věděl, ta cesta kromě k čajové plantáži nikam zvlášť nevedla a nakonec mizela v lese nebo v kopcích za ním. Muž odpověděl, že je na cestě k domovu v horách. James si pomyslel, že to vysvětluje jeho nezvyklou výslovnost. Muž mu pak sdělil, že čeká na svého přítele, jenž mu slíbil, že sem za ním přijde a pomůže mu s rancem. Udělal vedle sebe místo a pozval *sáhiba*, aby se posadil vedle a dělal mu společníka. Slíbil, že mu bude vyprávět o svých cestách.

James pozvání přijal, spíše proto, aby starého muže neurazil. Byl vždycky ochoten získat další poznatky o této zemi i od jiných lidí než jen z vlastní zkušenosti. Hovořili delší chvíli, při čemž více mluvil starý muž a James naslouchal. Když však nakonec James viděl, že čas ubíhá a měl dojem, že už projevil dost zdvořilosti, prohlásil, že bude muset jít. Chlapík nato prohlásil, že také on bude pokračovat v cestě. Na svého přítele již nebude čekat, ačkoli sám neví, co udělá s rancem. James to pochopil jako nevyslovenou žádost o pomoc, nechtělo se mu však zacházet tak daleko a omluvil se, že si musí pospíšet domů, protože se již opozdil. Hlavou mu prolétla myšlenka, zda se ho starý muž nepokouší zdržet a pokud tomu tak je, proč to dělá.

V té chvíli se objevil Sula Dowla a vykřikoval, jak zjistil, kde je James. Lidé ho viděli na cestě a řekli mu to. James mu s úsměvem řekl, že se zde zastavil, jen aby chvíli dělal společnost starému muži. Ten tady čeká na svého přítele, který mu pomůže s rancem do kopce. Sula se okamžitě nabídl, že pomůže sám. Jestli ho James nějak zvlášť nepotřebuje, může jít hned. Uchopil ranec a s tím se rozloučili. James rychle vykročil, aby dohnal ztracený čas a Sula šel se starým mužem,

jenž se rozplýval díky. Vyšli opačným směrem a James je naposled zahlédl, jak stoupají k lesu.

V té chvíli James neměl nejmenší podezření, že by tu mohlo být něco v nepořádku a že to, co cizinec vyprávěl, nemusí být pravda. Neměl důvod k nedůvěře. V chování starého muže neviděl vůbec nic zvláštního, až snad na jeho zřetelnou snahu Jamese pozdrzet. Než došel domů, pustil chlapíka s rancem z hlavy.

Když přicházel k domu, všiml si muže, který se právě chystal naskočit na koně, jehož odvázel od vrátek. Podle uniformy poznal, že jde o policistu či někoho ze stráže, která policistům pomáhá. Došel k němu právě včas než pobídl koně k odjezdu a zeptal se ho, zda se něco nestalo.

Strážník odpověděl, že nic. Poslali ho sem proto, aby varoval *sáhiba*, čímž myslel Jamesova otce, že se do oblasti pravděpodobně vloudil škrtič. V údolí zavraždil jednu ženu a naposled ho viděli, jak jde směrem sem. James mu řekl, že Lálu Din, který byl v otcově nepřítomnosti pověřen vedením kanceláře, určitě udělá všechno, co bude nutné. Strážník jel svou cestou a James vešel do domu, kde se umyl a usedl k obědu. Pronásledování vraha bylo věcí policistů a tak to pustil z hlavy.

Kdyby se ho později někdo zeptal, kdy mu prvně svitlo a začalo v něm klíčit podezření, nedokázal by mu na to odpovědět. Zprvu ho opravdu nenapadlo pomyslet na starého muže s rancem, jehož potkal na cestě pod čajovou plantáží. Náhle se však přistihl, že na něj myslí. Do kraje nepřicházelo mnoho cizinců, kde se tu vzal tenhle?

Bylo by možné, že potkal vraha a hovořil s ním? Tahle myšlenka mu utkvěla v hlavě a vypudila ostatní. Náhle si začal uvědomovat řadu podrobností. Co starcova tmavá pleť a jeho podivný cizí přízvuk? Co přívětivé jednání? Nebylo to pro thugy typické? Co směr cesty do lesa a do hor, pro který chlapík neměl rozumný důvod...?

James sáhl na zvonek ležící na stole a zazvonil.

„Pověz Lálu Dinovi, že s ním chci mluvit,“ požádal sluhu, jenž se objevil ve dveřích.

Lálu Din ho nenechal čekat. Chlapec se ho zeptal, zda mluvil se strážníkem a otcův zástupce přikývl. Muž v uniformě přece přinesl zprávu pro komisaře, takže Lálu Din měl povinnost ji převzít.

„Jde mi o toho škrtiče,“ vyhrkl James. „Uvedl strážník nějaký popis?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou Lálu Din. „Vypadá jako každý jiný žebrák, až na to, že má hodně tmavou pleť. Také se o něm ví, že na bradě má zřetelnou jizvu po staré ráně nožem.“

„Děkuji,“ řekl James. Lálu Din odešel z místnosti a zanechal hoča s podivným chvějivým pocitem v žaludeční krajině. Náhle se mu vybavil obraz přítele Suly Dowla, jak se ztrácí v lese spolu se starým cizincem tmavé pleti, který má na bradě jizvu. Hlad a chuť na večeri chlapce rázem přešly. Čím déle na to myslel, tím silněji byl přesvědčen, že starý muž, se kterým rozmlouval pod plantáží, je škrtič a vrah ženy, po němž pátrá policie. Znovu jako by slyšel jeho vlídné avšak úlisné věty, jako by vnímal způsob, jak narážel na to, že by mu James mohl pomoci s rancem na kopec, když tu seděl sám a jeho přítel nepřišel. Nebyly to jen lsti, jak Jamese vylákat do lesa? Nesvítily při těch větách starému muži nějak podivně oči? A zase obráceně: Nejde pouze o výplod Jamesovy fantazie, který se zrodil až po tom, co vyslechl od policisty a Lálu Dina?

Jisté bylo pouze to, že Sula vzal těžký ranec a zamířil s mužem do lesa!

Jamesovo rozhodnutí náhle uzrálo. Když nechtěl strávit bezesnou noc přemýšlením, zda se Sulovi nic nestalo, zbývalo mu teď udělat jedinou věc. Jít za ním a pokud bude živ a zdrav, přivést ho domů! Na jinou možnost se neodvážil ani pomyslet. Ještě stále je čas ho zachránit. James věděl, jak škrtiči obvykle postupují. Než svojí oběť zardousí, čekají do úplné tmy a potom, pokud jim v tom někdo nezabrání, zabijí ji ve spánku!

Pokud by si někdo myslel, že Jamesovo vzrušení bylo přehnané, je třeba připomenout, že na mladého hoča vedl dost osamělý život. Blízko jeho domova nežil žádný britský chlapec v podobném věku, nemohlo to tedy dopadnout jinak, než že si za přítele vybral vždy některého indického chlapce. Jedním u nich byl i Sula Dowla. James měl Sulu rád a prožili spolu už hodně malých dobrodružství.

Jedna věc ho mátlala a přinášela mu naději. Proč by nějaký škrtič chtěl zabíjet Sulu? Vždyť neměl nic cenného. Bylo by směšné hledat u něj peníze a ani jeho oděv nestál za krádež. Hoch měl na sobě jen bederní zástěrku, přidržívanou starým řemínkem, na němž visel malý, laciný, docela obyčejný nůž, předmět při jeho způsobu života téměř nepostradatelný. Na nohou měl Sula staré tenisky, které mu kdysi daroval právě James a na které byl hrdý. Nikoho by však ani nenapadlo, aby je chtěl koupit.

Potom se však James rozpomněl, že pro škrtiče je majetek až druhořadý. Thugové zabíjeli z čiré rozkoše ze zabíjení, a když už jim nějaká oběť padla do rukou, nebyli nijak vybíraví. Zardousit Sulu v lese a zbavit se mrtvolou na nějakém opuštěném místě, kde by ji nikdo nehledal, bylo by nesmírně snadné. Mrchožrouti by se brzy postarali, aby po něm nezbyla ani stopa. Jamesovi při té myšlence přeběhl mráz po zádech a zachvěl se.

Řekl sluhům, že jde na procházku a že může nějakou dobu trvat, než se vrátí. Neřekl jim však, kam půjde. Později si uvědomil, že to byla chyba a velmi toho litoval. Šel do místnosti, kde měl otec uloženy pušky, vzal ze stojanu svou malorážku, dal si do kapsy pár nábojů a vyrazil. To všechno nebylo příliš rozumné, jednal však z náhlého popudu a příliš se nezabýval tím, co se může z jeho výletu vyvinout. Dokonce ho nezajímalo ani škrtič, hrozil se jen myšlenky, co by se mohlo stát Sulovi, kdyby se mu ho nepodařilo dostat se k němu včas.

Může být divné, proč neoznámil Lálu Dinovi či některému jinému ze služebnictva, kam jde a co zamýšlí dělat, což by bylo naprosto rozumné. Musíme ovšem přihlídnout k tomu, že James dosud jednal jen na základě nejasného podezření a nechtěl ze sebe dělat blázna, kdyby začal s něčím, z čeho by se vyklubal planý poplach. Kromě toho, Lálu Din, který byl za otcovy nepřítomnosti za chlapce plně odpovědný, by mu mohl výlet zakázat. Nebylo moc pravděpodobné, že by ho chtěl zadržet násilím, došlo by však zaručeně k hádce a bylo by nespravedlivé postavit se na odpor tak věrnému a svědomitému sloužícímu. James chtěl udělat pouze to, k čemu ho vždycky vedli. Hodlal tedy jednat podle svého svědomí a

svých možností. Rozhodně je třeba připustit, že James ještě nebyl v létech, kdy je člověk schopen vlastního úsudku a rozvážného jednání.

Vydal se nahoru do kopce, a šel jak nejrychleji dokázal, neboť odpoledne hodně pokročilo a nesměl ztrácet čas. Když se dostal k čajové plantáži, kde Sula žil se svými rodiči, šel rovnou k jejich domu a zeptal se, zda je přítel doma. Sulova matka mu řekla, že tu není. Odešel ráno z domu a ještě se nevrátil. Neměla o syna žádné obavy, vlastně co se pamatovala, nikdy neměla ke starostem důvod. Sula se prostě neustále toulal venku a vždy se vrátil v pořádku. Když to uslyšel James, zúžil se mu dech ještě o trochu víc. Jeho obavy, že uslyší přesně tohle, se splnily. Měl pocit, že právě nyní může být Sulův pořádek narušen a jeho matka dostane ke starostem vážný důvod.

Když se vrátil na pěšinu, všiml si jedné z žen, zaměstnaných na plantáži, jak se vrací z práce domů. Zeptal se jí, zda si nevšimla Suly, kterého samozřejmě znala. Odpověděla, že ho viděla, ale je to již dost dlouho. Šel nahoru k lesu se dvěma muži. Byli to prý cizinci. Jamese její slova udivila. Když s ním šli dva muži, mohlo to být pro Sulu bezpečnější. Potom však, jak se říká o automatech, vhozená mince dopadla a v přístroji to cvaklo. James pochopil, kdo je druhý muž. Ke škrtiči se prostě přidal jeho přítel, na kterého, jak sám řekl, čekal na svahové cestě. Ani on nebude patřit mezi bílé, mírumilovné beránky. Neznamenalo to prostě nic jiného, než že Thugové jsou nyní dva. Jamese to trochu zaskočilo, ale příliš ho to nepřekvapilo, protože slýchal, že škrtiči obvykle provozují své šeredné řemeslo ve dvojicích.

To poznání rozhodlo a Jamesovi se vrátila chladná rozvaha. Vše se zdálo být jasné. Přidal do kroku a stoupal rychleji, aby Sulu dohonil a poskytl mu pomoc. Kdyby ho nenašel s dvojicí škrtičů, bude od nich požadovat vysvětlení. Kde je a kam z cesty zmizel! Nejprve je ovšem musí dohonit.

Díval se na situaci tak, že Sula mrtvý či živý musí být někde před ním. Lesem vedla pouze jediná stezka, a kdyby se po ní Sula vracel, museli by se setkat. James doufal, že k tomu brzy dojde a neustále vyhlížel před sebe, zda ho neuvidí na cestě. Nesmírně by mu to zvedlo náladu a uklidnilo by ho to.

Šel stále nahoru, až dorazil k džungli, která vytvářela okraj vlastního lesa. Věděl, že se dostává na nebezpečná místa, kde se může přihodit všechno možné a poprvé zalitoval, že doma neřekl kam má namířeno. Jenomže teď již bylo na výčitky pozdě, nezbývalo, než cílevědomě pokračovat v cestě. Prošel pás džungle až k lesu, ale po Sulovi a jeho zlověstných průvodcích tu nebylo ani potuchy.

Slunce se již chýlilo k západu a pod vysokými stromy panovalo zelené příšeří. Chlapci bylo horko a byl unavený. Musel si nyní rozvážit, kam ještě stačí dojít, než ho přemůže únava. Myšlenka na přenocování v lese se mu nezamlouvala. Les byl temné a tajuplné místo nahánějící strach. Z podrostu i z korun stromů se ozývaly podivné zvuky a podezřelé šelesty. Nastával čas, kdy živočichové noci vyjdou z doupat a vydají se na lov.

Kupředu však hoch pohánělo vědomí, že Sula musí být někde před ním. Obava z toho nejhoršího stále sílila. Nešlo mu do hlavy, proč se Sula vydal se dvěma cizími lidmi tak hluboko do lesa, ale pak si uvědomil, že jeho přítel byl vždycky takový. Byl velmi důvěřivý a s tím, kdo se k němu choval vlídně, by šel třeba do pekla.

James pokračoval v chůzi, ale jak se stále více šelilo, trochu zaváhal. Nečekal, že dojde tak daleko, a jeho obavy narůstaly. Co když se škrtiči nezastaví a budou stoupat dál do hor, kde se mohou cítit ve větším bezpečí? Nenapadlo ho ani to, že si thugové mohou počíhat v záloze na případné pronásledovatele, což bylo pro Jamese patrně lepší, protože by to jen zvýšilo jeho obavy. Stále silněji si však uvědomoval, že se nechová příliš moudře a pokud by se o té výpravě dozvěděl jeho otec, neviděl by v ní hrdinství, ale hloupou pošetilost, a velmi by se rozhněval. Další myšlenka, při které mu nebylo dobře a dokonce se za sebe zastyděl, bylo vědomí, jak velký rozruch nastane v domě, až ho začnou hledat, když se nevrátí před setměním. Chudák starý Lálu Din propadne panice. Ano, zachoval se vůči němu hanebně...

Jen jednou došel James po této stezce tak daleko jako dnes, ale tehdy nebyl sám. Doprovázel zkušeného úředníka lesní správy, který měl za úkol ověřit stav nedalekého *daku*, neboli staré noclehárny, a zjistit, zda se ještě vyplatí ji opravovat. Bylo to však už před delším

časem a James ani nevěděl, jestli tu starou dřevěnou chatř opravili nebo zbourali. Pokud si vzpomínal, *dak* stál ještě asi půl míle před ním. Napadlo ho, že škrtiči mohli zamířit právě tam, aby v bungalovu přenocovali. Byl si téměř jistý, že ani zákeřné vrahy netěší cesta nočním lesem, a také neměl tušení, v jakém stavu je stezka dál za noclehárnou.

Dlouho však nerozvažoval a rozhodl se dojít až k *daku*, nebo tak blízko k němu, aby poznal jestli bungalov ještě stojí. Pokud tam bude a nikoho v něm nenajde, vrátí se rychle domů a ohlásí Lálu Dinovi své podezření. To bude nejrozumnější. Uvědomil si, že kdyby se pokusil udělat víc a pokračoval v noční cestě, hraničilo by to už s bláznovstvím. Jestliže se škrtiči nezastavili v chatě, budou touto dobou v horách. Nakonec se rozhodl, že když tam budou vrazi sami, což dokáže zjistit, když se opatrně připlíží, nevyruší je. Jestli však s nimi bude živý Sula, vysvětlí mu jaké má společníky a odvede ho v pořádku domů. Již dávno nepochyboval, že muž, jehož viděl a s nímž na cestě mluvil, je thugem který v údolí zavraždil ženu. Dospěl k tomu proto, že ho nenapadal jediný rozumný důvod, proč by nevinní lidé zacházeli za noci tak hluboko do lesa, jehož nebezpečí Indové znali mnohem lépe než on.

Rozhodl se jít dál s očima na stopkách a ušima nastraženýma, a ať si nikdo nemyslí, že se mu zamlouvala situace, do níž ho dostal jeho smysl pro přátelství. Dobře věděl, jak riskuje a že věc může dopadnout zle. Upřímně řečeno, hoch v hloubi svého bušícího srdce litoval, že si začal s tak ztřeštěným nápadem, protože to vlastně nic jiného nebylo. Byl už dost uvážlivý, aby si to uvědomil, ale motorem který ho hnal vpřed, byla myšlenka na Sulu, který netušil jaké mu hrozí nebezpečí. Kdyby se později zjistilo, že ti dva Sulu zardousili, po celý život by Jamese pronásledovalo svědomí, že ho ponechal osudu. Ne! Raději cokoli jiného než tohle.

Ke svému cíli, k *daku*, došel bez nehody. Na otevřené mýtině bez stromů bylo dosud trochu vidět. Když s nejvyšší opatrností přešel mýtinu, viděl, že zchátralé stavení dosud stojí. Prázdným oknem pronikalo ven mihotavé světlo plamenů a zevnitř zaznívaly hlasy. Prozradily mu, co potřeboval vědět. Byli tam lidé a mohli to být pouze škrtiči. Nikdo jiný. Zbývalo však odpovědět na otázku, zda je

s nimi Sula? Poslouchal a doufal, zda zaslechne jeho hlas, aby poznal, že je živ. Na ničem jiném nezáleželo.

James měl již pušku nabitou. Odsunul palcem pojistku, aby byl připraven k okamžitému výstřelu a krok za krokem se plížil k oknu. Stačilo rychle nahlédnout a uviděl Sulu sedícího mezi dvěma muži na podlaze se zkříženými nohama, jak sedávají Indové. Na dřevěných prknech vedle nich ležel velký ranec. Před nimi hořel malý oheň z větviček, patrně aby jeho kouř odpuzoval hmyz. I tak skýtal dosti světla, aby James poznal člověka, který ho oslovil ráno na kopci, muže s jizvou ve tváři. Druhý muž byl mladší a čilejší. Sula se právě zasmál něčemu, o čem si povídali a zřejmě vůbec nechápal nebezpečí, v němž se nalézal. James ovšem dosud neměl rozhodující důkaz, že ti lidé jsou škrtiči. Mnozí Indové mají ve tváři jizvy po starých ranách. Jenomže chlapec instinktivně vycítil, že tohle je něco jiného, cosi mu napovídalo, že se nemýlí. Tihle dva muži byli thugové!

Jeho prvním pocitem byla nesmírná úleva, že přišel včas a Sula dosud žije. Zavrtěl hlavou, jak mohl být tak hloupý, aby šel tak hluboko do lesa se dvěma cizinci. Dalo se to vysvětlit jediné tím, že nebyl ani trochu podezřívavý. Nikdy by ho nenapadlo, že putuje nocí a lesem se škrtiči. Ostatně Jamese, když seděl ráno na kopci vedle starého thuga, také nic nenapadlo. Kromě toho, Sula se zde dobře vyznal, v kraji se narodil a žil v něm. Znal dobře všechna běžná nebezpečí, ale bylo téměř vyloučeno, že by tady někdy viděl jediného thuga. Sotva by si pomyslel, že je možné, aby ho tihle muži s rancem zavraždili jen pro jeho tenisky.

James se tiše připlížil až ke dveřím. Byly pootevřené. Visely vlastně jen na jednom závěsu, takže se ani nedaly zavřít. S puškou připravenou k výstřelu kopl do dveří a otevřel je dokořán. Vzkročil dovnitř a zastavil se, připraven rychle uskočit. Hovor ustal, jako by mávl kouzelným proutkem, skončil tak náhle, jako když vypnete stroj. Na Jamese se upřely tři páry očí. Sulovo překvapení nebylo z těch tří na podlaze právě nejmenší. Jeho úžas, že vidí na tomhle místě Jamese, byl pochopitelný. Oči mu zasvítily jako dva ohníčky. Jeho ohromení bylo zřejmé z toho, jak vydechl Jamesovo jméno. „Co to tu... děláš?“ vykoktal.

„Pojď ke mně, Sulo!“ přikázal mu James rozhodně a jasně, ačkoli cítil své bušící srdce až v hrdle. „Ale proč?“

„Nemluv zbytečně a pojď ke mně. Mám důvod k podezření, že tihle muži jsou škrtiči. Vrazi!“

Výraz Sulova obličeje se rázem změnil. Vyskočil a zároveň s ním se rychle zvedli i oba jeho společníci. Začali křičet, odporovali a nadávali.

James je měl stále na mušce a ani na okamžik z nich nespustil zrak. „Ticho!“ nařídil rázně. Určitě je více přesvědčila namířená puška než hochův hlas, rozhodně zmlkli.

„Chcete tvrdit, že nejste škrtiči?“

„Nejsme škrtiči,“ vykřikli oba současně.

„Jste vrazi! Zabili jste v údolí ženu.“

„V údolí jsme vůbec nebyli! Žádné ženy jsme se ani nedotkli!“ křičeli jeden přes druhého.

„Uvidíme,“ odpověděl James pochmurně. „Sulo, rozvaž ranec!“

Oba se rázem rozječili.

„Jestli se některý z vás pohne, budu střílet,“ pohrozil James vážným hlasem. Byl si jist, že jeho život je v sázce stejně jako život Sulův a proto to myslel smrtelně vážně.

Sula rozvázal ranec a začal vytahovat jeho obsah. Nejdříve se objevily ženské šaty, potrhané a zakrvácené sáří, jako kdyby ten kdo je nosil, se před smrtí zoufale bránil. Když je Sula zvedl do vzduchu, vypadly ze záhybů látky tři prosté náramky ze stočeného zlatého drátu. Indické ženy se málo zajímají o umělecky zpracované šperky a nosí právě takové.

„Když jste se žádné ženy ani nedotkli, kde jste přišli k těmhle věcem?“ zeptal se rázně James, ačkoli odpověď na svou otázku dobře znal. V ranci nebylo nic jiného než majetek zavražděné ženy.

Sotva to řekl, mladší z obou škrtičů vyskočil, zasyčel jako had a zvedl ruku se zakřivenou dýkou, kterou vytrhl ze záhybů oděvu. Z Jamesovy pušky vyšlehl oheň, ačkoli chlapec neměl ani čas zamířit. Natočil zbraň a stiskl kohoutek zcela instinktivně. Kulka zasáhla mužovo rameno, dýka vypadla na zem a útočník s výkřikem dopadl na podlahu. Vyrážel zoufalé skřeky a zmítal se na udupané hlíně sem

a tam. Starší muž zavrčel jak šelma a s očima žhnoucíma nenávistí, hmátl do záhybů svého rozedraného oděvu.

James nahodil do komory další náboj. „Jestli vytáhneš ten nůž, zemřeš!“ varoval ho chladným hlasem.

Nastala chvíle napjatého ticha, rušeného jen sténáním muže na podlaze, jenž si tiskl rameno v místě, které zasáhla kulka. James uvažoval, ale netrvalo mu to déle než pět vteřin.

„Utíkej co nejrychleji domů a přiveď otce a lidi s provazy, aby svázali a zneškodnili tyhle thugy,“ řekl Sulovi, aniž by spustil zrak ze škrtičů.

„Ale ty tady přece...“

„Zůstanu na místě a dohlédnu, aby neutekli. Dělej, jak jsem ti řekl. Mlč a běž!“

Sula se vyřítil ze dveří a zmizel v houstnoucím šeru.

James pozoroval své vězně s chladným nepřátelstvím. Z nervového vypětí se rozechvěl, ale neustále se kontroloval, neboť věděl, že jeho život závisí jen na tom. Starší muž seděl a něco nesouvislého mumlal. Druhý chlapík ležící v rohu, nepřestával sténat a pokoušel se zastavit stružku krve, která mu stékala po paži. James neudělal nic, aby mu pomohl. Uvědomoval si, že přiblížit se k němu, by bylo šílenství. Je nutno přiznat, že v té chvíli mu bylo úplně jedno, zda mladší z thugů zemře. Připomínal si, že to je vrah a zaslouží si smrt.

Následující hodina byla nejdelší v jeho životě. Vypětí z toho, jak stál u dveří a s napjatými svaly hlídal sebemenší pohyb dvou vrahů, se mu zdálo téměř nesnesitelné. Ani na okamžik se neodvážil polevit v bdělosti, protože mu bylo jasné, čím by za takovou chybu zaplatil. Věděl, že starý škrtič má u sebe nůž, a kdyby mu poskytl sebemenší příležitost, neváhal by jej použít. Určitě jím uměl i házet. Bez jediného mrknutí upíral na Jamese oči d'ábla a fanatika. Dvakrát se maličko pohnul, ale když chlapec na něho namířil pušku, znehybněl a zavrčel jako divoká šelma.

A k tomu musel James sledovat mihotavé stíny, neboť plameny se pomalu změnily v zářící uhlíky. Bylo štěstí, že se jeho oči uměly přizpůsobit houstnoucímu šeru...

Pocítil proto nevýslovnou úlevu, když tahle muka skončila a zazněly hlasy, které se rychle blížily. Brzy nato se do místnosti nahrnuli lidé. Byl mezi nimi nejenom Sulův otec s řadou dělníků z plantáže, ale i Lálu Din a několik sloužících z jejich domu. Vyšlo najevo, že hledali Jamese, a když slyšeli, jak se na čajovém kopci stupňuje hluk, Lálu Din vyvedl muže tam a přidali se k záchrannému hloučku. Byl tu samozřejmě i Sula. Dotýkal se přítele a přerývaně šeptal své díky.

Oba škrtiče svázali jako kuřata připravená na trh a odtáhli je dolů, aby vyčkali příchodu policistů, pro které hned odběhl posel. James thugy již nikdy nespatrił.

Když šli pomalu domů, Lálu Din se obrátil k Jamesovi.

„Ach, pane, co mi poví *sáhib*, jestli se o tom dozví?“ prohlásil vyčítavě skomíravým hlasem.

„Nevím, co ti poví, Lálu Dine,“ odpověděl podobným tónem hoch. „Umím se ale představit, co by řekl mně...“

KAPITOLA DESÁTÁ

ČERNÝ VETŘELEC

Lovci a přírodovědci dlouho vedli odborné rozepře o pantera. Někteří tvrdili, že levhart a panter jsou stejná zvířata a určitě si jsou velice podobná jak vzhledem, tak svými zvyky. Je však také pravda, že tento živočich se v různých zemích od sebe něčím liší. Třeba skvrny na kožichu se mohou odlišovat vzorem. Indický levhart bývá také větší než africký a jeho váha může dosáhnout až dvou set liber. Indický panter neváží tolik jako levhart. Není však sporu o tom, že když se kterýkoli z těch druhů „dostane na scestí“, jsou jeho vražedné choutky stejné. Panter má navíc jednu pozoruhodnou schopnost, kterou postrádají jeho mohutnější masožraví bratraci, tygři a lvi – dokáže se totiž vyšplhat na strom jako kočka. Proto může lovit opice a ty to moc dobře vědí.

Loví převážně v noci. Obvykle je plachý a spíše samotářský a za denního horka se povaluje někde v černém stínu. Přesto, a to je dost zvláštní, se nebojí člověka a často se zdržuje poblíž vesnic domorodců. Umí se výborně skrývat a schová se třeba i za chomáčem trávy, který je na první pohled příliš malý, aby mohl poskytnout úkryt tak veliké bestii. Dokáže být až neuváženě odvážný a někdy si troufne na opravdu velikou kořist. Pravděpodobně má v sobě víc vychytralosti než jeho větší příbuzní, a vůbec si s nimi nezadá v dravosti. Krátkou vzdálenost uběhne rychleji než většina zvířat. Neřve jako lev nebo tygr, spíše vrčí či prská a když hledá druhá do páru, mňouká jako kočka. Je samozřejmě masožravec, který loví hlavně vysokou zvěř, kozy, psy a opice. Zvláště má spadeno na psy. Může to být důvod, že se potuluje kolem vesnic, aby si nějakého chytil. V Indii se z něho může stát lidožrout a jako takový bývá pro vesničany stejným prokletím jako lidožravý tygr.

Jeden známý lidožravý levhart zabil 125 lidí, než se ho lovcům podařilo zneškodnit. Jiný v okrese Mandali zabil třicet ubožáků a mnohé další šeredně poranil. Taková hrozba není nic neobvyklého. Levharta je nesnadné zabít, protože vzhledem k tomu, jak umí lézt po

stromech, je nebezpečné čekat na něho na *mačanu* – na plošině ve větvích stromu.

Další ze šelem, kolem které bylo mnoho dohadů je černý panter. Jednu dobu dokonce panovala domněnka, že to je zvláštní druh, ale nyní se všeobecně má za to, že jde o melanismus (černé zbarvení), jaký se může objevit i u jiných živočichů.

Na světě se hned tak nenajde zvíře, které nahání větší hrůzu, než právě černý panter. Pokud má ďábel na zemi svůj protějšek, pak je to určitě tento tvor. Jeden je v londýnské zoologické zahradě. Jestli se tam někdy dostanete, podívejte se na něj. Pohlédněte mu do očí plných nenávisti a povšimněte si, jak sklopí boltce vzad, divoce zavrčí, zvedne horní pysk a obnaží své leskle bílé tesáky. Oznamuje vám tím, že nebýt železných tyčí klece, roztrhal by vás na malé kousky a udělal by to s chutí a rozkoší. Vyskytuje se také v tropické Americe a v Asii. Bohužel je jiný než lev, který zabíjí jen aby se nažral a tím se spokojí. Tento menší bratránek zabíjí svévolně, bez ohledu na to, zda je hladový či ne. Proto se ho lidé tak obávají a nenávidí ho.

Je dost zvláštní, že mnoho slavných lovců zvěře v Indii, kteří zabíjeli tygry, nikdy neviděli pantera, ani tu obyčejnou skvrnitou odrůdu, ačkoli není nijak vzácná. Panter obvykle nebývá tam, kde ho lovec čeká, ale objeví se na těch nejneobvyklejších místech. To také mohl být důvod, proč ho James po dlouhé roky nespátril a proč o panterech příliš neuvažoval. Určitě by ho nikdy nenapadlo, aby pantera vyhledal sám. Po ničem takovém netoužil, naopak, dával si dobrý pozor, aby se držel stranou od míst, kde měl panter loviště. Zabít pantera byla práce pro zkušeného *šikari* a ne pro něho.

Pokud věděl, v posledních rocích lovci zabili v jejich kraji jediného. Vlastně to ani nebyli lovci a proto se o tom tehdy hodně mluvilo. Levhart totiž zahynul za nezvyklých okolností. Dva bratři šli nasekat dříví na topení a jeden si proto nesl sekeru. Z ničeho nic vyskočil náhle z houští levhart a tlapou srazil jednoho z nich k zemi. Druhý bratr, náhodou právě ten se sekerou, mu přiskočil na pomoc. Rozmáchl se, ostrým nástrojem rozštípl panterovi hlavu a na místě ho zabil. Tak hrdinský čin vzbudil Jamesův obdiv, ovšem sám jej

nehodlal napodobovat. Jeho přísný otec mu často připomínal, že lov velkých dravých zvířat není zábavou pro malé chlapce.

Přesto bylo jen otázkou času, kdy mu levhart zkříží cestu. Když pak k setkání došlo, bylo nebezpečné a napínavé.

James si hověl na zahradě, když zahlédl Habu Dina, jak vychází ven. Nesl uvnitř oplechovaný proutěný košík a následovala rozmluva mezi hochy docela běžná.

„Kam jdeš?“ zeptal se James.

„Jdu jen pro trochu medu,“ odpověděl Habu. James se zasmál. Jednou viděl Habua se džbánkem medu divokých včel, avšak byla to dost nechutně vyhlížející směsice medu, vosku a mrtvých včel. Vypadala spíše jako tekutý rybízový koláč a Hábu jedl med tím způsobem, že do něj strčil prst a olízal jej. Nabídl Jamesovi, aby to zkusil. James se toho odvážil a zjistil, že to je výborné. Jak Habu hrdě prohlásil, med chutná po květinách. Každému by asi takový způsob mlsání nevyhovoval, ale je nutno připomenout, že Habu neměl mnoho sladkostí na výběr. Ve vesnicích nebyla hned za rohem cukrárna jako to bývá v Evropě, s policemi plnými karamel, lízátek, čokoládových bonbonů a jiných cukrovinek, které si snadno získávají srdce hochů i děvčat.

„Kam jdeš pro med?“ zajímalo Jamese.

„Do *bharbaru*.“

Ten název označoval pás džungle, jež odděluje nížinu od kopců.

„Jak ho budeš hledat?“

„Nebudu nic hledat. Vím kde je.“

„Jak to můžeš vědět?“

„Našel jsem tam včelí hnízdo.“

„Jak jsi to dokázal?“

„Jsem odborník,“ zasmál se Habu. „Vím jak na to.“

„Pověz mi to.“

„To je snadné.“

„Tak jak?“

„Stačí, když chytíš včelu.“

„A co dál?“

„Na zadeček jí mázneš kapku pryskyřice a na tu přilepíš maličké peříčko.“

„K čemu to je?“
 „Potom přece můžeš sledovat, kudy se vrací domů.“
 „Jak dostaneš med z hnízda?“
 „Vyberu ho rukou.“
 „Nepoštípou tě?“
 „Jen málo. Zapálím pod stromem oheň a kouř pak omámí skoro celý roj. Těch pár žihadel, která dostanu, mi nevadí. Med stojí za tu trošku bolesti.“
 „Kde vlastně je to hnízdo?“
 „V jednom starém stromě.“
 „Co je to za strom?“
 „Moruše. Nechceš jít se mnou? Dostaneš taky trochu medu.“
 Jamesovi se to moc nezdálo. „Moruše mají rádi medvědi.“
 „Ti nechodí tak daleko z hor. Nahoře, kde se zdržují, rostou lepší moruše.“
 „Ale medvědi mají také rádi med.“
 „Tam co chodím, jsem medvěda nikdy neviděl a bývám tam často.“
 „V *bharbaru* se může skrývat všechno možné.“
 „Nic co by ti ublížilo. Je to nedaleko za plantáží, kde pracuje hodně lidí.“
 „Jak je ten tvůj strom daleko za plantážemi?“ zeptal se James, jehož nezájem o výlet ustupoval.
 „Asi míli. Možná o něco víc.“
 „Stejně je to nebezpečné,“ řekl James a zatvářil se nedůvěřivě. Dobře věděl, jaké představy o délce míle má Habu.
 „No, když se bojíš...“
 „Nebojím se,“ prudce se ohradil James.
 „Tak proč nechceš jít, když se nebojíš?“
 Tak vážný a logický argument rozhodl.
 „Dobrá,“ řekl James. Jdu, ale vezmu si pušku.“
 „Jak chceš, ale nebudeš ji potřebovat.“
 „Ví tvůj otec, kam máš namířeno?“
 „Ne. Nemusím mu nic říkat. Ví, že se umím o sebe postarat.“
 „To bych tak určitě netvrdil,“ pokrčil James rameny. „Ale půjdu s tebou. Počkej, skočím si pro pušku.“

Během pěti minut byli na cestě a po více než hodině chůze se ocitli na okraji *bharbaru*, který zde vypadal jako džungle smíšená s lesem. Jamese vůbec nepřekvapilo, že si Habu představoval míli o hodně kratší, než byla její skutečná délka.

„Tudy,“ řekl Hábu, který šel první.

James také nesdílel Habuovo přesvědčení, že v *bharbaru* nemohou narazit na nějaké vážnější nebezpečí. Proto si nabil pušku dříve, než vstoupili do tajuplného světa, kde zvířata i rostliny žijí a rostou svobodně, v původním souladu přírody, bez podivných vlivů, kterými přírodu omezují rolníci. James cítil, že v těchto koutech se čas zastavil a nic se neměnilo po celá staletí. Les byl ovšem plný života. Ptáci křičeli a švitořili a na stromech brebentily a dováděly opice.

Zdálo se, že Habu přesně ví, kam jde, ale občas se silou zvyku zastavil a naslouchal, jestli nezaslechne nějaký zvuk znamenající nebezpečí. Tak došli až k místu, které bylo cílem jejich „medové“ pouti, k morušovníkům. Stromů tady rostlo několik, vytvářely na otevřené světlině malou skupinu. Mezi nimi vyrůstaly trsy vysoké trávy a shluky rozrůstajícího se křoví *lantany*.

Vzápětí přišli k něčemu, co přimělo Jamese, aby se zastavil. Na zemi ležela zakrvácená zvěř krásných per, která ještě před chvílí tvořila nádhernou páví ozdabu.

„Moc rád bych věděl, co páva zabilo,“ řekl James zamračeně.

„Na tom nezáleží.“

„Krev ještě nezaschla. Pták není mrtev ani půl hodiny.“

„Na to nemysli,“ řekl Hábu netrpělivě. „Tady někdo pořád někoho zabíjí. Pomoz mi natrhat trochu trávy na vykouření včel.“

„Který je to strom?“

„Tamhle ten.“ Hábu ukázal na vysoký starý strom, který zde stál jistě už pár set let. Jeho dny však byly sečteny. Polovina stromu uschla a asi dvacet stop nahoře byla ulomená silná větev, která se však úplně neoddělila od kmene. Konec větve dosahoval až k zemi, takže umožňovala snadný výstup do koruny. V prasklině nahoře bylo vidět, jak je dřevo shnilé. Větev vylomila do kmene veliký otvor, kolem něhož vířily a bzučely včely, jejich mnohaletá práce patrně ovlivnila konec stromu.

„Brzy budeme mít med,“ prohlásil Hábu a položil na zem košík s nádobou, určenou k odnesení kořisti.

Náhle došlo k podivné změně, kdy příroda jako by oněměla. Opice a ptáci zmlkli jako na dané znamení a zavládlo naprosté ticho. Po neustávající směsi zvuků, které jejich uši dávno přivykly, to bylo tím nápadnější. James strnul jako socha a pohlédl na Habua. Habu se rovněž nehýbal. Vysvětlování by bylo zbytečné. Oba věděli, co to znamená.

„Něco tu je,“ zašeptal James.

Habu neodpověděl. Celé tělo měl napjaté a jeho neklidný zrak ostražitě těkal kolem.

„Tamhle něco vidím,“ řekl James sevřeným hlasem, když se jakýsi temný stín mihl od jedné houštiny *lantany* ke druhé.

„Dikobraz,“ vydechl Hábu s úlevou.

„Nesmysl. Ten není tak velký.“

„Myslíš, že to je hyena?“

„Takhle nevypadá žádná hyena!“

„Pak to musel být šakal.“

„Na šakala to bylo moc velké.“

„Tygr to snad nebyl,“ řekl Hábu s nadějí v hlase.

„Určitě ne. To by mohlo napadnout jen blázna.“

„Tak co to tedy bylo?“

„Nevím.“

Nebylo divu, že hoši byli na rozpacích. Když potom James zvíře poprvé uviděl jasněji, trvalo mu nějakou chvíli, než si uvědomil, co to vlastně vidí.

„Vůbec se mi tu nelíbí,“ zašeptal James, jako by byl v kostele. „Nezapomeň na páva, kterého jsme viděli. Nemyslíš, že bychom měli raději zmizet?“

„Napřed si musím nabrat med,“ trval Hábu tvrdošíjně na svém a aniž by čekal, zda James bude něco namítat, vykročil k umírajícímu stromu a trhal přitom trávu. James se nehýbal. Hleděl dál upřeně k místu, kterým před chvílí přelétl mihotavý stín.

Pak se to stalo. Vzduch rozechvělo pronikavé zavřeštění. Takový zvuk oznamuje smrt. Bylo obtížné odhadnout odkud se ozval. Blízko, ve větvích stromů sborově zaječela tlupa opic a

vzápětí se vrátilo ticho. Ten pochmurný klid drásal nervy více než řev. James pohnul palcem a odsunul pojistku pušky.

„To byla hyena,“ řekl Habu, ale neznělo to přesvědčivě.

„Měj rozum, Hábu,“ zasyčel James. „Nenamlouvej si hlouposti. Tu opici zabil dravec. Hyena nikdy opici nechytí!“

„Nechytí...“ vydechl Hábu jako skomírající ozvěna.

„To co jsem viděl, mi připadalo jako levhart,“ prohlásil tiše James. „Bylo to ale hodně tmavé a určitě to nemělo na kůži žádné skvrny. Je tu s námi dravec! Jdeme domů.“

„Když chytil opici, tak nám dá pokoj, ať už to je kdo chce,“ zašeptal Hábu, ale James si pomyslel, že vyjadřuje jen své přání, aniž by o tom byl pevně přesvědčen.

Hoši několik minut tiše a váhavě stáli a s napjatými nervy se rozhlíželi a naslouchali. Nic neviděli, nic neslyšeli.

„Už je pryč!“ ozval se konečně Hábu.

„Nejsem si tím vůbec jistý, ale pevně doufám, že máš pravdu,“ odpověděl James ponuře. „Já půjdu taky pryč. Už toho mám dost.“

Měli se k odchodu, jenomže sotva vykročili, ozvalo se odněkud zblízka hluboké chraplavé zavrčení.

Habu odhodil natrhanou trávu a po padlé větvi vyšplhal nahoru po větvi jako opice.

James setrval na místě. Věděl, že nemůže udělat nic lepšího. Učinil jediný, a to velice pomalý pohyb. S prstem na spoušti zvedl pušku k rameni. Bylo mu jasné, že náhlý pohyb by téměř s určitostí vyprovokoval okamžitý útok.

Nic se nestalo.

Uvolněně vydechl a otočil se k příteli.

„Dělej si co chceš, ale já jdu domů,“ řekl.

„Počkej na mě,“ žadonil Hábu ze svého místa nahoře na stromě. „Už jsem dostal pár žihadel.“

Pomalu se spouštěl po ulomené větvi na zem. James na to nedbal, vykročil, ale nedošel daleko. Udělal sotva pár kroků, když z trsu trávy, který by sotva ukryl něco většího než je zajíček, vyskočilo mrštné zvíře, které se muselo plížit za nimi. Bylo dokonale černé. Černé jako uhlí, černé jako noc! V ostrém kontrastu s barvou kůže byly jeho zuby bílé jako peří labutě. Podle velikosti a tvaru těla

James poznal, že to může být jediné panter. Vzácně se vyskytující zvíře, černý panter. Z nějakého záhadného důvodu, který znal jen sám dravec, nejspíše proto že James tiše stál, si bílého chlapce nevšímal. Měl oči pouze pro Habua, který pádil zpátky ke stromu a skutečně neztrácel čas. Když dobíhal k moruši, ušetřil si několik yardů a vyskočil nahoru jako divoká kočka.

James viděl k čemu se schyluje a vystřelil na pantera. Ten však letěl nízko při zemi jak vystřelený černý šíp a James s tak nízkým letem nepočítal. Přesto ho patrně zasáhl do některé zadní pracky, neboť panter zavrčel a za skoku si chňapl po noze. Nezastavilo ho to. Letěl dál jako šíp a na větev se za Habuem téměř vznesl.

To vše se odehrálo během několika vteřin. Habu byl již téměř na vrcholku stromu a zřejmě zapomněl, že má v patách šelmu, která je v této disciplíně přeborníkem. Teď mu ovšem nezbyvalo nic jiného, než se držet nahoře. Když viděl, že panter šplhá za ním, vykřikl a James se lekl, že spadne. Znovu nabil a tentokrát zamířil na černé tělo pozorněji. Panter lezl vzhůru s roztaženými prackami a drápy zarýval do kůry stromu. James slyšel, jak kulka žuchla do pružného těla.

Panter strnul, nohy mu zkameněly, otočil však hlavu a pohlédl k zemi. James nikdy nezapomene na výraz zuřivé nenávisti v očích, které se na něj upřely. Velká kočka divoce zasyčela a tvář zvířete se zkřivila do děsivé masky. Pokusila se dál šplhat nahoru, avšak již to nešlo. Začala se smekat a klouzala dolů, zpočátku pomalu a pak stále rychleji, jak slábnoucí pracky ztrácely sílu zachytit se kůry stromu. Z několika posledních yardů šelma spadla, ještě pár vteřin drásala trávu a pak zůstala tiše ležet.

James znovu nabil. Nechtěl zaměnit odvahu za hloupost. Kapitán Lovell, jeho přítel a zkušený *šikari*, mu řekl a vícekrát opakoval: „Na nebezpečné zvíře, o kterém si myslíš, že je mrtvé, vždy dříve než k němu přistoupíš, vystřel ještě jednu ránu. Pro jistotu ještě ránu navíc! Když na to zapomeš, říkáš si o těžké poranění.“

James beze spěchu vpálil do nehybného těla ještě jednu střelu. Byla to snadná rána. Panter se ani nehnul. James se k němu opatrně přiblížil a umístil čtvrtou kulku za ucho do hlavy zvířete. Pak se

podíval nahoru na Habua a hlasem, který sotva sám poznával, křikl: „Je to v pořádku. Už můžeš dolů.“

Roztřesený Habu slezl po větvi, na zemi se zastavil a na rtech se mu zjevil bázlivý úsměv. Oba hoši chvíli stáli a dívali se na mrtvého dravce.

„Vzpomínám si, jak jsi tvrdil, že tu není nic, co by nám mohlo ublížit,“ připomněl James chladně. „Jak se ti líbí tohle neškodné koťátko?“

Habu udělal váhavý posunek. „Máš pravdu, myslel jsem si to,“ řekl rozpačitě. „Ale já tady opravdu nikdy nic takového nepotkal. Kdo by to čekal? Ten netvor sem musel přijít z velké dálky.“

„Kdybys ho tu potkal dřív, stěží by ses sem znovu vracel,“ řekl jedovatě James a sklonil se k panterovi, jenž byl obrazem dokonalé kočičí krásy. Je to nádherné zvíře,“ řekl smutně. „Škoda, že jsem ho musel zabít.“

Habu očividně jeho pocity nesdílel. „Je líp, že ten satanův syn je mrtev,“ prohlásil. „Všechny opice z okolí budou skákat štěstím. Střílel jsi dobře. Děkuju ti.“

„Štěstí je, že jsem tě neposlechl a vzal si pušku,“ řekl James. „Pořád si ještě chceš nabrat med?“ dodal a rozhlédl se kolem. „Ten kocourek by tu mohl mít blízko kamaráda.“

Habu se nuceně zasmál. „Myslím, že mě na med přešla chuť. Asi půjdeme domů.“

„Dobrý nápad,“ odpověděl James. „Cestou se stavíme na plantáži a řekneme lidem, co tady leží. Někomu se bude kůže hodit. Byla by škoda, nechat ji hyenám.“

„Ty ji nechceš?“

„Já? Ne. Pokaždé kdybych se na ni podíval, přejel by mi mráz po zádech.“

„Říkal jsem ti přece, že se bojíš,“ zasmál se Habu Din.

James se ušklíbl a vykročili k domovu.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

JAK VYCHOVAT PROFESORA

James po dlouhé roky nepoznal opravdové hory, neboli předhůří Himaláje, které se rozkládá na sever od Mirapore, kde jeho otec sloužil. To místo leželo v severním výběžku Spojených provincií, poblíž Garwhalu a do hor odtud bylo blízko. Přesto hory neznal. Příčina byla prostá a vězela v tom, že k takové cestě nebyl důvod. Rozhodně by šlo o dlouhou a namáhavou pouť a nebylo pravděpodobné, že by se na ni James kdy vydal, kdyby nedošlo ke zvláštní shodě okolností. Ani tehdy ho však k cestě nic nenutilo a Jamesův otec by s ní patrně za běžných okolností nesvolil. Nastalo však období mimořádně velikých veder, která vyčerpávala všechny Evropany a dokonce i domorodce. To se ukázalo být hlavním důvodem, proč pak Jamesův otec změnil názor. Dospěl totiž k tomu, že chladný horský vzduch prospěje zdraví jeho syna, které nikdy nebylo příliš dobré a v palčivých vedrech se neustále zhoršovalo. Otec tedy svolil. Ukázalo se, že chlapcově zdraví pobyt v horách skutečně prospěl, získal tam řadu nových zkušeností, a k tomu se dokonce přidaly i hodnoty výchovné...

James to tehdy ještě nemohl tušit, ale dobrodružství začalo, když po poledni zastavil před jejich domem dvoukolový kočár tažený pěkným koněm. Takové vozy se v oblasti často užívaly při delších cestách, pokud nebyl jiný dopravní prostředek. V kočáru seděli dva muži a byla v něm i hromada zavazadel. Jednoho z mužů James znal. Byl to jeho starý přítel *šikari* Lovell, s nímž se znal tak dobře, že měl dovoleno říkat mu „kapitáne“.

Druhým mužem byl vysoký mladý cizinec, jemuž James hádal něco přes třicet let. Měl na sobě bílý oblek, který svítil čistotou. Na hlavě mu seděla tropická přilba, která byla tak veliká, že by dle hochy mohla sloužit jako obstojný deštník. Z bílé barvy jeho pleti hoch usoudil, že není v Indii nijak dlouho, protože se ještě ani nestačil opálit. Skutečně se nemýlil. Brzy se dověděl, že chlapík byl v tropické zemi poprvé v životě.

Jamesův otec oba muže přivítal a pak je ubytoval v domě, kde se však neměli zdržet dlouho. Pak vyšlo najevo, že chlapík sem přijel s podivným posláním, nebo takové se alespoň zdálo Jamesovi, když uslyšel oč jde. Podle místních měřítek to skutečně byly neobvyklé důvody. Vše jim vysvětlil kapitán Lovell.

Cizince jim představil jako profesora Nigela Desmonda z USA a řekl, že mu sám dělá průvodce. Profesor byl vysoký, štíhlý, a jeho čelo již nějaký ten měsíc opouštěly vlasy. Nosil brýle a mluvil se silným americkým přízvukem, což bylo zcela přirozené. James, který se s nikým takovým dosud nesetkal, to považoval za docela zábavnou novinku. Profesora sice považoval za příjemného chlapíka, v duchu mu však vyčítal, že velice rád hovoří s naprostou sebejistotou o věcech, se kterými nemá nejmenší osobní zkušenost. O něco později, když James mluvil s kapitánem o samotě, Lovell mu jeho názor tiše potvrdil. Zašeptal mladému příteli, že profesor má svoje vědomosti výlučně z knih. James si však o něm proto nemyslel nic špatného a také kapitán dodal, že každý se musí neustále učit a nemá takový význam, zda se poučuje přímo v přírodě nebo jen z knih.

Závěrem se ukázalo, že profesor Desmond je významný biolog a přírodovědec a za svým jménem má několik titulů, které pro Jamese mnoho neznamenal. Považoval je za jakési univerzitní hodnosti, které mají dělat dojem na nevzdělance. Desmond se prý také vyznal v preparování, v umění vycpávat zvířata. K tomu co zamýšlel dělat v Indii, tohle umění určitě využije.

V současnosti pracoval pro nové přírodovědné muzeum v Americe. Založili ho nedávno, dosud mu chybělo slavné jméno a jeho zámožní představitelé by rádi rozšířili sbírky. Profesor přijel do Indie, aby tu opatřil nové exponáty a sám se přiznal, že jeho nevýhoda spočívá v tom, že nezná jediné slovo ze žádného indického jazyka. Právě proto potřeboval kapitána, který měl pro něj zařizovat vše potřebné a pomáhat mu dostat se k cíli. Tím byla pahorkatina na sever Garhwalu. Shánění zvěře mu tam zabere delší dobu. Kapitán který neměl tolik času, ho tam měl dopravit, zanechat ho na místě a po třech týdnech se pro něj vrátit do hor, aby ho dopravil zpět k vymoženostem civilizace.

Hlavním účelem profesorovy výpravy bylo tedy obstarat exempláře nesnadno dosažitelných zvířat, jako byl kamzík goral, himalájská koza tahr a koza šrouborohá – markhor. Obtížnost spočívala v tom, že tahle zvířata byla nesmírně plachá, zdržovala se na skalních útesech a příkrých svazích a proto bylo nesnadné se k nim dostat. Nebyla však útočná ani nebezpečná. Profesor s sebou vezl všechno, o čem předpokládal, že bude potřebovat, aby zvířata ulovil, stáhl z nich kůže, konzervoval je a poslal lodí do Států. Tam je vycpou, upevní na podstavce a stanou se chloubou muzea.

James si však myslel, že profesor má s sebou také hromadu věcí, které potřebovat nebude, alespoň podle běžných zvyklostí. Takové vybavení ještě nikdy neviděl. Stan, pušku, truhličku s rupiemi na výplatu nosičům nebo kameru, takové věci dokázal pochopit, jenže jiné, jako přenosnou vanu, veliké skládací křeslo nebo spoustu neznámých a jistě velmi drahých potravin v plechovkách, považoval za zbytečnosti. To všechno museli najatí lidé přenášet a dřít se s tím. Znamenalo to najmout mnoho nosičů. Bylo zřejmé, že Desmond se všemožně vyhýbá každému nepohodlí.

Na tom pochopitelně nebylo nic špatného, ale pro Jamese to byla novinka. Všichni bílí lovci, které dosud poznal, a bylo jich dost, vyznávali metodu „jít na lehko“. Nebylo to pouze proto, že by si nemohli dovolit nákladnou výbavu, ale tak se to zde prostě dělalo. Všichni dávali přednost tomu, provozovat svůj oblíbený sport za obtížných podmínek. Více zavazadel více překáželo.

Nakonec James pochopil, že profesor se o sport vůbec nezajímá. Jeho výprava měla výhradně vědecké cíle a chlapec dospěl k závěru, že americkým vědcům na penězích nezáleželo, byli patrně bohatí. Ze začátku, když profesor hovořil o zvířatech, jako je kamzík goral, himalájská koza a koza šrouborohá, byl James v rozpacích a vlastně ani nevěděl, o čem mluví. O takových zvířatech nikdy ani neslyšel, natož aby je viděl. Dalo se to pochopit, protože v částech Indie, které znal, by horské druhy dlouho nepřežily. Ačkoli jejich domov ležel nedaleko, v Mirapore je neznal téměř nikdo.

Naproti tomu profesor o nich věděl všechno a snad ještě o něco víc, Jamese však brzy napadlo, že jeho přednášky jsou nejen nudné, ale také příliš přezíravé až nafoukané. Stačilo, když si uvědomil, že

pan profesor ani jednu živou horskou kozu dosud neviděl. Přesto se hoch nechtěl k Američanovi stavět příliš kriticky. Vědec byl už prostě takový a určitě to nemyslel zle. Třeba právě tohle byl ten nejlepší vědecký přístup.

Goral byl místní název rohatého zvířete, příbuzného antilopám a kozám. Byl to vlastně druh kamzíka. Měl hustou, hrubou, tmavou srst, která ho v chladných horách kde žil, chránila před zimou. Také tahr byla divoká koza a jí podobná markhor se od ní lišila tím, že měla spirálovitě zatočené rohy. Všechny žily v horách a byly pozoruhodné rychlostí, se kterou zdolávaly neschůdné skály a rejdlily po strmých srážech, kde měl člověk dojem, že se neudrží nic, co chodí po čtyřech nohou. Po celé generace je lovili místní horalé, kteří museli žít z toho, co jim poskytla chudá země. Kozy se nepřátelům přizpůsobily a byly tak ostražitě, že přiblížit se k pasoucímu se stádu, bylo téměř nemožné. Cestovatelé však brzy zjistili, že horalé neustále vymýšlejí nové způsoby, jak je přelstít a dostat se ke kozímu masu.

Profesor Desmond také vyslovil tajnou naději, že v horách uloví divokou kočkovitou šelmu velkou jako levhart, se světle žlutošedou kožešinou a krátkou hustou hřívou, známou jako sněžný levhart. O těchto šelmách už James něco věděl, protože byl svědkem, jak jednu vzácnou kožešinu sněžného levharta nabízel jakýsi horal na bazaru v Aláhabádu za obrovské peníze. Pouze málo lidí vidělo sněžného levharta živého. Byl tak vzácný a tak plachý, že se ani nevědělo o jediném případě, kdy by napadl člověka.

Profesor však neřekl nic o své představě, jak se dostane blízko těch neobyčejně ostražitých a plachých zvířat. James se ho zeptal, zda vůbec kdy stopoval zvěř. K jeho úžasu se profesor přiznal, že nikdy žádnou zvěř nelovil a navíc, že v životě nic nezastřelil! Dokud se nezačal zabývat touto záležitostí, nestřílel ani z pušky, ani z revolveru nebo pistole. Teprve chystaný výlet do Indie vědce přinutil, aby zašel na střelnici a prvně si tam zastřílel s puškou. Je proto možné divit se Jamesovi, že začal přemýšlet o tom, jak to dopadne, až půjde do tuhého? Kapitán měl zřejmě stejný názor, neboť užasle pohlédl na hochu a zvedl oči ke stropu.

Kapitán pak vyjasnil svou úlohu na výpravě. Dojedou s kočárem tak vysoko, jak jen to bude možné. To znamená, že využijí cest, na

nichž jsou vystaveny mosty pro kolová vozidla přes údolí několika řek, které musejí překonat. Jde o přítoky mohutné řeky Ganges, jež pramení v horách a zavlažuje celou oblast. Tyto mosty, stejně jako cestu, zřídila před léty lesní správa pro dopravu dříví. V jistých vzdálenostech od sebe postavila také *daky*, či noclehárny, třebaže jen v málokteré z nich trvale sídlí stálý správce. To však nemohlo nijak ovlivnit průběh cesty. Lovell věděl, že konečným cílem bude vesnice Dardani a věřil, že tam dojedou do tří dnů.

Vůz tedy dojede do Dardani a tam už musí zůstat. Odtud se půjde pěšky s nosiči z kmene Garhwali, kteří ponесou zavazadla. Ti se budou od vesnice k vesnici měnit, až donesou náklad k samému cíli. Garhwaliové nebo Kumaonové, kteří tam sídlí, jsou mimořádně dobří nosiči, takže s nimi nebudou žádné potíže. Budou jen rádi, když si vydělají peníze.

Kapitán odhadl, že to zabere asi týden, než vystoupí dostatečně vysoko do kopců, kde žijí horská zvířata, jež zajímají profesora. Tam kapitán dojedná s místními lidmi vše potřebné ohledně lovu, rozloučí se s Američanem a vrátí se domů. Lov potrvá delší dobu a on tam nemůže tak dlouho čekat. Za první den by měl profesor kraj trochu poznat a dál to už bez potíží zvládnout sám.

„Bez znalosti jazyka to nebude tak jednoduché, jak by se mohlo zdát,“ poznamenal chlapec.

„Obávám se, že jiná možnost není,“ řekl kapitán. „Já se prostě musím hned vrátit.“

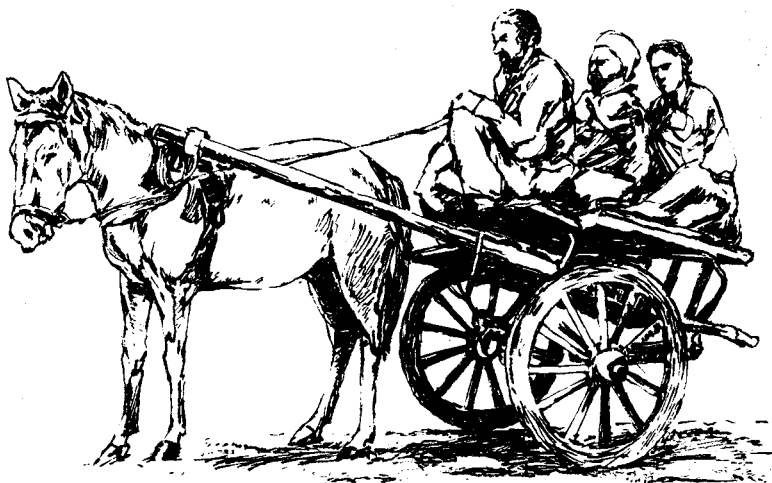
„Jsem tu také já?“ ozval se James.

„Co tím myslíš?“ zeptal se jeho otec.

„Kdyby panu profesorovi nevadilo, že se k výpravě přidám, mohl bych mu být užitečný jako tlumočník. Profesor by mohl utrpět úraz nebo onemocnět a co by pak dělal? Na takových výletech, jak víte, se může přihodit všechno možné,“ řekl nesměle James.

Když domluvil, nečekal, že ho vezmou vážně. Byl připraven na to, že otec okamžitě smete jeho návrh ze stolu. Ten se však k jeho překvapení vážně zamyslel.

„To vypadá docela rozumně,“ prohlásil kapitán Lovell. „Opravdu by bylo lépe, kdyby náš host měl s sebou někoho, kdo by se dokázal domluvit s domorodci. Skutečně může dojít k nehodě.“

„Ano, pak by mohl pomoci,“ přikývl Jamesův otec. „Chlapec taky potřebuje změnit prostředí a dostat se z tohoto úmorného vedra. Čerstvý horský vzduch by mu udělal náramně dobře.“

„Obstojí chlapec v jeho věku na tak náročné cestě?“ zatvářil se pochybovačně profesor.

„S tím si nedělejte starosti,“ zasmál se kapitán. „Kdybyste se vyznal v kraji jako on, nepotřeboval byste průvodce.“

„A umí zacházet se střelnou zbraní?“ zeptal se Desmond.

„Kdybyste střílel tak rychle a přesně jako James, dostal byste svého goralu bez nejmenších potíží.“

„Dobrá,“ souhlasil profesor. „Když myslíte. Jestli to vyhovuje vám, proč bych měl být proti?“

A tak ještě než skončil večer, bylo ujednáno, že členem výpravy bude i třetí člen – James. Těšil se na nové zážitky a měl velikou radost. Už dávno toužil podívat se do hor, které byly na dohled, ale nikdy se nenaskytla příležitost, aby je navštívil.

Následujícího jitra byla výprava na cestě. Jeli v dvoukolovém voze taženém koněm. Kapitán a profesor seděli vpředu a hoch se posadil dozadu na své zavazadlo, na lehký tlumok, který byl rovněž jeho spacím pytle. Protože profesor prohlásil, že má pro každého dost potravin, chlapec si s sebou vzal jenom své toaletní potřeby, pušku a tašku s náboji. Kůň, kterého si Lovell vybral, byl mladý a

silný, takže cesta ubíhala rychle. K prvnímu bungalovu dorazili o hodinu dřív než kapitán předpokládal.

Podrobné vyprávění o zbývajících částech cesty by nebylo zajímavé. Do Dardaní, konečné stanice cesty vozem, dorazili třetího dne bez události, která by stála za zmínku. James ještě nikdy necestoval tak pohodlně a jak neustále stoupali, cítil, jak se okolní vzduch ochlazuje. Bylo znát každých tisíc stop. Vychutnával si to. Cítil, jako by putovali za svěžestí a úmorná vedra zanechali v nížině. Jamesovi bylo ovšem jasné, že obtížnější část cesty leží teprve před nimi.

V Dardaní svěřili koně i vůz do péče místního náčelníka, který jim ochotně opatřil požadovaný počet nosičů. Rozdělili náklad a druhého dne časně ráno pokračovali pod čistým modrým nebem pěšky. Cesta vedla neustále do kopce a chůze byla namáhavá, ale Jamese to těšilo. Nikdy se necítil tak dobře a prvně v životě pochopil, jaký rozdíl znamená změna nadmořské výšky.

Vzduch tu byl čirý, jasný a průzračný, že se vzdálené předměty daly rozeznat do úplných podrobností. Koncem čtvrtého dne cesty skončil tropický les. Před nimi se tyčily kopce s úbočími hustě porostlými neprostupným smrkovým a jedlovým lesem, který se táhl na stovky mil daleko. Nad jejich hřebeny se v dáli rýsovalo téměř souvislé pásmo jakési bílé oblačnosti, a James věděl, že to nejsou mraky, ale vrcholky mohutných himalájských obrů, pokryté věčným sněhem a ledem, tak zvaná Střecha světa.

Výprava se kromě občasného odpočinku nezastavovala a už šestého dne dorazila do větší garhwalské vesnice ve výšce asi 10 000 stop. Postavili stan a zbudovali tábor. Teď už James cítil únavu. Jistě se u něj projevila námaha z vytrvalého stoupání, ale nepochybně se na únavě podílel i zdejší řidší vzduch. Nedával to na sobě znát. Nejsilnější vzpomínkou na první noc v této výšce byl pocit chladu. Před svítáním ho probudila zima. Zasoukal se hlouběji do spacího pytle a uvědomil si, že již jsou v oblasti, kde ranní teplota může klesnout pod bod mrazu. Tehdy ho ani nenapadlo, že by mrazy mohly nějak ovlivnit profesorovy plány a podle všeho si to neuvědomil ani Lovell, jinak by je možná varoval. Ráno stačil předat poslední pokyny náčelníkovi vesnice, pak se rozloučil s Desmondem a Jamesem a vydal se na dlouhou cestu domů.

Jakmile odešel, profesor Desmond se ujal organizace sám. Jeho první počín se zdál být důvtipný a byl jistě veden jeho nejlepšími úmysly. Nabídl odměnu sto rupií za každou kůži horského zvířete, kterou mu vesničané přinesou. James přetlumočil jeho přání přesně tak, jak ho řekl. Desmond chtěl jenom kůže, maso si horalé mohli ponechat! Vesničany to samozřejmě potěšilo, chlapec si však nebyl jistý, zda je taková nabídka moudrá. Pomyslel si, že by bylo lepší oznámit jim to později, protože v domorodcích teď mohl vzniknout dojem, že nezáleží na tom, jakým způsobem zvíře zabijí. Vidina slušného výdělku je prostě mohla dovést k nějaké barbarské metodě lovu. To mohl být důvod, proč se na bazaru v Aláhabádu čas od času objevovaly kožešiny sněžného levharta, zatímco bílí lovci na tohle zvíře v horách téměř nikdy nenarazili.

Potom profesor vyšel ze stanu s velkým dalekohledem zavěšeným přes rameno. Když se ho James zeptal, kam se chystá, profesor mávl paží ke kopci, který se zvedal nad vesnicí.

„Vystoupím až nahoru a řádně prozkoumám okolí,“ řekl. James odpověděl, že by bylo lépe ponechat to těm, které kapitán vybral jako průvodce a kteří tu znají každou píd' půdy. Desmond ale nakrčil čelo a stroze prohlásil, že nejraději věří vlastním očím. James ztichl, ale když pak s profesorem stoupal nahoru, uvažoval o jeho poznámce. Sám by spíše důvěřoval zdejším lovcům, kteří si zde prošli všechny stezky a znali každou skálu a kámen na míle daleko. Vyznali se v nástrahách zdejších hor, i v těch, které by neodhalil ani nejlepší dalekohled, protože na tom mohl záviset jejich život. Byla to ale profesorova výprava, ne Jamesova, takže by bylo hloupé Desmonda přesvědčovat, co a jak má udělat.

Po nesnadném výstupu, namáhavějším než profesor i hoch čekali, stáli na vrcholu. Když se trochu vydýchali, profesor si sedl na zem a zahájil „průzkum“. Studoval a zkoumal skály a srázy v okolí, nutno říci že velice pozorně a pečlivě.

„Už je vidím,“ vyjekl náhle asi po deseti minutách.

„Co vidíte?“

„Kamzíky.“

„Kde?“

„Tamhle vpravo. Pěkné malé stádo na plošině nad údolím a zdá se mi, že ho vede statný samec. Podívej se! Vezmi si dalekohled.“

James sáhl po dalekohledu a vzápětí uznal, že se vědec nemýlí. Stádo bylo hodně daleko a zdálo se, že se pokojně pase. Přikývl a vrátil přístroj.

„Jsou tam,“ řekl. „Goralové?“

„Ovšem a něco ti řeknu,“ prohlásil profesor. „Jestliže zůstanou tam kde jsou, mohli bychom se k nim snadno přiblížit. Objevil jsem totiž i stezku, která se vine po úbočí hory a končí právě pod tou plošinou. Odtamtud je budeme mít na dostřel.“

James se podíval na slunce, které se již blížilo k zenitu. „Je to daleko,“ řekl váhavě. „Pochybuji, že bychom se tam dostali před setměním. Nechtěl bych se vracet po takové stezce potmě. Zdá se mi dost krkolomná i za denního světla. A strávit noc na té plošině mě také neláká. Bude tam hrozná zima. Měli jsme vyjít dříve.“

„To je v pořádku,“ odvětil profesor rozechvěle. „Nemusíme přece spěchat. Vyrazíme zítra hned za svítání. Tak budeme mít dost času na cestu tam i zpátky za světla.“

„Ale goralové už tam nemusí být.“

„Nemusí, ale já věřím, že tam budou. Myslím, že tam pravidelně chodí na pastvu. Je to daleko nejzelenější místo v dohledu a není vůbec pravděpodobné, že by běhali za pastvou někam daleko. Však už si je pohlídáme.“

„Zeptejme se náčelníka na jeho mínění,“ navrhl James. „Kapitán řekl, že to je zkušený a moudrý člověk. Máme se ho zeptat vždycky, když si s něčím nebudeme jistí.“

Profesor se na Jamese usmál. Neřekl nic.

Vrátili se do vesnice a vyhledali *mallika*⁴ jménem Lal Das. James mu oznámil, co objevil profesor a vysvětlil mu, že se chtějí zítra ráno vydat na lov.

Sám James považoval profesorův záměr za docela dobrý a tak ho dost překvapilo, že náčelník byl důrazně proti. Tvrdil, že stezka je nesmírně nebezpečná, neřekl však proč a sám James by to nikdy neuhodl. Stejně by ovšem dopadl každý, kdo neznal kraj. Starý muž

⁴ Mallik— náčelník vesnice či kmene.

pak dodal, že ví o lepším způsobu, jak lovit goral, avšak jak to udělat, neprozradil. Souhlasil jenom s tím, že stádo bude příští den pravděpodobně na stejném místě. Jestliže však chtějí použít stezku za každou cenu, ať vyjdou později, až už bude zářit slunce. James to přetlumočil do angličtiny a vysvětlil, že starý náčelník je varuje před tím, aby vyšli brzy ráno.

„Jistě, jistě,“ řekl profesor přezíravě. „Chce si asi ušetřit starosti. Je také možné, že by rád zabil nějakého toho goralu sám, aby si mohl vyžádat odměnu.“

„Ne. Jsem přesvědčen, že chce ušetřit starosti nám,“ odporoval James.

„Jak myslíš, hochu,“ usmál se Desmond. „Stejně nejraději jednám podle svého rozumu. Toho staříka si nevšímaj. Není nutné, aby šel s námi. Je to nevědomý domorodec.“

To Jamese rozzlobilo. Zvedl vzdorovitě hlavu. „Tihle lidé jsou snad nevědomí v porovnání s vaším vzděláním, ale vědí všechno, co je třeba vědět o horách, ve kterých žijí. Je to přesně tolik, co potřebují, aby v horách přežili. Vědí toho prostě víc, než se dá říct o některých běloších!“

Patrně se tím profesora dotkl.

„Dobrá, dobrá,“ prohlásil ostře Desmond. „My to však uděláme přesně tak, jak jsem se rozhodl já. Jestli se ti to nelíbí, můžeš se hned vrátit k otci. Určitě to dokážeš bez potíží.“

V poslední profesorově větě zazněl osten jízlivosti, která, jak Jamese napadlo, pramenila z jeho podivné žárlivosti na chlapcovu znalost země a lidí, kteří v ní žijí. Raději už nic nenamítal, ale obával se, že pokud bude profesor trvat na takovém pohledu na věc, nemusí to s ním v horách dopadnout nejlíp. Vždyť přece sám James, který se v této zemi narodil, vždy ochotně přijímal rady místních obyvatel.

Oznámil proto Lалу Dasovi, že *sáhib* profesor se rozhodl zastřelit kamzíka po svém.

Nato starý muž zvedl ruce nad hlavu a volal Boha za svědka, že udělal vše, co bylo v jeho silách, aby zabránil neštěstí. Tím celý hovor skončil. Jamese to popletlo a v hlavě mu zavířily obavy, co přinese budoucnost. Nebylo však v jeho silách, aby s tím mohl něco udělat.

Zbytek dne strávili přípravami na ráno. Profesor si vyšel ještě jednou na kopec a vrátil se ve skvělé náladě. Zjistil totiž, že „jeho goralové“ neopustili „jeho plošinu“...

Nastala další nepříjemně studená noc a James se ve svém spacím pytli probudil celý prochladlý. Vstal a než udělal čaj, řádně se rozhýbal.

Když vyrazili, hvězdy ještě žhnuly na obloze jako zářivá světla nebeských majáků. James šel za náčelníkem, ale nenašel ho. Řekli mu, že odešel s několika lovci do hor. Jamesovi se to zdálo dost podivné, ale pak ho napadlo, že se starý muž také rozhodl jít na lov goralů. Nedalo se mu to zazlívat, neboť vesničané už asi dost dlouho neochutnali maso.

Stezka vinoucí se kolem hory stále stoupala a cesta po ní byla velice náročná. I bez náčelníkovy rady James věděl, že je očekává velická námaha a značné nebezpečí. Místy kráčeli jen po úzké římse, v lepším případě po chodníčku, ohlazeném kopýtky mnoha generací horských zvířat. Stezka se kroutila v nekonečných zatáčkách sem a tam při ponurých stěnách, na nichž se neuchytilo ani stéblo trávy. Na jedné straně vráželi ramenem do příkré skály tyčící se do výše, na druhé byl sráz, střemhlav padající do hluboké rokle, jejíž dno zakrývala hustá spleť stromů a keřů. Pod nimi zřejmě tekla horská říčka. James ji neviděl, ale občas zaslechl zašplouchání vody, jak si razila cestu ke své vzdálené matce Ganges. Slunce dosud nevyšlo nad vrcholy okolních hor, řídký vzduch byl stále mrazivě chladný a James byl nakonec rád, že ho zahřívá namáhavá chůze.

Profesor krácel první, s puškou a dalekohledem zavěšenými přes rameno. Pak došli k místu, které bylo podle Jamesova odhadu asi ve třetině cesty, avšak dosud dost hluboko pod cílem. Stezka se tady zúžila na jakousi římsu, která nebyla širší než dvě stopy, někde i méně. Chlapec mohl jít bez potíží, avšak ramenatější profesor si musel dávat pozor a vytáčet se od stěny bokem. Stezka se před nimi kroutila jako had, někdy se svažovala dolů, častěji ovšem příkrě stoupala vzhůru. Neviděli ji v celé délce, protože sledovala skálu a místy se stáčela do hlubokých rozsedlin, jakýchsi svislých jizev ve skalním masivu. Mohli ji vidět jen daleko vpředu, kde mohutným obloukem obkružovala pokračování strmého horského svahu.

Potom jim bůh hor požehnal a stezka se rozšířila tak, že mohli oba stát vedle sebe. Na chvíli se zastavili a právě tehdy došlo k něčemu nečekanému. James se zadíval na stezku na protější straně skalní stěny, protože bližší pohled mu zakrýval rozeklaný výběžek skály. Ke svému úžasu viděl, jak k nim stezkou uhání jakési zvíře, buď goral nebo podobná horská koza. Pak rozeznal goral, velkého samce s pěknými růžky. Utíkal, jako by ho někdo štal. V té chvíli zvíře zahlédl i profesor a užasle se otočil k Jamesovi.

„To je ale štěstí!“ vykřikl. „Nehýbej se. Počkáme na něj tady, vběhne mi do rány sám. Složím ho, jak se ukáže v zatáčce.“

Zatáčka, o které mluvil, byla necelých šedesát yardů před nimi. Stezka se tam opět zužovala a ztrácela se jim z očí za rozeklanou skalní stěnou, zakrývající strž, do které na druhé straně vběhl goral.

Profesor strhl pušku z ramene, poklekl na koleno a čekal. James se přikrčil za ním a předpokládal, že profesor dříve než vystřelí, nechá kamzíka vyběhnout kus za ohyb stezky, aby v případě, kdyby minul a zvíře se otočilo zpátky, měl ještě čas na druhý výstřel, než se goral otočí a zmizí. Co se týká štěstí o kterém profesor mluvil, nebyl si jím vůbec jistý. Bylo jej až příliš, aby to byla pravda. Proč by měl kamzík opouštět stádo? Proč odběhl z plošiny? Důvodem mohlo být jediné to, že někdo vyplašil celé stádo! Zvíře běželo jako o závod a zděšení v něm mohl vyvolat jediné člověk. Jaký? James si byl jistý, že zná odpověď. Byl to náčelník Lal Das nebo některý z jeho lovců. Tam tedy šli. Na druhou stranu plošiny, aby goral zahnal k nim a zkrátil jim cestu. Pokud to měl v plánu, zdařilo se mu to dokonale.

Goral zmizel v rozsedině, která musela být značně rozlehlá, neboť mu trvalo notnou chvíli, než se znovu objevil. Konečně byl zde a vběhl cvalem ze zatáčky. Profesor zamířil.

To co se odehrálo dál, James jen těžko dokázal popsat. Zvíře se najednou zachovalo, jako by šláplo do louže oleje. V zatáčce náhle uklouzlo a nohy mu ujely do strany, jako by se pokusilo zastavit, nebo se dokonce obrátit do protisměru. Při pádu narazilo hlavou do skály, odrazilo se od ní, a pak se vezlo po boku stezkou. Nebylo myslitelné, že by goral mohl znovu získat rovnováhu. Doklouzal ke druhé straně stezky a potom ho pohltila propast. Po chvíli ticha se

ozvalo zapraskání, jak tělo horského zvířete dopadlo do větví na dně rokle...

Desmond sklonil pušku a obrátil užaslou tvář k Jamesovi. „Viděl jsi to?“ zasmál se. „A to mi vyprávěli, že nikdo neviděl upadnout kamzíka!“

„No tak tenhle spadl,“ řekl chlapec. Než však mohl pokračovat a vyslovit své podezření, profesor již běžel po stezce k místu, kde našel svůj konec goral. Patrně se chtěl podívat, jestli je možné dostat se dolů do rokle a mrtvé zvíře vytáhnout. James vykřikl, ať nespěchá, ale profesor bud neslyšel, nebo na varování nedbal.

Chlapec za ním krácel opatrně a uvažoval o podivuhodné věci, které byl právě svědkem. Mohl by goral strčit nohu mezi kameny a zlomit si ji? kladl si otázku. Bylo to možné, ale nepravděpodobné. Pak náhle strnul a oči se mu rozšířily hrůzou, protože totéž co se před chvílí stalo goralovi, stalo se teď profesoru Desmondovi. Náhle zavrával, chtěl se zastavit a uklouzl. Křečovitě zamával rukama v zoufalé snaze něčeho se zachytit a puška mu vypadla. Ze rtů se mu vydral výkřik a James s nevýslovným zděšením viděl, jak profesor sklouzává ze stezky a řítí se do rokle...

Chvíli strnule stál a třetl oči, ochromený neštěstím a hlavně rychlostí, s jakou se udalo. Pokusil se myslet. Co to zavinilo? Bylo tu něco podivného a zcela neobvyklého. Co to jenom mohlo být? S nejvyšší opatrností se doploul k místu nehody a vzápětí záhadu odhalil. Na stezce uviděl led! Nebyl to však obyčejný led, jaký se tvoří na rybnících či loužích se stojatou vodou. Tenhle led ležel na stezce ve čtvercových útvarech, jako by záměrně rozložených v malých vzdálenostech od sebe. Jamesovi chvíli trvalo než přesně zjistil, co to je. Pak poznal, že se dívá na rohože domorodců, jež sem večer někdo přinesl nasáklé vodou, kterou noční mráz změnil v led. Kdo a proč to udělal? Hoch nemusel dlouho uvažovat. Vzpomněl si na úzkost náčelníka, když je varoval, aby časně ráno nechodili na stezku. Bylo jasné, že musel o rohožích vědět a byl tedy za ně odpovědný! Jamesovi se tomu ani nechtělo věřit.

V dáli kdosi vykřikl a hoch zvedl hlavu. Uviděl samotného Lala Dase a několik jeho mužů, jak utíkají stezkou, kde se před chvílí objevil goral. Hochova odpověď na záhadu byla správná. Pachatelé

přicházejí na místo činu. Náčelník o ledu věděl, neboť právě on a jeho lidé přeměnili tohle místo v záludnou past. Jamesovi z toho bylo nanic...

Později se dověděl ještě víc. Pro domorodce byl tenhle způsob lovu zcela běžný. Chytali goralý i horské kozy tím způsobem, že za večera nakladli na horskou stezku rohože nasáklé vodou. Voda během noci zmrzla a vznikly ledové pláty, ležící na hladké skále. Ráno stačilo zvířata vyplašit, aby prchala po stezce. Když vběhla na led, podjely jim nohy a zřítily se do rokle. Nešlo tu o sportovní způsob zabíjení divokých zvířat, ale muže, kteří ho užívali, sport vůbec nezajímal. Tam kde žili, potřebovali k obživě maso a našli si snadný způsob, jak ho ukořistit. Pušky a střelivo, i kdyby je mohli sehnat, byly drahé. To vše se James dověděl později.

Ted' však James nevěděl, co udělat dál. Zdálo se mu, že nemůže udělat nic, byl přesvědčen, že Desmond je mrtev. Chvěly se mu ruce a nohy měl po prožitém otřesu tak slabé, že se pod ním podlamovala kolena. Posadil se zády ke skále, aby se vzpamatoval a počkal, až dorazí Lal Das a jeho lovci.

Když přišli, blížili se k pasti s velkou opatrností, sbírali postupně rohože a skládali je na hromadu. Tím samozřejmě dokázali, že o nich a o jejich účelu věděli.

Lal Das pak přistoupil k Jamesovi.

„Udělal jsi to?“ řekl hoch stísněným hlasem a ukázal na rohože.

Lal Das vesele přisvědčil. Chtěl prý mít jistotu, že profesorovi Desmondovi opatří goralu. „Kde je, *sáhib*?“ zeptal se a rozhlédl se kolem.

James nedokázal promluvit a mlčky ukázal na rokli.

Veselost se vytratila z tváře starého muže. Zvedl zděšeně ruce nad hlavu a bral Boha za svědka, že se snažil pomáhat co nejlépe, že je přece zapřísahal, aby na stezku nechodili, a kdyby se už na ni museli vydat, ať počkají na východ slunce, které rozehřeje led. Opakoval to kolem dokola, až ho James musel zarazit. Chápal přece, že náčelník a lovci jednali s nejlepším úmyslem. Bylo jasné, že se snažili opatřit profesorovi goralu, protože by sami získali jídlo a navíc by dostali zapláceno. Ukázalo se, že profesoroва předčasná nabídka odměny byla tragickou chybou.

Náčelník tiše stál s hlavou svěšenou pod tíhou hanby a výčitek svědomí a James si začínal uvědomovat, že on sám nebo někdo jiný musí sestoupit do rokle a najít profesorovo tělo a že to spěchá. Připlazil se k okraji stezky a zahleděl se dolů. Viděl tam pouze propletené větve stromů a keřů. Právě se chystal vstát a zeptat se Lály Dase, jak by se dostane do rokle, když z hloubi zaznělo slabé volání o pomoc.

„Je živý! Je živý!“ vykřikl James. „Profesore, jste v pořádku?“ zavolal do propasti. Vzápětí si uvědomil, jak je to hloupé, ale nic jiného ho zrovna nenapadlo.

Odpovědi se nedočkal.

„Profesore, slyšíte mě?“ křičel James.

Odpovědělo mu slabé zavolání, které nemohlo znamenat nic jiného než „Pomoc...“

James vyskočil a začal jednat. Napjatá situace ho přiměla, aby převzal velení. Docela mimovolně to udělal.

„*Sáhib* profesor pád přežil a proto k němu musíme sestoupit co nejrychleji,“ řekl ostře. „Kudy to půjde nejlépe?“

Starý lovec prohlásil, že není možné dostat se do rokle přímo z místa, kde právě stojí. Nejdříve musí do vsi a pak vejdou do údolí z konce, jímž vytéká říčka. Náčelník však velmi dobře chápal, jak to spěchá.

„Jdeme,“ řekl James, zvedl profesorovu pušku a protože věděl, že je nabitá, otevřel závěr a vyjmul z něj náboj. Pak si klekl na okraj stezky. „Vydržte,“ zakřičel. „Přijdeme.“

Návrat do vesnice se proměnil v závod s časem. James při chůzi přemýšlel a chystal se k akci. Než došli do vesnice, prošel si v duchu všechno, co bude potřeba udělat a jak to provést se zdejšími omezenými prostředky. Nejvíc starostí mu dělaly jeho nedostatečné lékařské znalosti. Pokud profesor, až ho naleznou, bude ještě živ, bude zaručeně vážně zraněný. Byl byázrak, kdyby neměl polámané kosti. Bude na tom asi hodně zle a nebude schopen dopravy na delší vzdálenost, pokud to vůbec půjde. Bude nutně potřebovat lékaře. Ty otázky nedokázal okamžitě vyřešit. Ve vsi samozřejmě lékař nebyl a hoch si nedělal naději, že by sem dostal doktora dřív než za deset dnů.

Navíc ho trápil nepříjemný pocit, že by někdo mohl za neštěstí činit odpovědným právě jeho, třebaže si v duchu říkal, že pokud to někdo zavinil, byl to sám profesor Desmond. Sám se povýšeně odmítl řídit radou náčelníka, jež byla spíše varováním a prosbou. Desmond si byl jistý, že jeho vědecký mozek vysoko překonává zdejší lidi, nevědomé domorodce, jak je nazýval. Skutečnost nyní prokázala, jak nebezpečné může být přecenění vlastních ubohých znalostí kraje a podcenění názorů místních lidí. James se přece pokoušel Desmondovi vyložit, že to není moudré, tak důrazně jak se jen odvážil. Jako profesorův host však nemohl důrazně trvat na svém. Dobře věděl, že je ještě příliš mladý a proto nemůže mít potřebnou autoritu. Bez ohledu na to, jak to s profesorem dopadne, mohl teď jen doufat, že to jeho otec a kapitán uznají. Byl však velice nešťastný a v duši měl úzkost.

Když dorazili do vsi, hoch nejdříve ze všeho požádal náčelníka o vyslání nejrychlejšího posla, který poběží do Mirapore. Lal Das po krátké úvaze přivolal dlouhonohého muže. James mezitím načmáral krátkou zprávu, v níž popsal, co se stalo a velmi naléhavě požádal o vyslání lékaře. Zprávu a hrst rupií z Desmondovy pokladny vtiskl do ruky poslovi, který vzápětí vyrazil.

Na zhotovení nosítek nebyl čas a bylo by to i zbytečné, protože James si vzpomněl na profesorovo skládací lehátko. Bylo jasné, že nemohli Desmonda nechat v džungli a bez ohledu na vážnost zranění ho museli dopravit do vesnice. I kdyby byl mrtev, museli by odnést jeho tělo, aby se nestalo kořistí dravé zvěte. A tak záchranná skupina vyrazila se skládacím lehátkem, profesorovou lékárničkou a s několika dalšími věcmi, které mohli potřebovat. Všechno to neslo asi deset statných Garhwaliů pod vedením Laly Dase. Vnikli přímo do hustého lesa, který rostl na březích horské říčky, protékající roklí. Po břehu vedla jakási stezka, kterou patrně používala zvěř. James o ní nic nevěděl, ale bylo mu to jedno. Zajímal se jen o to, jak se co nejrychleji dostat k profesorovi. Lal Das ovšem znal na cestě každý kámen a James se spokojil s následováním starého muže, který postupoval přímo k místu, kde došlo k pádu. Chvillemi volali, ale nikdo neodpovídal.

James poznal, že jsou na místě, když narazili na kamzíka. Byl mrtvý, měl zlomený vaz. Blízko něj našli profesora. Ten žil, byl však v bezvědomí. Na čele měl šerednou krvácející ránu a podle toho, jak nepřírozeně měl zkroucenou pravou nohu, měl ji určitě zlomenou. James však byl šťasten, že žije. Profesor zjevně prolétl korunou stromu a několika keři, které zmírnily pád. Blízko jeho těla ležely polámané větve. Skálu našťestí pokrývala silná vrstva zetlelého listí, která se nepochybně také zasloužila o to, že muž přežil děsivý pád.

James nemohl na místě udělat nic jiného, než omýt a ovázat ránu na hlavě. Rozhodl se, že přenesou profesora do vesnice hned, dokud je v bezvědomí, protože cesta by pro něho patrně znamenala muka. Opatrně ho zvedli, uložili na lůžko a vydali se na zpáteční cestu, doprovázeni třemi muži, kteří nesli kamzíka. Jamesovi se ulevilo, když se ujistil, že profesor žije, ačkoli stále ještě nevěděl, jak vážná jsou jeho zranění. Přestože to zjistili až později, můžeme rovnou prozradit, že se jednalo o zlomenou nohu, vymknuté rameno, tři polámaná žebra, těžký otřes mozku, a aby to nebylo málo, navíc desítky menších tržných ran a pohmožděnin.

Když byli zpátky ve stanu ve vesnici, ujaly se péče o raněného vesničanky, které měly s pády z horských srázů bohaté zkušenosti. Zlomenou nohu daly do dlah a lékař později potvrdil, že odvedly výtečnou práci. O zlomených žebrech samozřejmě nevěděly.

K večeru když profesor otevřel oči, James mu vyměnil obvaz na čele.

„Díky, chlapče. Byla to moje chyba. Měl jsem tě poslechnout,“ byla jeho první slova.

James k němu pocítil vděčnost i obdiv. Málokterý člověk by byl ochoten připustit svou vlastní chybu. Dal mu z lékárníčky prášek pro spaní. Profesor si totiž stěžoval na silné bolesti, ale neuměl označit odkud.

„Bolí mě úplně všechno,“ sténal. „Mám jedinou jistotu, že nemám na těle ani jedno zdravé místo!“

Druhý den se po klidné noci zraněnému dařilo lín a hoch mu mohl povědět o ledové pasti, která byla příčinou jeho neslavného pokusu o přistání v rokli. Naopak profesora potěšil zprávou, že už získal první exponát pro muzeum, třebaže se ke goralovi nedostal

tak, jak zprvu zamýšlel. Pak ho nechal odpočívat a sám šel dohlédnout na zpracování kůže.

V následujících dnech když vyčkávali příchod lékaře, měl James štěstí. Podařilo se mu rozmnožit kořist o sněžného levharta. Lal Das mu oznámil, že jednoho viděl, stopovali ho a James vystřelil přesně. Šel na lov spíše nerad, ale pak ho hřálo vědomí, že získal pro profesora kromě gorala ještě sněžného levharta. Měl za to, že získané trofeje profesorovi ulehčí útrapy které prožíval.

A to už je opravdu konec příběhu. Profesor se uzdravil, ačkoli než přijel doktor, uběhlo plných čtrnáct dnů. S lékařem už přijel i kapitán Lovell. Když totiž příběhl posel do Mirapore, kapitán tam ještě byl a osobně pomáhal lékaře sehnat. Nyní vyzval Jamese, aby se, když ve vsi není nic s čím by mohl pomoci, raději vrátil k otci. Hoch to udělal docela rád.

Profesora znovu uviděl až o měsíc později, když na nosítkách cestoval do nemocnice na konečné ošetření. Jak sám připustil, byl teď o drsný zážitek zkušenější.

„Myslím, že osobní zkušenosti jsou hodně důležité,“ šalamounsky pronesl hoch.

„Určitě,“ usmál se pohublý Američan a pak poděkoval Jamesovi za všechno, co pro něj v horách udělal. „Určitě teď budu rozumnější, hochu, a tobě přeji hodně štěstí,“ uzavřel své díky.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

KULHAVÝ TYGR

Někomu by se mohlo zdát divné, že James žijící v „zemi tygrů“, se musel postavit útočícímu tygroví pouze jednou. Není to však tak divné, neboť normální tygr neútočí na člověka bez zjevných důvodů, ale raději se mu vyhne. Veliká většina tygrů prostě o přítomnost lidí vůbec nestojí. Výjimkou je samozřejmě lidožravý tygr, navyklý na snadnou kořist. Lidožroutem se tygr stane obvykle v pokročilém věku, kdy mu ubývají síly a má potíže ulovit větší zvířata, která dříve tvořila jeho jídelníček. Když k stáru zjistí, o co snadnější je ulovit člověka, stane se to u něj zvykem. Podřizuje prostě svou kořist svým silám. Tito tygři se ovšem brzy „proslaví“, lidé se je snaží zabít a v následné štvanci obvykle zvítězí střelec. Může se ovšem také stát, že na člověka zaútočí i silný tygr, když nenadále onemocní nebo je rozzuřen, protože utrpěl zranění, ať už byla jeho příčinou okolní příroda nebo nešikovný lovec.

Když se James s jedním takovým přece jen setkal, vůbec na tygry nepomyslel. Byl krásný den a chlapec si vyšel na svou pravidelnou zdravotní procházku. Stoupal nahoru na kopec na čajovou plantáž, aby si popovídal se Sulou, s chlapcem svého věku, který byl synem indického dozorce. Vzal si s sebou pušku, spíše ze zvyku, než aby očekával, že ji bude muset použít. O žádném nebezpečném zvířeti se v okrese nemluvalo, ale člověk v přírodě nikdy neví, kdy se zbraň může hodit.

Nahoře našel Sulu a strávil s ním chvíli zábavným povídáním, až mu pohled na hodinky připomněl, že přišel čas k návratu domů na oběd. Sula se nabídl, že ho doprovodí kus cesty až k místu, jemuž se říká Pláň. Nenašli byste tu ovšem nějaké širé pláně, ale volný opuštěný kraj, který kdysi obdělávali rolníci. Když toho nechali, zůstalo po nich rovné pole obklopené pásem džungle. Pole ovšem zarostlo vysokou trávou a sem tam nějakými křovisky. Místní lidé sem občas chodili na trávu pro kozy a jiná domácí zvířata. Okolo pláně vedla docela slušná cesta, bylo ovšem možné jít i zkratkou,

pěšinou ve vysoké trávě, a hoch tudy občas chodíval bez nejmenších potíží.

Když došli k pláni, Sula se zastavil a řekl, že se již vrátí. V té chvíli však vyběhla z pláně žena s vytřeštěnýma očima a s vlasy vlajícími ve větru. „Tygr... tygr!“ křičela. Na chlapce se sotva podívala a aniž by se zastavila, uháněla dál.

„Jdu domů,“ oznámil Sula úsečně.

„Nesmysl,“ shovívavě se usmál James. „Vsadím se, že to je jen falešný poplach. To se jí jen zdálo. Kde by se tady vzal tygr? A i kdyby zde nějaký byl, není pravděpodobné, že by se nám pletl do cesty.“

„To já nevím,“ řekl Sula vážně, „ale ta žena musela něco vidět! Byla pořádně splašená. Uvidíme se zítra.“ Mávl na pozdrav a rázným krokem namířil k domovu a úzkostlivě těkal zrakem kolem sebe.

James pokrčil rameny a šel dál svou cestou. Zvolil si zkratku přes pláň dlouhou přibližně dvě stě yardů.

Byl asi v polovině cesty, když uslyšel hluboké zavrčení. Dalo se těžko rozeznat, odkud přesně přichází. Rozhlížel se a sebevíc ho rázem opustila, cítil srdce až v hrdle. Věděl, že takové vrčení může vydávat pouze tygr nebo levhart. Tiše stál a zdravý rozum ho nabádal, aby se vrátil na cestu. Vylekalo ho to, ovládal se však bez potíží a jen pro všechny případy strhl pušku z ramene. Stále si ještě nemyslel, že bude muset střílet. Neměl v úmyslu přivodit si nějaké nesnáze. Přece však pušku odjistil a vyčkával, zdali se zlověstný zvuk ozve podruhé.

Jak tam tak váhavě stál a rozhodoval se, jestli jít dál nebo se vrátit, zachytil koutkem oka pohyb v trávě a spatřil hlavu tygra, která se pomalu vynořovala z trávy a upřeně na něho hleděla. Zvíře bylo blíže než bylo Jamesovi milé, sotva třicet yardů od něj.

Srdce se mu rozbušilo, ale stál naprosto nehnutě. Věděl, že to je jediná rozumná věc, kterou může v této situaci udělat. Nejednou mu kapitán řekl, že náhlý pohyb nebo útek je nejjistější způsob, jak vyprovokovat útok šelmy. Vzpomněl si na jeho věty: „Nikdy před ničím neutíkej. To je konec. Ztratil bys naději. Stůj v klidu a nepřestávej na zvíře upřeně hledět. Je možné, že si útok rozmyslí a odejde.“

To byla samozřejmě rada nad zlato, avšak tváří v tvář tygroví to nebylo tak snadné, jak se zdálo při rozhovoru nad šálkem čaje. James přesto tiše stál, upřeně hleděl na dravce a doufal, že mu Lovellova rada pomůže. Říkal si, že by to mělo zabrat, věděl, že jen málo tygrů patří k lidožroutům. Šelma mu pohled oplácela a tak to trvalo beze změny celou minutu, ačkoli se Jamesovi zdálo, že na sebe hledí mnohem déle. Potom ho nešťastnou náhodou něco zašimralo v nose a hoch kýchl.

To stačilo. Tygr to patrně považoval za výzvu, ale jak to bylo doopravdy bylo jasné pouze jemu. S očima stále upřenýma na Jamese pomalu vstal a začal šlehat ocasem do obou stran. Teď přijde útok, pomyslel si chlapec a náhle byl docela klidný. Velmi zvolna zvedl pušku k rameni a čekal. Stále doufal, že si to tygr rozmyslí. Ten udělal směrem k němu několik kroků a James si všiml, že kulhá. Stále však doufal, že si to rozmyslí a nestřílel. Tygr se nakrčil, jakoby se neuměl rozhodnout, zda skočit nebo ne.

Potom zaútočil. Nikoli však skokem, ale během při zemi, jako stín mraku, který přechází přes slunce. Již nebylo pochyb o jeho útočných úmyslech a James vystřelil. Rána neměla viditelný účinek. Nabil další náboj a znovu stiskl spoušť. Stále bez účinku. Tygr byl už sotva deset yardů od něho a běžel dál. James stačil vypálit ještě třetí ránu, tentokrát tygru přímo zpředu do hlavy a zdálo se mu, že to je poslední věc, kterou v životě udělal. Nastavil hlaveň pušky, aby zadržela blížící se zuby.

Místo toho se stalo něco zcela neobvyklého, něco nečekaného a nepochopitelného. Připravoval se na náraz, jak ho dravec srazí a roztrhá, ale náraz nepřišel a on dále stál na nohou. V posledním okamžiku tygr trochu změnil směr a proběhl kolem něho tak blízko, že se ho hoch mohl dotknout. V té chvílce ucítil silný tygří pach. Zvíře se nezastavilo a běželo dál. James se otočil na podpatku a zároveň znovu nabil. Byl přesvědčen, že se šelma vrátí. Nevrátila se a klusala pryč. Pozoroval ji, jak běží k okraji džungle, v níž zmizela a ani se neohlédla.

James se nemohl pohnout. Neuměl pochopit, co se stalo a čekal s prstem na spoušti a s vyprahlými ústy. Mohl být ten tygr slepý? Napadlo ho. Je možné, že neútočil, ale chtěl kolem něj utéci? Nebo

donutil šelmu střelbou, aby před ním v poslední vteřině uhnula? To všechno bylo možné. Neuměl si chování tygra vysvětlit a nepochopil to už nikdy. Jestli se tygr rozhodl, že uteče, nechá ho docela rád jít. Dal mu pět minut. Několikrát slyšel jak tygr v houštině vrčí, ale už se neukázal. Když bylo chvíli ticho, začal s očima upřenýma do stěny džungle pomalu ustupovat k cestě. Přešel místo, kudy šel tygr, a všiml si v trávě stop krve, které mu prozradily, že nejméně jedna z jeho střel zasáhla cíl.

Když došel k cestě, s úlevou si oddechl a ohlédl se. Po tygru nebylo nikde ani nejmenší stopy. Vládlo ticho. Dopřál si chvíli na uklidnění a potom zamířil domů. Stále se přitom ohlížel, protože prožil těžký otřes a nemělo teď smysl předstírat pevné nervy. Když došel na zahradu, našel tam otce.

Privítal ho dlouhý přísný pohled. „Slyšel jsem výstřely. To jsi střílel ty?“

„Ano, pane.“

„Jsi celý bledý. Co se stalo?“

„Napadl mě tygr.“

„Kde k tomu došlo?“

„Na pláni.“

„Cos tam dělal? Podnikl jsi soukromý hon na tygra?“

„Ne, pane. Vracel jsem se domů z plantáže, když proti mně vyšel z vysoké trávy tygr. Běžel přímo na mě, jinak bych ho přece nechal být. Musel jsem střílet.“

„Proboha, kde se na pláni vzal tygr?“

„Nevím, pane. Nikdy předtím jsem tam žádného neviděl.“

„Zabils ho?“

„Bohužel ne. Ale zranil jsem ho. Viděl jsem krev. Proto patrně nedokončil útok. V poslední chvíli uhnul a proběhl kolem mne.“

„Kam běžel?“

„Do pásu džungle na dolejší straně, kde roste tráva.“

„Je tam ještě pořád?“

„Myslím že ano. Než jsem se vydal na cestu domů, slyšel jsem, jak se prodírá houštím a vrčí. Byl jsem moc rád, že jsem se dostal z pláně pryč.“

„To je zlé,“ zachmuřil se Jamesův otec. „Poraněný tygr se chová jako ďábel. Musíme s tím něco udělat, nebo se stane neštěstí. Pošlu zprávu lidem, aby nechodili na pláň a připravili se na lov. Hned zítra ráno. Do té doby přestanou tygrovi krváčet rány. Běž a vypij sklenici vody, zdá se, že potřebuješ zchladit. Vyvázl jsi z toho opravdu se štěstím.“

„Ano, pane. S velkým štěstím.“

James odcházel, když se ozval dusot kopyt a před domem zastavil jezdec. Byl to kapitán Lovell. Zamával, zasmál se na ně a seskočil z koně.

„Kam máte namířeno?“ zeptal se Jamesův otec.

„Nikam zvlášť,“ odpověděl kapitán. „Objíždím po okolí a sháním zprávy o jednom tygrovi.“

„O jakém tygrovi?“

„O tom co řádí v Delapuru.“

„Co je to za zvíře?“

„Začal lovit kozy, což samo o sobě je dost divné. Mnohem horší je, že před týdnem zabil ženu, jež nedaleko vesnice sekala trávu. Jel jsem tam a doufal, že mi přijde do rány, protože jak asi víte, když tygr jednou uloví člověka, velmi rychle si na to zvykne. Pak jsem se ptal ve vesnici a řekli mi, že tygra několik dní neviděli, a neobnovují se ani jeho stopy u tůně, kam chodil pít. Musel jít jinam a tak teď jezdím po kraji a hledám někoho, kdo by ho snad zahlédl.“

„To je zajímavé. James před hodinou na jednoho tygra narazil. Šel přes ten kus ladem ležící země, které říkáme pláň. Tygr ho tam bezdůvodně napadl.“

„Zastřelil ho?“

„Bohužel ne. Vypálil do něj tři rány a určitě dravce postřelil, protože viděl stopy krve na trávě, kudy tygr utíkal. Právě jsem se chystal něco s tím udělat. Budeme ho muset dorazit. No a vtom jste se objevil vy.“

Kapitán pohlédl na Jamese, jenž stál u dveří a naslouchal, jak si vyměňují názory.

„Byl jsi blízko tygra?“ zeptal se ho. „Dost blízko, abys na něj dobře viděl?“

„Jestli jsem byl blízko?“ nevesele se usmál James. „Až moc! Byl by mě málem porazil. Kdyby dokončil útok, bylo by teď už po mně. Ale v posledním okamžiku z nějakého důvodu uhnul, minul mě a utekl se ukrýt někam do džungle.“

„Slyšel jsem, že to někdy udělají,“ přikývl kapitán. „Domnívám se, že v poslední chvíli, když se člověk nepohne, dravec ztratí odvahu. Ptal jsem se, jestli jsi na něho dobře viděl, protože chci vědět, zda sis na něm nevšiml něčeho zvláštního?“

„Ne, to nemohu říct. Vypadal jako každý jiný tygr.“

„Nevšiml sis, jestli se nepohybuje nějak obtížně?“

„Ano. Když jste se o tom zmínil, tak si vzpomínám. Zdálo se mi, že když útočil, tak kulhal.“

„Zajímavá věc,“ pousmál se kapitán. „Takže pokud tu nepobíhají dva kulhaví tygři, tak jsi nejspíš potkal toho chlapíka, kterého hledám. Jeden stařík z vesnice mi řekl, že tenhle tygr bude mít v tlapě zapíchnutý trn. To by pak vysvětlovalo jeho podivné chování. Něco s tím udělejte, Bigglesworthe, jinak tu nastanou starosti s dalším lidožravým tygrem.“

„Vypravím se na něj zítra ráno,“ řekl Jamesův otec. „Do té doby mu přestanou krváčet rány a já dám dohromady pár honců.“

„Jestli mě tu necháte přespát, tak zůstanu a budete-li chtít, pomohu vám s lovem.“

„Díky. Moc vám děkuji. Byl bych rád, kdybyste zůstal. Dvě pušky vystřelí víc kulek než jedna.“

„Proč nenecháte syna, aby se přidal s třetí puškou?“

„Ne,“ řekl Jamesův otec rozhodně. „Něčeho takového se chlapec v jeho věku nemá zúčastnit.“

„Prosím,“ žadonil chlapec. „Nechte mě jít, pane.“

„Ne. To je mé poslední slovo.“

„Nechci střílet. Jen mi dovolte, abych se díval, prosím. Budu se držet stranou. Na kraji stojí strom, ze kterého je výhled přes celou pláň. Už jsem na něj lezl. Mohl bych tam sedět a na všechno se dívat. A vůbec, tygr o kterého jde, je můj.“

„Tak dobrá. Pokud jsi toho tygra vážně zranil, může být dávno mrtev. Můžeš se dívat, jestliže ovšem necháš pušku doma a slíbíš mi, že neslezeš ze stromu.“

„Slibuji,“ souhlasil James radostně. „Děkuji vám, pane.“

Když se hoch druhý den ráno probudil, byly již přípravy na hon v plném proudu. V zahradě se shromáždila asi desítka Gondů. Jejich nepříjemným úkolem bylo vyhnat tygra z úkrytu do volného prostoru. Byli neozbrojení. Místo zbraně měl každý z nich starý kbelík nebo nějakou plechovku, prostě věc s níž se dalo dělat co možná nejvíce hluku. Ti lidé věděli, že při lovu riskují své životy, ale byli na to připraveni. Udělali by cokoli, aby si vyrovnali účet se svým odvěkým nepřítelem. Každý muž se tu dobře vyznal a věděl, co se od něho čeká.

Nedošlo k žádnému zdržení. Celá skupina tiše vyrazila. Jamesův otec a kapitán šli v čele, aby rozmístili honce. James vylezl na vyhlédnutý strom a pohodlně se uvelebil v jedné rozsoše, odkud měl dobrý výhled na celý úsek, kde by měl proběhnout hon.

Zanedlouho se jeho otec a kapitán objevili sami a zaujali místa asi padesát yardů od sebe a stejně tak daleko od okraje džungle. Postavili se k ní čelem, s puškami v rukou. James se na ně díval s obdivem. Vypadali naprosto lhostejně, ačkoli věděli, že jejich životy mohou každým okamžikem záviset na rychlé a přesné střelbě. Stáli nechráněni na volném prostranství. Kdyby tygr zaútočil hned jak je spatří, což bylo velice pravděpodobné, neměli by kam utéci. Hocha se náhle zmocnil strach. Doufal, že najdou tygra mrtvého.

Stále víc obdivoval i odvahu gondských honců. Každý z nich tuze dobře věděl, že kdyby se rozzuřený tygr vrhl na některého z nich, určitě by ho zle potrhal a ještě spíše zabil. Bojovat proti tygru s hrncem a klackem v ruce, byla sebevražda. Domorodci o nebezpečí samozřejmě věděli a přesto byli ochotni je podstoupit, ani ne tak pro neveliký peníz který dostanou, jako spíše pro zadostiučinění, když uvidí svého nenáviděného nepřítele, a nyní i obecnou hrozbu, sraženého k zemi a pokořeného. Věděli také, že o vdovu po zabitém muži bude postaráno. Navíc chápali hon jako příležitost předvést svou odvahu.

Jamesův otec dlouze a pronikavě zapískal na píšťalku, kterou měl s sebou. Na protější straně džungle okamžitě vypukl příšerný rámus, jekot a tlučení do plechovek, jak se honci dali do pohybu. Hon začal.

James to pozoroval a vzrušením skoro nedýchal. Tohle, říkal si, je opravdový hon. Žádné zabíjení lišky nebo jezevce, ale tady je zvíře, které se dokáže bránit a vracet rány a také to udělá. Nikdy mu z paměti nevymizel pohled na otce, který tam stál nevzrušený, chladný a soustředěný na okamžik, kdy se z houští vynoří pruhovaná smrt. Ovlivnilo to něčím Jamesův život, který musel vést o pár let později, když se denně vydával vstříc smrti, jež byla docela jiná a číhala skryta v oblacích? Bylo to docela možné. Otcův přístup k nebezpečí měl nepochybně velmi vysokou úroveň a chlapec cítil, jak by bylo ponižující, kdyby ji někdy neudržel.

Vřava pokračovala a postupně se blížila.

James na to zíral se široce rozevřenýma očima a srdce mu bušilo až v hrdle. Skoro se mu zastavilo, když spatřil hlavu tygra, která se náhle vynořila nad nízkým houštím přímo před jeho otcem. Rázem ji však znovu pohltila zeleň, jako by si tygr uvědomil nebezpečí, které na něj číhá na pláni.

„Je tady!“ vykřikl kapitán, jenž si také všiml tygří hlavy.

Jamesův otec zvedl ruku na znamení, že dravce viděl i on.

Lomoz v džungli vzrostl do divoké vřavy. Neobrátil se nakonec tygr proti honcům? James nikdy dřív neobdivoval lidskou statečnost více než v této chvíli. Krajiní odvahu mužů, kteří se přibližují k lidožravé bestii v místě, jež považuje za svůj domov.

Náhle jako bleskem se zjevil tygr. Nevylezl. Vyrazil z houštiny na pláň jako pruhovaná raketa, zastavil se, mrskal ocasem a cenil tesáky, skýtal úžasný obraz rozlícené zuřivosti a zloby. Nejbližší k šelmě stál Jamesův otec, který se jí znelíbil na první pohled a tygr také bez váhání zaútočil. James strnul úlekem, avšak vzápětí uslyšel třesk pušky. Otec vystřelil jen jednou, stačilo to však, aby boj skončil dříve než začal. Dravec se s děsivým zachrčením vymrštil do výšky, padl na bok a potom jeho pracky drásaly trávu, jak se tygr chtěl znovu postavit na nohy. Ten zápas byl ale krátký a marný. Během pěti vteřin zvíře znehybnělo.

„Dobrá rána, Bigglesworthe,“ zavolal kapitán. „Skvělý výkon!“ Tenhle výraz James později často a rád užíval.

Jamesův otec několikrát krátce zapískal a když honci vycházeli z houští, křikl na ně, aby se ještě drželi dál od šelmy. Šel blíž k tygrovi s puškou připravenou k výstřelu pro případ, že by se zvedl. Přikročil až ke králi džungle a vpálil mu do hlavy druhou kulku. Pak zapískal signál, že hon skončil.

Jásající Gondové přiběhli, aby vyložili mrtvé šelmě, co si o ní a o jejích předcích myslí. Někteří projevovali své city tím, že do mrtvého těla kopali. Nebyl to právě sportovní přístup, nezapomeňme však, že domorodci neměli žádný důvod k tomu, aby si vážili tygrů, ať už byli živí nebo mrtví.

James, stejně nadšený jako domorodci, sklouzl ze stromu a pádil k mrtvému tělu. Přišel o maličko později než kapitán, který právě ukazoval na jednu tygří tlapu, jež byla šeredně oteklá. Sehnul se, s námahou z ní vytáhl dlouhý dikobrazí osten a zvedl jej do výše. „Tohle způsobilo celé to neštěstí,“ prohlásil. „To nebohé zvíře muselo pro tenhle osten v tlapě vytrpět hrozné bolesti. Podívejte se, rána už hnisá! Nakonec by zahynul na otravu.“

„Dříve by ovšem zabil ještě několik dalších lidí. Je moc dobře, že je po něm,“ řekl Jamesův otec, jehož se tygří bolest ani trochu

nedotkla. „Může si za to sám. Neměl být takový hlupák a hrát si s dikobrazem.“

Při prohlídce mrtvého tygra kapitán zjistil, že ho zasáhly dvě Jamesovy střely, přestože žádná z nich neohrozila dravcův život. Jedna kulka poznamenala tygra rýhou přes žebra a druhá mu vlétla do tlamy a když letěla ven, vyrvala mu po straně hlavy pruh kůže. To byla nepochybně poslední střela, kterou chlapec vypálil zblízka bez míření a která odradila šelmu od dokončení útoku.

Tím to skončilo. Mrtvého tygra honci triumfálně odnesli do vsi. Hodlali si odříznout jeho vousy a odebrat z něj trochu sádla. To první považovali za kouzlo pro štěstí, ze sádla připravovali mast, o které věřili, že je neselhávajícím lékem proti revmatismu.

James nepochyboval, že honci si ty vzácné dary zaslouží.

Po několika měsících byl již James v Anglii a ředitel jeho budoucí školy se zajímal o chlapcovy indické příhody. Hovořili spolu také o zápasu s kulhajícím tygrem a chlapec se svou účastí rozhodně nechlubil. „Moc jsem tomu lidožroutovi neublížil, pane,“ řekl tiše.

„Slyšel jsem ale, že jsi složil levharta a dobrým výstřelem jsi zachránil život jednomu starému muži. Je to pravda?“

„To nic nebylo, pane,“ odpověděl James. „Byl to starý člověk a levhart si přišel pro jeho kozu. Náhodou jsem šel kolem s puškou.“ Těmi slovy chlapec odbyl příhodu, která ovšem neproběhla zdaleka tak hladce, jak řekl řediteli.

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

ZÁPAS O KOZU LAČMÍ

Jamesovi bylo čtrnáct let, když mu jednoho rána otec sdělil, že jeho cesta do Anglie je zařízena, aby si hleděl přichystat vše, co potřebuje a co si chce vzít s sebou.

Dovršil věk, kdy měl nastoupit do školy, kterou kdysi vychodil i jeho otec. Z ní potom odejde na univerzitu, která ho připraví na přísné zkoušky u Indické civilní správy. Otec by byl rád, kdyby se James věnoval stejnému povolání, jaké vykonával sám. Dnes víme, že jeho sny se rozplynuly, neboť mnohem dříve, než James vystudoval, jeho otec zemřel a svět trhala na kusy nejstrašnější válka, jakou kdy na sebe přivolal lidský rod. Nevyhnul se jí ani James a jeho životní dráha potom probíhala docela jinak, než předpokládal otec. Totéž se ovšem přihodilo mnoha jiným mladým mužům v jeho věku. Ti, kteří měli to štěstí a válku přežili, mohli si krvavé zkušenosti zopakovat po dvaceti letech, kdy je dějiny uvrhly do ještě mnohem strašlivější Druhé světové války...

Ale vraťme se do Indie.

Jamese se hluboce dotkla zpráva, že má dát sbohem tomuto životu a přátelům, které tak dlouho znal. S puškou zavěšenou na rameni, zamyšlený a značně posmutnělý, stoupal vzhůru po stezce k čajové plantáži, aby pověděl příteli Sulovi Dowlui, že jejich společné výpravy už brzy skončí, protože odjede do Anglie.

Kráčel po pěšině vedoucí k bungalovu, kde Sula žil s rodiči, a tam se s hochem setkal. Sula právě vycházel ze dveří a nesl si s sebou sekyru.

„Kampak?“ zeptal se James.

„Nahoru,“ odpověděl Sula.

„Co tam budeš dělat?“

„Přinesu si jednu krásnou orchidej.“

„Orchidej?“ překvapilo Jamese. „K čemu orchidej?“

Jeho překvapení se dalo pochopit, protože v džungli zcela běžně rostlo mnoho druhů orchidejí, asi jako v Anglii kopretiny.

Sula mu to s uličnickým úsměvem vysvětlil. Včera se procházeli s Habu Dinem a narazili na větev spadlou přes cestu. Vyrůstala na ní mimořádně nádherná orchidej. Hábu se rozhodl, že se tam druhý den vrátí, orchidej odřízne a přiváže si ji na strom v zahradě u svého domu⁵. Sula ovšem řekl, že pro orchidej nejde proto, že by po ní toužil sám, ale jen tak pro zábavu, aby viděl, jak se bude tvářit Habu, až zjistí, že květina je pryč.

James si pomyslel, že to zas tak příliš velká zábava není, ale neřekl nic. V každém případě to nikomu neubližovalo. Sekyru tedy Sula nesl jen z tohoto důvodu.

„Jak daleko leží ta vaše větev?“ zeptal se James.

„Není to daleko.“

„Půjdu s tebou,“ rozhodl se James. „Mám pro tebe jednu novinku. Nebude to trvat dlouho a už tě asi nikdy víc neuvidím.“ Kráčeli pomalu po cestě a James Sulovi vyložil, jaká bude jeho nejbližší budoucnost.

Sulu to rozesmutnilo. „Budeš mi chybět,“ vzdychl.

„Až budu odjíždět, dám ti jako dárek na rozloučenou svou pušku, ale neříkej to nikomu,“ slíbil mu James.

„Bez tebe to už nebude ono,“ řekl Sula zádušně. „Květina na větvi leží hned za příští zatačkou, tak se pojď posadit a povíš mi o svém odjezdu víc. Až Habu přijde, uvidíme ho. Ať si tu orchidej vezme. Už ji nechci.“

Posadili se do chládku na stinné místo nad pěšinou. „Co budeš v té Anglii střílet?“ chtěl vědět Sula.

„V Anglii?“ pokrčil rameny James. „Myslím, že nic.“

„Jak to že nic?“

„Především tam kromě ptáků není co střílet. Tam se neloví zvěř tak, jako to známe my. Prostě tam není.“

„Žádní tygři?“

„Nežijí tam.“

„Ani levharti?“

⁵ Byla to asi jedna z exotických epifytických neparazitujících orchidejí, které se drží na kůře stromů a nemají kořeny v půdě. Potřebnou výživu a vlhkost získávají svými kořeny, které visí ve vzduchu. Běžně se vyskytují v tropické Indii.

„Ani levharti, ani medvědi, ani krokodýli. Mohla by tam někde žít divoká prasata.“

„Tak co lidé v Anglii loví? Přece musí něco lovit.“

„Loví lišky.“

„Lišky?“ nechápal Sula. „To si moc neužijí.“

„Některým lidem se to líbí. Kromě toho jsem ti už řekl, že tam nic jiného není.“

„To je hrozně otravná země. Proč nezůstaneš tady, kde je pořád co dělat?“

„Otec říká, že musím do školy. A pak, kdybych tu zůstal, možná bych zemřel na horečku. Vždycky když dostanu nový záchvat, je to horší a horší.“

„Nemůže tě vyléčit bílý doktor?“

„Ne.“

„Mám nějaké tygří sádlo. Dám ti trochu a budeš se jím natírat. To vyléčí všechno na světě,“ ujišťoval Sula přítel.

„Doktor tvrdí, že mě vyléčí jenom změna vzduchu. Prý mi pomůže chladný vzduch.“

„Doktor je hlupák,“ prohlásil Sula. „Chladný vzduch je hrozně nepříjemný a nejspíš tě zabije právě on.“

„Asi se mi bude zdát nepříjemný, ale zvyknu si,“ řekl truchlivě James. „Ale už o tom nechci mluvit. Jednou se vrátím. To už budeme dospělí a ty můžeš být můj *šikari*. Mezitím snad najdu něco, po čem se dá střílet.“

Odmlčeli se. V té chvíli si James vůbec nedokázal představit, do jakých přestřelek se dostane, než znovu uvidí Indii. A už vůbec netušil, jak dlouho ji neuvidí.

Jak tam tak zamyšleně seděli, bylo šumění lesa náhle přerušeno takovou vřavou, že hoši na sebe užasle a vylekaně pohlédli. Opice ve větvích skákaly a vřeštěly, rozkřičeli se ptáci a všechen ten povyk přehlušilo nepřítelné ječení lidského hlasu a divoké mečení kozy, kterou zřejmě něco vyděsilo až k smrti.

Hoši na sebe krátce pohlédli a vyskočili na nohy. „Někdo je v úzkých,“ vyhrkl James.

„Je to tady nahoře, hned za ohybem,“ sykl Sula a rozběhl se dál po pěšině.

„Počkej!“ brzdil ho James. „Nevíš, do čeho jdeš!“

Sula ale buď neslyšel, nebo si toho nevšiml a tak James uháněl za ním a v běhu si stahoval pušku z ramene. Utíkal proto pomaleji a Sula doběhl k ohybu cesty první. James si všiml, jak se zarazil, jak divoce mávl rukou vpřed a vyrazil dál, až se mu za zatáčkou ztratil z dohledu.

Když k ní James doběhl, naskytl se mu pohled, jaký by si nikdy nedokázal ani představit. Pěšina vedla přes malou mýtinu a v jejím středu jakýsi starší muž předváděl cosi jako zápasnický souboj s levhartem. Levhart stál na zadních nohou, muž stál za ním, jednou paží ho svíral pod krkem a tiskl si jeho záda na prsa. Potáceli se sem a tam, chlapík se buď snažil zvíře uškrtit, nebo mu zabránit, aby ho nepokousalo a nepoškrábalo. Z šatů, které měl na sobě, byly již jen cáry. Sula poskakoval kolem nich, mával sekyrou a hledal místo, kam by udeřil. Rád by skolil zvíře, ale bál se, že zasáhne člověka. Jediné místo, kde mohl levharta svou malou sekyrkou vážně zranit, byla jeho hlava, ale poněvadž byla přitisknutá k starcově tváři, bylo jasné, že úder by mohl zasáhnout hlavu chlapíka stejně jako zvířete. Ani na okamžik nebyli v klidu. Nakonec starý muž ve svém

zoufalství začal rvát levharta svými zuby vzadu na krku, ale tím ho jen šíleně rozzuřil. Kolem všeho běhala koza, jako by také přišla o rozum. Byl to nepopsatelný zmatek a rámus.

James se do zápasu také zamíchal, avšak ze stejného důvodu jako Sula byl bezmocný. Pušku měl připravenou k výstřelu, ale protože starý muž a zvíře, sevření v těsném objetí, neustále klopýtali sem a tam, nemohl vystřelit na levharta, aniž by tím vážně neohrozil i člověka. Byl to naprostý zmatek.

„Střílej, střílej!“ zasípěl starý muž.

Jenomže James nemohl střílet. Místo střelby zabodl levhartovi ústí pušky do břicha a vykřikl: „Pusť ho!“

Nebylo jasné, zda ho stařec poslechl, nebo mu došly síly, asi to druhé, protože sotva lapal po dechu, oči měl vytřeštěné a pěnu u úst. Levharta však náhle pustil. Když bylo zvíře zase na všech čtyřech, vrhlo se na Sulu a rozmáchlo se po něm prackou. Pokud by zasáhl jeho obličej, byl by hoch nadosmrti zmrzačen. Sula odrazil ránu sekýrou, ale pod prudkostí rány se zapotácel dozadu. Levhart se otočil, skočil na starého muže a srazil ho k zemi. V mžiku byl na něm. Než se James dostal k ráně, Sula, který se také rozzuřil, přiskočil a divoce se rozmáchl sekýrou po hlavě zvířete. Úder byl prudký, ale dopadl na levhartův krk a moc mu neuškodil, protože ho ztlumila hustá srst, kterou ostří neproniklo. Sekera byla rozhodně velmi tupá.

Je snadnější si celý výjev představit, než jej popsat. Všichni křičeli, ale nikdo vlastně nevěděl co dělá. Do toho vrčel a prskal levhart. Obrátil se znovu k Sulovi a přikrčil se ke skoku. To byla příležitost, na kterou James čekal. Přiskočil a s ústím hlavně téměř u levhartova ramene, vypálil. Dravec vyskočil do výšky, padl na záda a divoce švihal tlapy kolem sebe. Několik vteřin sebou křečovitě trhal a drápy vytrhával trávu. Chlapec na něj vystřelil ještě dvakrát a bylo po všem.

Teď bylo slyšet jen starého muže, jenž vydával tiché nesouvislé zvuky, ale nakonec se postavil na nohy. James se bez dechu opřel o strom a po obličejí mu stékal pot. Sula sklesl na zem a vyčerpaně lapal po dechu. Celý boj, od začátku do konce, nemohl trvat déle než

tři minuty, oč však byl kratší, o to bylo střetnutí drsnější a a usilovnější.

Když se James trochu vydýchal, přešel ke starému muži, aby se podíval, jak těžce byl zraněn. Ke svému překvapení zjistil, že až na několik povrchových škrábanců se mu nestalo nic. Stařík zavolal na svou kozu, která k němu přiběhla. James se podíval na levharta. Nebyl veliký, byl zřejmě velmi mladý. V tom měl starý muž štěstí, stejně jako oba chlapci a koza.

Muž se posadil a vyprávěl hochům, co se přihodilo. Lačmí – tak se jmenovala koza – byla již starší a ve svém zralém věku se stala miláčkem rodiny. Žila s nimi v domě. Nechali ji volně pobíhat, ale byla tak hloupá, že odbíhala dále, než bylo rozumné. Toho rána se ztratila a starý muž ji šel hledat. Měl strach o její bezpečí, a tak ji chtěl najít a přivést domů. Objevil Lačmí právě včas, když na ni z džungle zaútočil levhart, kterému se zachtělo snídaně.

Starý muž běžel Lačmí zachránit a proto se levhart otočil proti němu. Chlapík ovšem neměl žádnou zbraň, protože neočekával, že se setkne s dravcem tak blízko domova. Obratně popadl levharta kolem krku a pokoušel se ho uškrtit. To se mu nepovedlo, ale když už ho jednou držel, neodvažoval se ho pustit. Svíral tedy dravce, ječel a volal o pomoc. V té chvíli přiběhli hoši. Děkoval jim za včasný zásah a měl k tomu skutečný důvod.

Kdyby si některý čtenář myslel, že zneužíváme jeho důvěřivosti vyprávěním o starém muži, který bojuje s levhartem holýma rukama, jsou doklady o tom, že se to v Africe i v Indii několikrát stalo a člověk se dokázal ubránit. Samozřejmě si nikdo nezvolil ten způsob boje záměrně, ale pouze jako poslední zoufalou obranu proti útoku šelmy. Někteří lidé, kteří to zažili, se bohužel ze svých poranění nevyléčili a několik z nich později zemřelo na zhnisání ran. Zuby a drápy všech masožravých zvířat, včetně koček a psů, jež způsobí zranění, bývají infikovány a proto jsou velmi nebezpečné. Jedinou záchranou je rychlé ošetření a desinfekce.

Takový byl tedy konec příběhu s mladým levhartem, který si toho nabral víc než unesl.

James a Sula chvíli seděli na místě a všechno probírali, takže se dočkali Habua. Přišel si pro svou orchidej a také on si nesl sekyrku.

Není třeba popisovat, jak užasl nad tím, co se přihodilo. James je nechal, aby si došli pro květinu, třebaže Sula opakoval, že již o ni nemá zájem. Tak se James vracel domů sám.

Tři týdny poté byl na cestě do Anglie, kde tygři, levharti a jiné šelmy žijí pouze za mřížemi. Neměl tušení, s čím se tam setká a ani ho nenapadlo, že o několik let později bude krotit okřídlené draky, vyzbrojené kulomety...

ZÁVĚREM

Ani při nejbujnější fantazii nemohl mladý James Bigglesworth, nebo kdokoli jiný v jeho věku, předvídat významné události, které měly otrást světem v průběhu jednoho lidského života. Dvě budoucí války změnilly tvary hranic států téměř na všech stranách atlasu a poté zastaral i celý zeměpis, kterému ho učili ve škole. Dopadl podobně, jako pravěcí dinosauři, kteří se kdysi toulali po zemi. Lidé té doby usilovali o dosažení pólů podobně jako nyní hledají cestu k Měsíci. Některé země od té doby zmizely a s nimi i jejich původní obyvatelé, nebo se země i lidé změnili k nepoznání. Staré státy se rozpadly, byly vytvořeny nové, byla zřízena nová hlavní města a celé oblasti dostaly nová jména.

Kde byla za Bigglesova mládí na mapě bílá místa, tam se to dnes hemží lidmi. Domorodí kmenoví náčelníci z dřívější „nejtemnější Afriky“ se nyní projíždějí v autech. Chatrče z hlíny nahradily paláce a mrakodrapy, ve kterých stojí chladničky a televizory. To všechno během jednoho lidského života. Tyto změny je třeba mít při čtení knížek o Bigglesovi na paměti, zvláště u těch prvních.

Protože by nebylo účelné měnit místní jména, zůstávají v mnoha knihách jména původní a je na čtenáři, aby se přizpůsobil.

Ještě úžasnější byl vědecký a technický vývoj. Když byl Biggles malý chlapec, jezdily po silnicích velocipédy s obrovským předním kolem a před novým dopravním prostředkem, jemuž říkali automobil, musel běžet muž s červeným praporkem. Letadla ještě neexistovala. Když James vychodil školu, mohl se již učit létat. Nejvyšší tehdy dosažitelná rychlost byla sedmdesát mil za hodinu, takže se ještě nedalo létat proti silnému čelnímu větru. Tehdejší letadlo uneslo nejvýše dva lidi, mělo ovšem jednu výhodu. V případě nouze mohlo přistát téměř všude. Bylo to opravdu výborně zařízené, protože konstrukční a motorové závady se vyskytovaly velmi často a letišť bylo málo a ležela daleko od sebe. Letadly se necestovalo, nebylo rádio a tím méně nějaká televize. Z hlediska školáka bylo ovšem důležitější, že za jeden penny mohl mít čtvrt libry čokoládových bonbonů nebo jiného cukroví.

Stačí, když se dnešní čtenář rozhlédne, nebo se jenom zamyslí a vidí změny, které vznikaly a vyvíjely se zároveň s Bigglesem. Jde o změny které neustále pokračují, jsou stále překotnější a zdaleka se nepoznají pouze na cenách karamel a pralinek...

Obsah

Pár slov úvodem

1. Zkouška odvahy

2. Příliš vratká lávka

3. Zuřivý levhart a šílený slon

4. Ve vodě číhá smrt

5. Velký a zlý medvěd

6. Nevšímavý had

7. Výchovná lekce

8. Poraněný buvol

9. Dvojice škrtičů

10. Černý vetřelec

11. Jak vychovat profesora

12. Kulhavý tygr

13. Zápas o kozu Lačmí

Závěrem

WILLIAM EARL JOHNS

BIGGLES

V ZEMI MAUGLÍHO

z anglického originálu THE BOY BIGGLES

Edice Hrdinové vzdušných bitev 59

Obálka Petr Barč s použitím motivu Zdeňka Buriana

Ilustrace v textu Petr Barč

Překlad Oldřich Vidlák

Jazyková úprava překladu Mikuláš Moravec

Toužimský & Moravec[®]

Pod lázní 12, 140 00 Praha 4

V roce 2002 vyšlo jako

739. (169.) publikace nakladatelství

Vytiskly Těšínské papírny, spol. s r. o.,

Český Těšín, Bezručova 212/17, 737 01

ISBN 80-7264-044-5

W. E. Johns

BIGGLES V ZEMI MAUGLÍHO

Kniha, která bude pro čtenáře a znalce Bigglese objevem. Budoucí pilot a detektiv je zde ještě hochem, který vyrůstá v Indii. Proto se utká s tygrem Šir Chánem, černým panterem Baghýrou, medvědem Balu, vzdoruje hadům a zabije krokodýla. Příběhy ani jména dravců si však W. E. Johns od mnohem slavnějšího R. Kiplinga nevypůjčil!

Kniha je určena mladým a určitě je upoutá.

ISBN 80-7264-044-5